

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.49

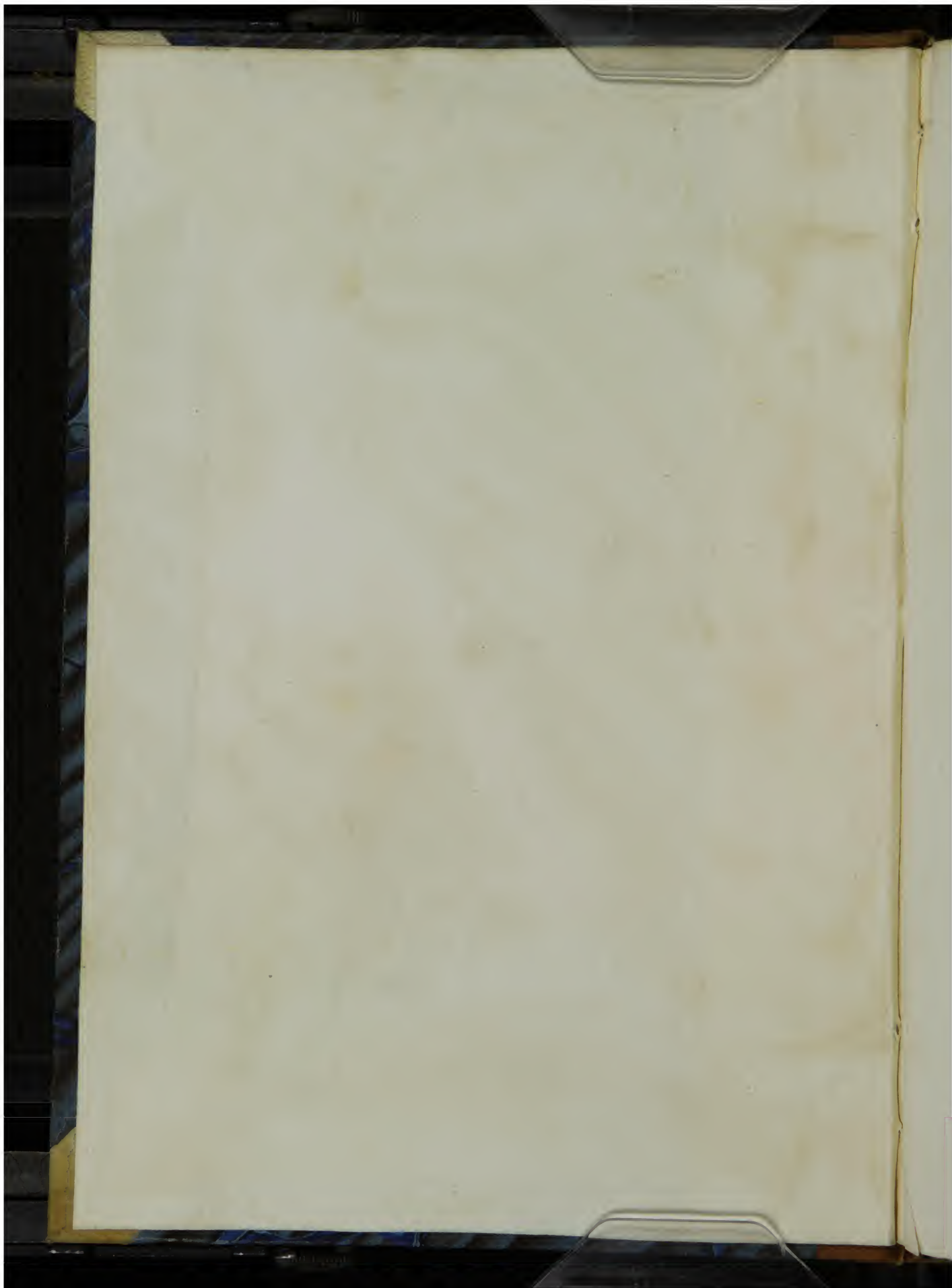
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.49

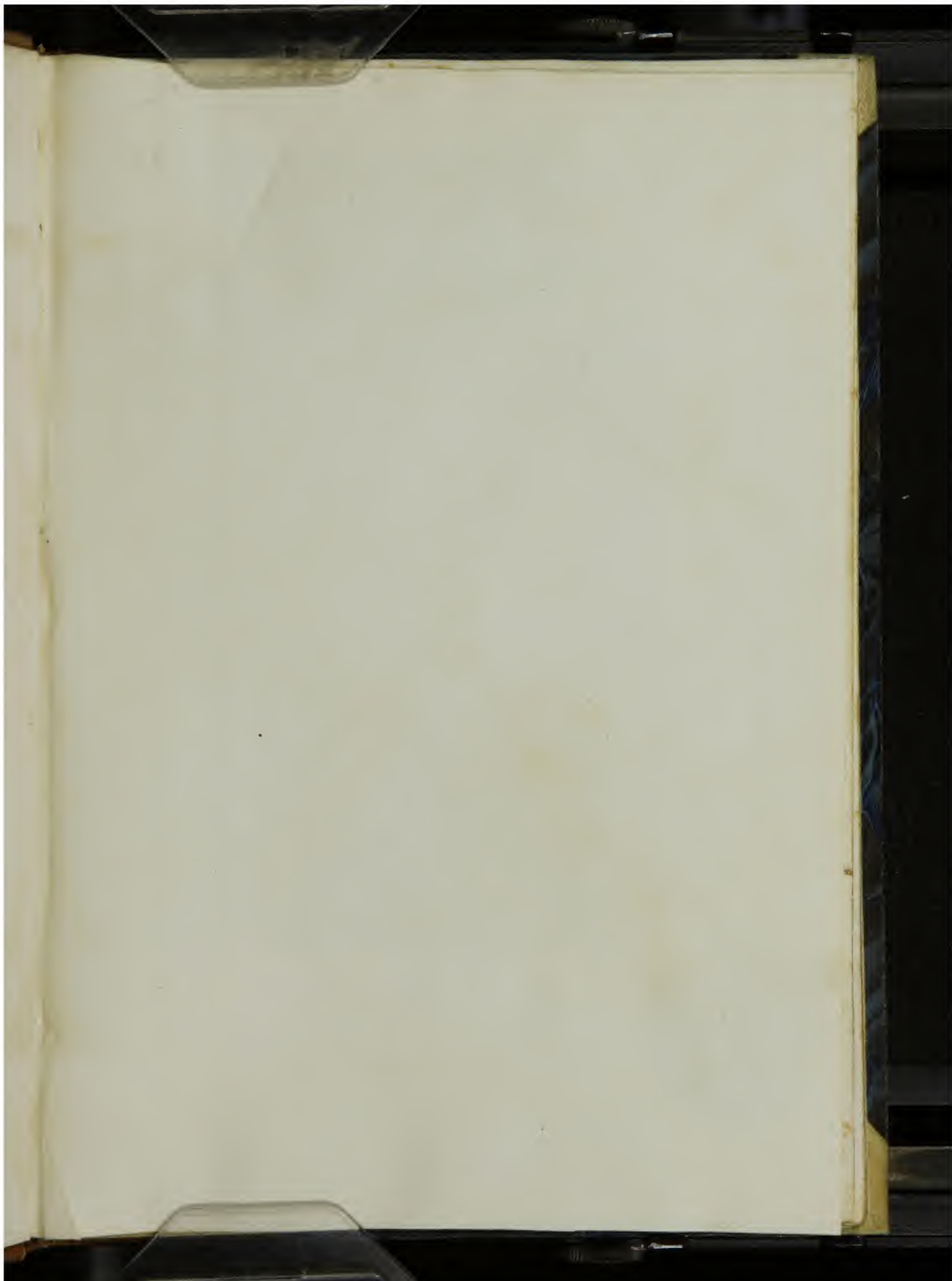

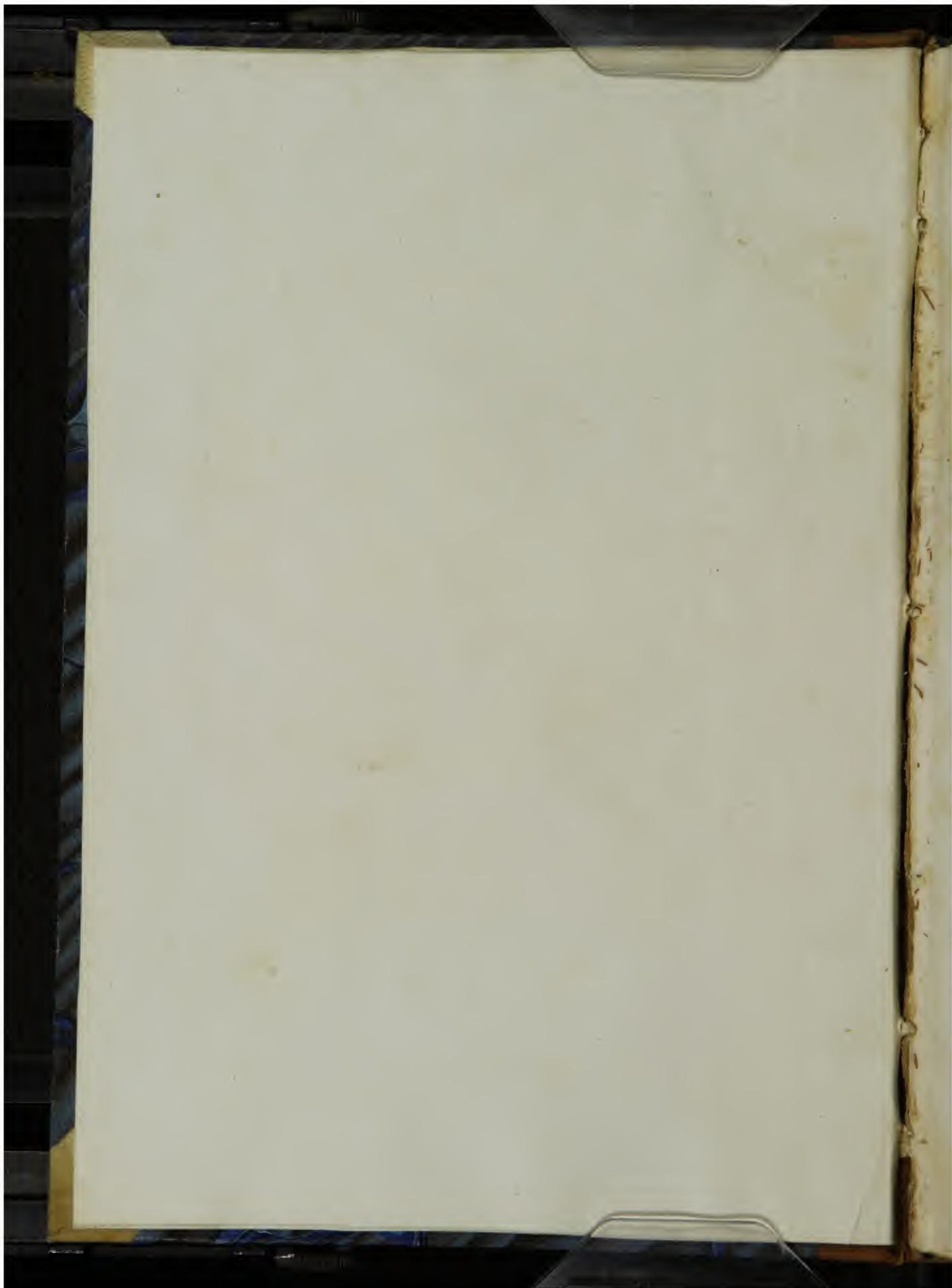
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. I.6.49

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. L.6.49

Eximij Isaac medicine monarce: de p
ticularibus dietis libell⁹. Incipit felicite
Anno dñi. i487. Die v^o prima marcij.

Compleuimus in libro primo vniuersales sig
nificationes generis cibarij et specierum eius.
oportet ut in secundo singulariter de cibo vnoquo
que tractare: initium libri huius et finis de gra
nis et fructibus erit: cum cibaria in sua substan
tia diuersis subiacent accidentibus: in qualita
te bono et malo: in quantitate multo et paruo. In natura calido
et sicco frigido et humido duro et molli spisso et raro. Necesse est
granum tritici tot accidentia similiter acceptare: ideo maxime quia
principuus est cibus ad humani corporis nutrimentum et eius naturaliter
simile complexio: proinde antiqui precipueque pythagorici consueue
runt in sua substantia triticum diuersarum existere qualitatum et
quantitatum: quinque modis. Primo secundum genus suum. Secundo propter ter
ram ubi nascitur. Tercio propter regionis naturam. Quarto propter
aeris qualitates tempore sui incrementi. Quinto pro sui nouitate
et vetustate. Generis vero eius modi sunt duo: unum vobis spissum et
et est grave: fragile difficile: coloris exterius cerei interius vero albi su
perficie lucidum et lene. Alterum aridum et lene: frangi facile: interi
ora eius albissima: superficies vero non lenis eius quidem quod superius
diximus spissum et grave: farina et medulla exuberantia ex substantia sui.
corticem et vicit et furfur: melius est facere de sile quam farie: nutrimentum
eius plus est: electio a stomacho tardius: digestio eius dura quam in
obediens est actionibus nature: ad confortationem membrorum et vires dā
das que ad sanitatis custodiam magis valet: ad membrorum confortatio
nem necessarius est cibus durus digerit et tardus dissoluit. Ad sa
nitatis vobis custodiam necessarius est cibus levis digerit et cito dissoluit:

grani; qđ lene: et facile frangi potest: furfur et cortex farine exuberat et medullā in h^o mōi rei grā ad corpis nutrimentū min⁹ ē et ad dissolutōē facili⁹ iō ad sanitatis custodiaz qđ ad mēbroz confortationem preualet.

Diversitas grani s^m ērā vbi nascit tripbariā diuidit: ē enī ēra crassa et pinguis atq; putribilis: ē macra et sicca nālī siue accidētalī ppe barbarū mltitudinē: vñ a sua hūiditate desiccatur et pinguedine destituit. Est et nālī sicca et macra: h^o quidē vltiōe herbarū exiccat dupl^r et marcescit: vñ nitrosa sit et salinaria: qđ i crassa igr et pingui nascit g^{nū}: crassū ē et pingue: g^{ueq} in pondere: nutritibileq; existit. Qđ in macra et sicca nālī siue accidētalī: ē macrū et siccū sit: leueq; in pōdē minusq; nutrit. Adacrū vō nālī et incensa pene nūq; deinceps fructū ferēs erit: si quos tūc ferat: siccissimi erūt et macerrimi et a frumētī nā degeneres: medulle nībil habebūt: zizania dicunt egressi de natura cibarij: et in naturā venenosā ingressi fiunt: vñ et corporibus humanis nocuissimi fiunt.

Diversitatū tritici ex nā regionis vbi nascit .4. modi sūt. Est enī regio nature calide et sicce ut meridionalis. Est calide et humide: ut oriētalīs. Est frigide et sicce septentrionalis. Est frigide et humide ut occidētalīs. Eiusq; g^{nū} qđ in calida et sicca nascit: būoēs ei⁹ pauci sūt vñ pax nutrit: calor illi⁹ ē defectiū: qm̄ regionū calō substantialis ei⁹ desiccatur būoēs: corpusq; rarificat: vñ caloris iterioris mīor ē vis et sit ēt siccū et dux paxq; nutritibile. Nati i ca. et hu. fgiōe: būoēs mlti sūt ca. et hu: vñ cā sit defectōis caloris ei⁹ subāl: l' accit calor at nō subālīs et ex aere veniēs: exteri⁹ ei⁹ hūiditatē subālez exurit vnde et rarū et leue necesse sic ē. Era q̄ frigida est: būideq; nāe: necesse ē ut vmbrosa sit ul' luculēta: h mltiplicādoz būoz cā ē qbus triticiū nutritur cu; hoc sit et aeris supaddat et frigiditas

Z

tenerescit ul' t'nerescit: g'nu' atq' mollescit. Interiora ei' exte-
rioris aeris frigiditas p'forans calorem naturalē extinguit hoc me-
dulle minuende cā est et furfuris augendi. Regionis substantie
frigide et sicce cū nix habundet et glaciesq' aer densissimus ac
frigidissim' in ea exorti tritici interiora penetrat quia exteriora
claudit et spissat: et naturalis proinde calor clausus interioris exi-
re non sinit: sitq' h' causa ut coniunctus et ponderosus medulle
sit plurimus corticis: paucum et perfectius nutrit et cito digerit
non quantum ad velocitatem: sed perfectionem.

Diversarum tritici s'm tempus nascencie: eius diversi
sunt modi: aliquando quippe moderatum est tempus
atq' vernale: equale etiā in calore et humiditate: ali-
quando modestia deficit in aliquas qualitates egreditur: ali-
quando in initio moderatus in intemperantiā post corruptōz
q' mutat. Si moderato triticus nascat in tempe in quātitate et
qualitate perfectum erit et crassū medulle plurime corticis pau-
ci: si in moderatū exortū inspectū erit: et macrū nutries male. In-
telligi' at h' ex q'itatib' aeris quēadmōz et regionū quātitatib'
divers' Nascit' at aliq'n i tpe moderato: s'z messis iā ex p'rio tpe
g'ues culmi sup'ueniētib': ymbribus humectat: exteriorq' aeris
calor ingressus eius desiccāt humiditatem. sit itaque ex acciden-
talibus causis macrū siccūq' et durū et ē minimus nutritibile idē
patitur si eodem in tempore calidi venti inflatib' et siccī attrahe-
rētur. Diversitates tritici p'uetustate ac novitate sui modi sūt
triplices. vetustum siquidem ac longi temporis triticum siccum
est et parus nutrit: addigerendus ē durū quoniā cū accidentalē
ei' humiditatē aeris penitus calor exhauriat. Naturalē quoq'
plurimus subtrahit. Nouū ē: brevisq' t'pis p'p' b'uiditatē siml'
ac viscositatez ēre humidum est atq' viscosum Densum dige-
ri durū et inflatum ventositatem et rugitum faciens ventris

Si autem sit medius ut videlicet neque vetus sit neque novum humiditatis a tempore in multa et parva media est: exhausta humiditate accidentali et substantiali quam parte aeris dissiccatur calor: propterea huius species media laudabilior existat et melior: bene namque nutrit et cito digerit: quam qui longe est a viscositate terre pro tempore densitate viscositatemque amittat. Aeris vero calor si accidentaliter eius humiditatem exhausserit: substantialiter prout expedit tempus sed tunc hic plus minusve contingit secundum qualitates temporum: et quantitatem practis diversitatibus tritici extrinsecus accidentibus ut de natura eius propria et essentiali subsequamur oportet.

Secundum sui naturam substantialiter triticum in primo gradu calidum est et humidum et siccum mediocre: pars ex eo factus calidior est: calor eius in secundo gradu adipiscitur id ex calore ignis et coctione: testatur hoc elementorum in rebus actio. verbi gratia Delones cum in natura sunt frigidi et humidi in 2º gradu: eorum semen desiccatur ad solem et accipit siccitatem: ordeum et faba in propria natura sue subiecta facta sicca est. Si coquantur in aqua humiditatem assument. Si igitur siccum ex aqua humiditatem humidum: ex sole suscipit siccitatem: necesse est ut calidum ex igne frigescat et frigidum ex igne caleseat. Item propter generum tritici proprietatem ab omnibus generis exceptam: quod nutritivum et laudabiliter est: propter similitudinem operationis nostri corporis: habet et cum ceteris mixtam proprietatem atque communem: quod videlicet collativum et modificationem et lavativum: asserit hic quod patet de eius actionibus 6º medicum nam appetitus enim de eius farina effectum purgativum est pectoris et pulmonis eorumque lenit asperitatem. Idem facit si ptisanum faciamus de ordeo sicut fieri solet: et plus ordeacea ad tussim et sputum et fluxum sanguinis valet: et si coquantur cum oleo et duro supponitur apostemati dissolvitur: et si aceto mixta et melle pulvis apponatur que nascuntur in facie amovetur. Cum aqua et ruta si coquantur et mamille suplinantur dure propter lactis coagulationem iterum in molitiem durities commutabitur.

Tempata cu; facco tufgami z cataplasmate ex ea sup nervos
facto: bñores nocitos descēdē pb. ber. Branū malicātū cum
salina bois apāti qui ex rapidi cais morfu ptingit: suppositū mō
bum fugat. De gno oleū factū ad ipetiginē z serpigine aufe
rendā valet: an tñ eoz loc⁹ aspe frices pāno: post oleo sup. vn
guatur. De tenuissio puluē q ex molēdino'eicis: ius si fiat ad
fluxum sanguis z saniei per os eiectuz z emopotbos sic valet.

Natura corticis triticeus calide z sicce z colatie ac mū
dificatiue: magis q̄s faria. Nutrimētū tñ ei⁹ puissimū
est: in aq̄ calida: missus z p̄ricat⁹ atq; collat⁹ z coct⁹
vt ius idē fiat z pectora z pulmones a viscosis hūorib⁹ purgat:
z si vice aque mittat⁹ in lac: nutritibiliō fit: z ex stomacho eicitur
cito. Si surfur aceto mixto ea aplasmata calidis vulneribus z
pustulis z scabiei adbibeas: valz atq; mūdificat. Si cū vino aq̄
mixto coqtur z cataplasma de eo mamille pp̄ lactis coagula
lationē dure supponit⁹ dissoluit: valet idē ad serpētis morsum:
Tritici recēti z noui nutrimētū puū existit: z crudū staticū z in
flatuū rugitū z dolorē laterib⁹ omouet z i putredinē cito puer
titur: manifestat hoc qd̄ videmus lumbricorum z cucurbitinorum
i generatōe: qz gñū assatū ad ignē magi⁹ nutrit: v̄tositatē min⁹
facit z stipticū ē: in aqua coctū grauissimū ē z inflatiuū: digestiōez
durā z rugitū mouet: hūoēs durissimos gnāt z viscosos: maxie
si gñū ē farine multū surfuris puū hñs. si tñ bñ digerit⁹ multum
nutrit z mēbra pfortat z tarde egerit⁹ pp̄tea ōz dare eis q ma
gnis laboribus exercitantur.

Danem triticeū calidiorē dixim⁹ eē alijs: diuersa tamē
ei⁹ sūt nutrimēta: quatuor: modis Vno pp̄ farinam
vñ fact⁹ ē. S⁹ ex artificio sui. Tertio ex igne vbi coct⁹
est. Quarto pro qualitate qua sumit⁹. Faria trib⁹ modis disp
titur: p̄m⁹ p̄ essētiā suā: scō⁹ p̄ q̄litate mollitiōis sue: terci⁹ scōm

breuitatem aut scdm tempis longitudinem ex mela qre pstris
 est faria: effctie tritici in duos prios diuiditur modos: aut enim
 viscosū z gūe z medulle multū: corticū parū bz: nutrimentū eius
 multū: egō ei⁹ a stomacho tarda: digō ei⁹ dura ē. Et nutri-
 menti mltitudinū duplex ē cā: p^a qdē qz mēbra qntitate multā ex
 eo recipiūt ppf medulle mltitudinē. 6ª qdē i eis ppf viscositatē
 z duriciē iūā diuici⁹ dmoat: tarditas qdē rarū electōis a stoma-
 cho uel itestinis: duplex enī ē cā: vna qdē qz ex eon multā reci-
 piūt quātitate mēbra quippe ei⁹ plurimū quātitatis assūmūt: vñ
 necesse ē ne itestia gūata cogāt ad egerēdū. Alia cā qz fur-
 furis parū bz: qz p sui nā ex colet z purget: vñ ruff⁹ paīs quāto
 mūdior ē: tāto pluris ē nutrimentū: z durioris egōis: tardior: qz
 digōis: leuis enī faria z rara medulle paucē: cor ias. plurimi: po-
 rū nutrit: egredit⁹ facile: leue digerit. Paruitatis nutrimentū
 ei⁹ duplex est cā: p^a qdē qz quātitas ex ea pua mēbris accedit
 ppf fursaris z corticis mltitudinē: scda qm mora ei⁹ in mēbris
 pua ē: faria leuitatis cā ē: facilis at electōis: ex itestinis bisaris
 rō ē cū enī mēbra parū recipiāt magna ps itestinis accedat: vñ
 gūata cito cogunt egerē. Rursus cū colatine sit cortex nature
 abundantiā ei⁹ facile itestia eiciūt. Singuli ei duoz modi in. 4.
 soluidūf modos: ē cū subtili simul adempto cortice grossū z dē
 suz reliqf qz simila appellāt. Est etiā cū grosso z tenuis reli-
 cto solū abicit fursur: facit nimiū grossū fursur z simila reliquūf
 facit simila sola ablata: fursur fmaet z subtile. Prim⁹ vō bex
 z qre pstrarij sūt: p^m enī ē nutritibilissim⁹ z dur⁹ z ad digeren-
 dū tard⁹. Quart⁹ minime nutrit: leuis est ad digerēdum facilis
 Secundus z tercius medij.

Versitates farine ex mollitōe bisarie diuidunt⁹: ē mo-
 lis pfecte certa z tota eqlis: hui⁹ in stomacho pversio
 facilis est: nutrimentū plus: est cū nō pfecte certa: nec

tota equalis: sed ptim grossa ptim tenuis: hec itaqz prop^r molli-
tiones diuersas demoratur in stomacho: et ē dīgeri dura et ege-
ri tarda. Diuersitatū farine: 6^m tp⁹ triplex est mod⁹: aut vicinū ē mollicie: aut longinquū: aut mediū: q̄ vicini ē tpis calefa-
cit corpus: ventrēqz constipat. Ignea aut nām ex molēdini i vo-
lutione adepta ē: vnde stomachū calefacit: et egōis hūiditatem
exiecat. Qui vō longinquū ē tempis epar calefacit et a sō ei
citur cito. Que media est tpis prefaturū ē mediū potestatum.

Diuersitatū panis ex arisfitō su. i. z. sūt modi: aut ex fō-
ma. aut ex arisfitio: for^a aut triplex est: aut magna. aut
parua. aut media. Magna medulle plus habz coricē
subtiliorē: aut duriorē cortex: prop^rea parū nutrit: qz ad dige-
rendū durus hūiditātē digestionis exiecat: vnde et ventrē con-
stipat. Medulla grossa ē viscosa et hu. vnde ē inflatiua sūa vis-
cosum generans: panis parui et subtilis interiora ignis perforat
et humiditatem medulle exiecat: vnde parū nutrit et tarde ege-
ritur et ventrem constipat: precipue frigidus si sit et vno uel duo-
bus diebus a coctione longinquius: vnde ypocras panis ma-
gnus et grossus medulle est multe et nutrimenti pluris ventrem
soluit. Panis paruus et tenuis medulle est pauce nutrime-
ti pauci egestio eius tarda: ventrem constipat. Qui vero mē-
sure medie in forma medie ē et potestatis.

Artificium panis in quatuor diuiditur mo-
dos. Est panis quantum expedit fermenti
habens et salis: et bene confect⁹ et sicut opor-
et coctus: est parum fermentatus atqz con-
fect⁹ et in cecis ad necessaria tēpātis iminu-
tus est fermentum et sal ultra q̄ satis est habens: est Azimus

païs et sale carens: qui moderat⁹ sit in oib⁹ supradictis in sto-
macho pfecte digerit⁹ et sanguine⁹ in corpore clarissimū gnāt: vñ
nature pfortat actionē: pprea modus ē eis: qui in quiete sunt
et deliciarū delectatōe et eis quorū egestio defectū patit⁹: nō sent
onū et egritudinē exeuntū. Ars ei exhibita e: teri⁹ sufficit natu-
re interi⁹ laboranti: exercitiū āt et laborantibus que abundan-
tie caloris eoz cū fortitudo adeo icōueniēs ē ppe suas subtilitatē et
facilitatē dissolutōis ex mēbris eoz. Païs fermentat⁹ et salis
parū hñs nec bene coctus: visco sitatē creat et grossitatē: vñ duri-
or ē tardiorq; potior: ppe h aptus est exercitiū: abundantie co-
loris eoz est causa fortitudinisq; digōis: qui fermenti supflui salis
q; habuit: parū nutrit et nō pfortat: vñus enī salis hūiditatē eius
exiccat: fermentū omestione ei⁹ rarificat. Azimus nimū nutrit
et dūctissime digerit⁹: ppietate hz opilatiū et vicositatē generādi
idcirco oib⁹ naturis iūueniēs ē: nisi raro eis q; maxis laborib⁹
exercen⁹es sunt ut messor: ce.

Focus duob⁹ modis ē diuers⁹: aut ex nā sui: aut ex ar-
tificio cocti païs. Ex sui nā triplici⁹: aut enī magn⁹ ē et
fortis: aut debil⁹ et levis: aut mediocris. Magn⁹ et fo-
tis desiccāt et indurat exteriora païs. mica vñ nō bene cocta re-
manet: q; cortex velocitē indurat⁹ nō pmittit focus penetrāe ad
interiora. Unde duabus de causis est illaudand⁹: vel quia cor-
tex ē durus et inde nō nutrit interiora vt feruore incensus: vel
q; viciosa ē et grossa mica et ita vtrūq; indigestinū diuersoz hu-
morū est generatiū. Duriciē corticis et incensio sui siccissimū
sanguinem parit et constipat ventrem viscositas et grossicies mi-
ce humores crudos et flegmaticos faciunt et solutiones ventris
adiunant. Debilitas foci ex defectione sui penetrare interio-
ra pigrescit: vnde diuicius habet immorari. Si enim anteq; co-
ctus sit extraxeris: viscosus erit. fortius digerit. Exercitantibus

5
tamen necessarius: si vsq; coquatur dīmīsseris: sicus & durus
erit digōi & stipticus. **E**dēdiocri tempus focus quia to-
tum corpus panis equaliter perforat: laudabilis est: vnde perfe-
cte & 6^m qđ oportet coquitur: hic at̄ vtilis est quīetis & delicatis
& quorū virtus deficit sicut ī senibus & egritudine resurgētibz

Eartificio duo modi sunt: aut ī furno: aut sub testis
In furno si sit & scđm qđ oportet decoctus: bene di-
eritur & penetrat: focus totum panis corpus & mica
ex cornice excoquitur. Sub testis peior est: quia focus tantū ī
ī vna parte operatur: altera vero grossa & viscosa permanet:
& ideo ad digerendum durus est. Si ergo sepe cōmedatur: pest
multum tempus inflationem & dolorem lateris generat. Sub
omnibus autem subtus carbonēs uel cineres coctus: velociter
desiccatur extrinsecus. Intrinsecus vero grossus remanet & vi-
scosus & multum cineris & terre ei admiscetur: maxime autem
si lingua mollia fuerit & cito incendātur: vnde inflationes mem-
brorum & grauitates & visus obscuritates faciunt.

Dueritates panis ex qualitate accipiēda quatuor
sunt. Alius calidus accipitur 6^m qđ a foco egreditur
Alius frigidus si tamē eadem hora cōmeditur Alius
post vnum ul' duos dies. Alius post q̄s siccissimus est. Calid⁹
autem magis nutritiuus digestiuus ventris penetratiuus: quia
melior est & cito dissoluitur: sed a stomacho & intestinis cici du-
rus accidentaliter non natura iter a stomacho: quia non descē-
dit inferius propter lenitatē suam: ab intestinis quia ī vnas
inde penetrat ut ad intestina parū transeat & grauet ea. Ac-
cidentalit̄ autem dico quia naturalit̄ ventrem humectat: seccus
dissoluit. Qui autem eadem die cōmeditur: minus est nutritiu⁹
velociter digeritur: tarde descendit: quia intrinsecus infrigida-
tur & poris clausis & calore recluso interius manet fumus & ideo

exire non potest: potiorū opilatione ⁊ reuertēs inuēl aliā fumo
sitate quibus grossicies fumositatis ⁊ inflationis conficit ⁊ i
de durus ⁊ indigestus ⁊ inflatus stomacho redditur. Qui
post primum diem uel scd̃z intus ⁊ exteri⁹ accipitur frigiditas
dominatur hic laudabil̃ est nutrimentū: ad comparandū calū
minor̃is ⁊ veloci⁹ stomacho dissoluitur: ⁊ intestinis cito eicitur
a stomacho: quia neque grossus neque viscosus ab intestinis
quoniam dure penetrat uenas unde adunatus grauat in medi
testina ⁊ eicitur. Siccissimus rarus est ⁊ leuis causa oblate hu
militatis: unde humiditatem desiccatur: dure a stomacho eicitur: tñ
diu oporteat imorari: ut infundat̃ causa sue humiditatis ⁊ inde
generatur sitis prop̃ea desiccationē stomachi: ⁊ multa humidi
tas ut infundatur ē necessaria digōem desiccatur: vētrē dissipat.

Ermūe diuersis ppositū ṽtutib⁹ existit: calorē h̃z par
tūm ⁊ hūiditatē: vñ subtilē h̃z ṽtutē hūiores corpis ex
interioribus extrahendi ⁊ si est sale ⁊ oleo temperat⁹
carbunculus apponatur maturat ⁊ apperit.

Triticū grossū ⁊ viscosū ad digerēdū durū: vētris m̃i
patinū: viā epatis ⁊ spleis opilat: lapidē in reib⁹ gene
rat ⁊ in vesica: qm̃ factū ē ex massa azima nec sal ba
bente nec cocta. Qñ tñ digerit̃ in corpe grossū sāguinē gnāt: ⁊
ex aqua nisi coquat̃ hūitas adipiscit̃: vñ hu. ⁊ ca. pl⁹ at hu. In
de pectus humectat ⁊ ṽz ad tussī ⁊ ad dolores pulmōis q ex p
uo calorē ⁊ siccitate nat⁹ ē: si cū perulaca coq̃tur: aut bleta aut
erisolocāna: aut cucurbita: emoptoicis valz: sanis aliqñ cū oleo
cōmestū: aut cū amigdalīs: aut cū carne galline: uel aliā pecco
rina sine porcina multū nutrit: hūiores tñ viscosos gnāt ⁊ opila
tionem facit. Qui vero nec sibi modo aliquo uoceat curam ge
rit mentam. origanum. aut calamentum ⁊ merum vinum bi
bat aut melicratum: cum aromatibus uel cinzibere cōditum.

Nepule grossi⁹ ē cū ex cālo. z. epi nocēt splentq̄ ac re
nib⁹: vna ppē viscositatē olei: alia ppē viscositatē fa
rine. Ideo sūa grossū generāt z viscosū. z venarū viā
opilat epi. Branū fractū z similia si cū lacte coq̄t sāguinez lau
dabilē gnāt z nutrimentū mltū: si tñ sepe sumāt opilatioē epatis
faciunt: contriciē splenis lapidē in renibus: z vesica maxime si re
nes colidi inueniantur naturaliter siue accidentaliter.

Adidū siccū ē z sūm. durū ad digerādū: digestū tñ
nō malū gnāt sāguinē: s; viscositatē quādā bz ppēa
aspiratē lenit pectoris z pulmonis: z ex viscosa siccita
te z mūdificatiā v̄tute z solidatiūū ē vulneris eoz. Et si cū aq̄
cocta z zucara z amigdaleo mltū v; ad tussī siccā: z ad būoēs
ḡ tenues sūt z a capite in p̄lonē: pect⁹ q; descēdūt. Aliqñ coctū
cū similia nutrit z sāguiz gnāt tpatū: sepe tñ acceptū lapidē in re
nib⁹ z vesica creat p̄cipue si calidos inuiat renes naturalē siue
accidētalē: valz āt ad rep̄mendos būoēs i oculos descēdētes z
ad vulnera in eis nascētia si ceculoz mixtū sit medicine.

Nazania nascit in triticū siccis corruptisq; t̄pib⁹: vñd
vim bz acutā z venenosā: aliqñ mētē trubās z febrat
si farie ordeī misceat mirre z croco thuri. cicē z mu
lierib⁹ exidū sumiget vulua apit eaz p̄cipiēdiq; sit cā. Adista ē
sulphure vino z aceto: ad ipetiginē z spiginē v; Lū vino cocta
z stercoē asinino z lini semie cataplate fctō: apā soluit z serofu
las: cocta āt cū radice z cortice vitice vulneribus iaz putrefactis
apposita sonat z mūdificat.

Quēdū sūm z siccū ē i p̄: ḡdu v̄tutez mūdificatiā. bz z
excollatiā z saba sūr: pl⁹ tū q; saba exiccat z ppēa
nutrimentū ei⁹ ab inflatōe ē libez: fabaz vō nō sūr plus
cū ordeo nutrit accidētalē nō nālē. vii Galien⁹ ordinē cecis
ḡntis nutritibilis est. Rufus vero triticū in qd z ordeū sunt na
tr̄ biliora: ceteris z laudabiliora: nutritibilis tamē est triticum.

Nec arbitreris horum disputationes sibi esse contrarias Galienus dixit accidentaliter: ruffus vero intellexit substantialiter ac naturaliter. verbi gratia. si nutrimentum risi et ordeo preponamus unde ordeum nutritius inuenitur: plus enim substantie et medulle habet: si vero preponamus risi vnde accidentaliter inuenimus vel reperimus. Risi maioris esse nutrimenti propter grossitudinem suam et moram in stomacho longiorem. ordeum accidentaliter minus nutritius videtur: propter digestionem citam et facilem membri dissolutionem. Item Galienus de ordeo et faba secundum medicinam dixit: ordeum et faba quoniam temperamentis membrorum vicina sunt in multis locis secundum medicinam in usu habeantur. Si cum cera et oleo in vnguentis et cataplasmatibus fit de ordeo confectio talis: elixat enim ordeum primum in aqua. deinde assat: inde farina facta cum zucaro conficitur sic: hoc in estiuo tempore ad stomachi refrigerium et epatis valz. et siti auferret cum aqua tepida siue coctum: et cum cocleario edat. siue aliquotulz liquum ut si cum mulla b. b. asstrigit. Unde fit ptisanum hoc modo. Confingatur ordeum ut cortex possit auferri et mensura sumat ordeum vna: et aqua decem et tam diu coquat donec reddigat ad vnam deinde coles et potui detur hic valet ad sanitatem custodiendam corpusque humectandum: si etiam refrigerium ex eo plus appetatur: aceti pars vel parum admisceat: et si calide nunc fuerit: parum addat seminis papaueris albi: ptisanum sanum cerebro: visum clarificat et perfectissimum in eorum corpore sanguine: generat nec minus quam panis nutrit: hic ptisanum sanis est dandum. Infirmis vero diuersis modis est dandum prout unicuique expedit infirmitati: si vero statim velis epatis calorem extinguere: bibe ut supra diximus. Si etiam ex colatium et mundificationum et ptisanum esse volueris cum cortice illud quoque: si laxatiuum et refrigeratiuum cocto ptisano manna supponat et mel violatum si propter epatis consipationem illud velis accipere coque simul radicem feni. et opij: et accipe illud cum origanum: plimof. propter ventris

7
solutōez. **S. d.** Risi accipe nō tñ q̄stū oīdeū opīnas valere. Tō
tñ sipticū ē nisi ei⁹ cortex rube⁹ sit. pp̄ea sipticū ē albo risi ru
beū. Natura risi calida est in p̄mo ḡdu sic. in 6°. diuersis tñ mo
dis boies accipiūt illud: 7 6^m vūūq̄q̄ modū actō ei⁹ i pl⁹ min⁹
ue mutat. Aliqñ nāq̄ illud mola trit 7 farina ei⁹ ut tritici
coquēt: valet aut eis qui morisionē patiunt in stomacho 7 in testi
nis sunt 7 qui integrū coquūt cū aqua: h̄ valet ad colericam dī
ariā. Idē aliq̄ cū lacte coquūt 7 amigdaleo: h̄ mō amittit con
stipa: oēm suā 7 bene nutrit 7 bonuz sāguinē generat: sp̄ma au
get: habet etiā risi pp̄rietatē q̄ si cū ip̄o: uel cū aqua ip̄i⁹ lenti
gines laues aufert ip̄az 7 cutē mūdificat.

Milium frigiduz ē in p̄o ḡdu. sic. in 6°. testat h̄ lenitas
ei⁹ 7 cauitas viscositatis. vinctuositat: s̄q̄ absentia. nu
rit min⁹q̄ ḡna ceca ex quibus panis fi: sāguinē mi
nimū nec laudabilē ḡnat: tñ siccitatis sue ḡcia p̄fortatū stoma
ci ē aliozq̄ mēbroz cōpis: p̄ide 7 vētrē cōstipat. **Diascorides**
dixit. **Miliū** diureticū: esse dixit **Alsatū** ad tormōz dolorēq̄ vē
tris calidū sup positū v3: cā at nutrīnti minimi ē siccitas ei⁹. Tō
ab eis accipiēdū ē q̄ carnes suas augmētari 7 piguescē volūt nec
eis q̄ laudabilē sāguinē: suo corpi cupiunt gnāri: s̄ eis solumō
quibus stomachi refrigeratio ac confortatio humorum q̄ eius
superfluum desiccatio appetitur.

Manicū i forma 7 nā ē sile milio: min⁹ tñ nutrit eo ven
trē magis cōstipat: Accipit diuersis modis 7 p̄ eorum
diuersitate inuat accionē suā. Q̄ cūq̄ tñ mō sepa
to oī panico miliū meli⁹ ē: coq̄ at sepe: aut cū pingui: aut cū oleo
sepe i lacte: aliqñ vō cū apozimate tritici corticis 7 amigdaleo cū
piguedie cocū aut cū oleo laudabile ē qm siccitatē suā amittit
saporitatē ab eis: 7 bonū nutrīntū adqrit: cōstipatōe aut sua pri
uat: pp̄ lubricitatē 7 molliciez piguedis olei cum lacteo simul

appozimate supradicto coctū landabilis ē eo qd cū aq coquat
sola. Coctōis at cū aqua. z. sūt modi: coqf at aut sanū: aut mo
la fractū: sanū at ablato cōtice z ad vnā miliū ul panici mīsurā
ex. xv. apponat: ex aq ita cocta grossū est z durū ad digerēduz
nec ē vētris dissipatiū: gnat ē stomachū z ex eo itegrū eicitur
ad intestia. Hic ē gnat iō cito egredif ab eis: hac g. rōe stipti
cūz nō ē: mola tritū coqf ita farie mūdare deicies tū aq ad iū
gat z p. qz bis ul ē bulierit fricatū digitis excollat: colamū sus
ceptū donec durecat: excoqf sic qz comedē vtile ē z cefis subti
lis ē digeriqz facili: mag. vō stipticū z durū ē ppē subē absētiā.

Fabe i nā sua sse. In siccitate sūt diuerse: comedū aut
sicce ac pfecte tpib. suis comedū virides nō dū messi
onis sue ppleto tpe: vides sse sūt z bu. i. p. gdu: nutri
mū eaz min. qz būoēs gnāt grossos z crudos inflatē z vētosi
tatē faciūt i supib. vētris: ppēa vald nocue sūt. Sicce vō suis
qz tpibus pfecte sūt sse z sicce i p. gdu: nō landabilē sāguinem
creāt: ordeo mag. nutrit accidētaliē. n. nālē duab. d. cāis: vna
ppē subē grossitudinē z tarditudinē dissolutōis ex mēbris: subti
litate vō subē ordeī z dissolutōz ex mēbris citā: vñ min. nutrit.
Scda. ppē sue mltitudis grossitatē z viscositatē ei: vñ carnē in
flant z dilatāt z opant i ea qd frumētū in farina ul pasta: ppēa
in supiorib. vētris vētositatē plurimā grossā generāt z inflamati
onē ex qua fum. incipit ascendē cerebro nocēs z sompnia mltā
z corrupta inducit. Cū h. g. nālē bñt fabe nō eis aliquo coctio
nis modo possūt auferri: vñ. S. fabe si nimū coquat vētositā
tem z inflationem suāz sicut ordeo auferre nequim. mīnere nō
possum. Expimēto at h. pbatur i eis qui fabis vtētes assidue
dethinationez. i. i digōm patiuntur z i flationez z si sanissimi fu
erint. Item. Galien. fabe sicce cibum inflationum faciunt z du
re sunt addigerendūz 6^m medicinam adiuuāt būores exfricare

De pectote ⁊ pulmone qm̄ colamētū hnt ⁊ tō nō morāf ppter
excolatōm in stomacho in v̄tutē absterfivā qz humectāt dissol
vūt ⁊ elabi faciūt: sic alij grossi cibi. **P**aifestat h̄ colamentū ea
rūqz mūdificatō qua cutē exteri⁹ mūdificari cernim⁹ cū eaz fa
rina abluit: idcirco ad lēginē valet. qui g⁹ cutē corpis sui mū
dificari voluerit ex farina fabaz lauari assuescat.

Apostemati in mamillis ul' in testiculis appposito ex fa
rina cocta in aceto cataplasmate facto dissolvūt: omia
aut̄ q̄ dixim⁹ eaz i sūt medulle tātmō cōnici aut̄ nihil
ē enī stiptic⁹ ⁊ colamētū nullū hns: vñ aliqñ fabas decoqm⁹ cū
cortice in aceto dam⁹ qz diariā patiētib⁹: ppter defectōm p̄tēte v̄
tutis in stomacho ⁊ testis: eligēda at̄ ē magna alba nō vet⁹: di
uersisqz cogt modis: vñ diuerse sūt ei⁹ i corpe actōes: sūt nāqz
cocte i aqua: sūt at̄ assate igne: aqua cocte laudabilioēs sūt qm̄
aqua eis plurimū affert v̄tositatis ⁊ grossitatis. **P**axie si eie
cta aqua pori ⁊ alfa adiūgat: h̄ quoqz decoctō. ⁊ sit modis: ali
qñ cū cortice: aliqñ sū: cū cortice cocte duē sūt addigerēdū ⁊ in
flatiue: stipticitas enī. corticis fabarū egōm p̄hibet v̄ttris: morā
ei⁹ diuturnā. in ventre necesse ē eē: ⁊ iflationem ⁊ ventositatem
generet. Sine cortice: min⁹ sūt iflatiue cito digerūt. **E**t si vis fi
at calefactiuis reb⁹ appositis: ut pipe longo ⁊ cincibere ⁊ oleo
amigdaleo pfecta ē medicīa ad coitus opatōem. Sūt q̄ eis vel
cū elixis aliqñ cū cortice. aliqñ sine de elixis: idē qd̄ supra dixi
mus iudicam⁹. **C**omesse tñ aliqñ cū menta origano ⁊ cimino ⁊
similib⁹ suā v̄tositatē ⁊ iflationem minuūt. **A**ssate tñ v̄tositati
tis min⁹ hnt ⁊ iflationis: addigerēduz sūt aut̄ durissime: veran
tamē si aqua ifundant post assatōnē ⁊ cū cimino mēta origano
comedāt p̄tez duricie amittūt. **D**iascorides fabe ingt noue ve
terib⁹ magis stomacho nocine sūt: fabe mixte farine senngreci
cataplasmate facto apostemati retro auri. las valēt. **A**d linorē

sub oculis sicut cum rosa mixta et thure. omni quoque albugine valent.
Ad exiccationem oculorum cataplasmate facto valent: quod solidati-
onem modificationem est et astringit: masticate et tunc temporibus apponite
hunc bus a capite in oculos descendentes resistunt. Cum vino cocte
si cataplasmata fiunt ex eis testiculorum apud dissoluit: farina earum
puerorum apponit in inguinibus libidine astringit. Locis in quibus piluli
nascuntur supposita subtiliter ac defectum pilum faciunt. Scisse quo-
que in duas partes cataplasmate super hirundinum morsibus facto: sangui-
nem stringit. Ad amillis lactis coagulatione induratis apposite
dissoluit et lactis adiungit exitum: si cum alumine et oleo vesicis mis-
ceas scrofulas dissolunt: Aqua earum lanam tingit.

Enticula frigida est in primo gradu sicca: in u. Inuestiga-
ta tamen eius natura ex duobus siccis composita inuenitur: uno in
medulla, altero in cortice. cortex est acutatus huius: unde
ventrem ad solom mouet. Adedulla stiptice est virtutis et confortatiue
stomaci et intestinoz: unde ad colericam diariam valet. Lenticle
simul cocte cum cortice et aqua tolle et cola et oleum cum sale et aqua
comisce potiusque stipticis dabis: et si aqua prior eiectione sit: dum co-
que aliam adiungas solam minuit: et si cum cortice ablato coque et pri-
ma aqua abiecta. 6^a addat: melior sit addigerendum et ad egom
colericam refrigeranda fortius: vnde dico nutrimentum letis grossum est: et
addigerendum durum: melancolicum sanguinem generat: maxime si cum cor-
tice comedat: cerebrum fumo grosso implet et mlico: unde causa est dolo-
ris et palliatum somnoloso sonioz. Stomachum et intestina ventosita-
te implet et inflammationem et astipationem facit: propterea ceteris quibus stom-
acho plus nocet et pulmone ac diafragmati et pelliculis ceterisque
nervi pellicularum precipue: oculorum: quoniam humiditate eorum desiccatur et
distenditur: sanis officit oculis quanto magis infirmis: ne desiccatis
causa ventris et menstrua astipat et ingrossat et exire non possunt ex vesicis
matricis. Lens itaque cum cortice cocta sicca est noxia complexionis et

passionem et melancoliam in ea creat sicut nigra et morpheam
 in ipetiginē. Spiginē cancrū elipbantiā et leoninā: his tñ q bu/
 mide sūt opsonis aliqui p sūt iō si sine cortice edant ydropicis
 valēt: cū cortice vō nocēt aut ppē vctositatē et inflatiōz qz creāt.
 Venticula laudabilis ē grādis et noua et coqbilis accipit s^m ci
 bū et medicinā: si s^m medicinā ppē dētē vītutis pfortatōm et
 calefactōz aut ppē vētris solutionē. Qui ad pfortādā vītutem
 pntinūz accipiūt et restringēde colerice egōis cā a cortice eā
 mūdant pōze dū coqē eicta aqua: s^a addat et cocteqz acetū et
 imisceat et arnoglosse frondes et ei⁹ semia et mala citonia ma/
 la acia et melpilia et silia: qui ppē pfortādū et calefaciēdū sōm
 illā volūt accipe acetū vice vinū odorifexqz omisceat. Pro/
 pter vētris dissolutōz accipiēdā cū cōsicta uel silia. s. cerula. ru/
 psedia. s. cassia psilia coqē: aut criolocanna: aut cuburbia: siue
 molachia. Itē s^m cibum diuerse accipit: aliqui solū cū oleo et
 aceto: aliqui cū carne rētē: aliqui cū sicca et salsa: cū aceto et oleo
 minoris ē nutrimētū: cū carne recenti maioris. Que vō cū sicca
 et salsa pessim⁹ ac nociu⁹ ē cib⁹. Nā nāqz carnis siccē: i se gros/
 sa ē ad digerēdū dura: mixta cū lente maliciā duplicat: vñ cā ē
 calefactōis itensionisqz sāguis cū ē in mlicos pvertit hū dēs. iō
 pessime ē maxime si cū cortice fuerit cocta. Itē ut nō noceat
 sic aptare volueris emēda a cortice et in aqua elixa: pōiēqz eici
 ens aquā scdaz at misce et cū aceto eā cōdi et origano. mēta pi/
 pere cimino et oleo uel amigdaleo: aut sisameleo. Disacozides
 cū melliloto et celidonia: oleo rosato ex lente cataplasmate fac
 to in oculis calidū paciētib⁹ apā dissoluit. Lū malo granato
 cocta et rob siccis pustul⁹ ul⁹ apātib⁹ i cruribus appōita v3. U3
Ritē ad erisipilā et siurā i pedib⁹ ppē frig⁹ cū aq maria
 si coqē et mamillis apponat lac coagula ū v3 bñt b⁹.
 Obellie frē sūt et bu. in p⁹ q du: medie in siccu et bu.

cortex earum stipticus est. Costices ergo mundate laudabiles
generat cibos: nec inflatione aut vetositate faciunt sicut fabae. Ad
vsum edendi bone sunt in estate et in calida regione. Cataplasma fac-
tum ex eis membris fractis appositum solidat et dolorem auferri cum sa-
pa fuerint tepate. Item ius ex illis valde ex faba factum valet ad
corizam et ad tussim dolorisque in pectore. Cocteq; cum ordeo et
crisolocana: aut bletis febres patientibus predest: que ex sanguine nas-
citur et colera. r. n. Qui propter diarie refrenatione illas voluit acci-
pere cocta una aqua eiecta et alia addita: admixtis poculace ra-
mis et succo malorum puniceorum ocidosorum et oleo rosarum sumant.

Cicer est pluris nutrimenti: ventrem humectat: urinam mo-
net: menstrua prouocat. vetositate tamen creat et inflationem. Id
circo spuma auget coitumque confortat. Est cicer vnde nec
impletum: et siccum et impletum: vnde ad fabarum potest mensurare per actum.
eadem est ratio quam fabarum: et siccum et vridum. ciceris est vridis et siccis: Siccum
duobus diuisis modis. Est enim cicer album et nigrum: album calidum
est in primo gradu humi. in medio: propterea nutrimentum eius quam fabarum ma-
ius est: non tamen bonum: sed ad digerendum durum vetositate et inflationem faciens
in: in ut carnem inflat et dilatat et in ea idem faciet quod acetum in sicco
luto: aut fermentum in pasta: vnde quod co utitur pulchre cutis sunt: dila-
tata enim et extensa caro lucescit et clarificatur. Idem coitum adiuvat
quod tres habet causas ad coitum pertinentes. i. calorem nutrimentum: et inflationem
Vnde ypoctras ciceris sunt potestates due sunt diuerse atque tria cum
cogit eas amittit et in aqua cogit redeunt una dulcedis alia: salis: sal
aliam cum dulcedie sua mudificat et excollat et nutrit nutrimentum bo-
num: lac augmentat humectat ventrem: appostema dissolvit ac
minuit et maxime quod in testiculis et retro auriculas sunt. Cum sal
sugine sua grossos humores dissolvit ac minuit et urinam et men-
strua prouocat ventrem humectat: vallet ictericis ydropicis.
valet ulterius ad totum corporis capitisque purgationem: sed eius in re

latentur impetiginē serpigine; mundificat. *S.* inquit. *Licer* h; quasdā amaritudines aperitiuū ē: mēstrua puocat facilitatē faciens ex vtero pueri exēdi lūbricosq; educit: ventrē humectat et ictericos d' opilatōe epatis et felis v; lapides enī frangit in renibus et vesica: nociuū est renū vesicę vulnerib;. *Niger* albo est calidi' humid' min': p'p'ea amaritudo ei' dulcedine manifestius ē: iō plus albo in opatōe epatis et splenis atq; lapidum fractura cucurbitin' lūbricisq; valet ad epatis opilatōem precipue si cū apio coq'ur et radice ei': iusq; bibatur ipi'. In augmētōe enī lactis: spmatis et prouocatōe vine albus est melius sue dulcedinis sapontatisq; causa.

Dhaseoli calidi sunt in medio scđi g'du. humidi in fine testatur h' q' ut plurimū nō perfecte vt grana possunt desiccari: et si desiccentur nō multū temporis seruare valent: ideoq; humores gignunt grossos ifiat: nāq; ventositat' fumūq; plim caput iplent. Sōpnia pessima et terribilia faciunt et corrupta tñ in duos diuidunt partes: sunt omnes albi et sub ruffi: albi minus calidi humida magis vnde eorū grossi' est nutrimentum et ad digerēdū durum humores flegmaticos facit et grossos attenuare volentes grossitudinē eorū eas elixēt et elixatos corticibus mundent mūdatos cum opsomagaro et oleo cumino et pipere comedent: virides: albi ablati corticibus cum sale sunt assummendi et in napi origano et pipere merum vinum et forte cum illis accipies. Ruffi caloris post humiditatis ab albo minus habent: ideo et in suis fortiores sunt operib': ius eius ad mēstrua prouocanda volentes tres accipiant vntias olei nardini. 3. v. galbani. 3. z. et scđm illud calm bibat.

Rabum calidum est in primo gradu: sic: in secundo: vnde mundificatiuum est excolatiuum et aperitiuum: Adundatum a corticib': iureq; de eius farina facto

facto ventres humectat: vina et menstrua puocat: cutemq; clarificat nō tū illo plus asuescat ne forte sāguinē mingē faciat: alī qū per nares sāguis efficit fluxū. Farina orobi cocta cū sepatis qđ est spēs thuris ydropicis ictericisq; valz gbus vtrumq; ex epatis opilatōe infirmitas ptingit. Tempata vō cū vino sup rabiosi canis morsum v3 appolita. Tempata cū melle lentiginē mūdificat vulnerib; apātib; sūr valēt rgenerādo carnez.

Lupini in 6° gdu ca. sūt et sic. Farina eoz cū melle tepata et potata lūbricos extinguit et viscera putredie expurgat: si cū ruta bibatur et pipe valz spleneticis aq; in qua cocti fuerint lote pustule auferunt: si cū mirra et melle pficias et pessariū facias mēstrua puocat. Dulcoratoz aqua nutrimentū grossū ē ad digerendū būores grossos generat: ppter ea nec vim habēt digestiua: sicut excolatie nec siptica sic confortatine: sipticeq; nāe cibaria. Antiqui quidē inquit farina lupini si piloz nascentiū locis opponat eis euellēdi cā et natus adimēt et exurgere illos non permittit aqua vbi dulcorantur si lo

Eca cimices abluas morientur. Enugrecū ca. ē in 6° gdu: sic. in p^o. Farina in melle tepata si potet mobilitatē i fluxū vētris facit a grossas i festina et viscosis būoribus purgat. In aq; cocta et melle mixta idē facit: et cū ficub; et dactilis si coquat donec spisset: ieiunis sūptis ad dolorē pectoris v3: tussis diuturnā grossoz ac viscosozū staticozq; būoz peccat expurgat. Farie nigelle rutteq; 3. v. cū melle tepate. Sic fenūgreci bibat appozimate matricis opilatōe auferat viscosū illā grossisq; būorib; purgat apātadissonit

Sisamū ca: in p^o gdu i 6° bu. aliud sisamū ad cōtice aliud sine cortice qđ sine cor. vinctuosi ē iō grossū duūq; ad digerēdū. Quāobré officit nō pfertū nervis cuiq; pil; sua nanq; viscositate emollit ac deficē cogit: vntem

stem contentiuam ⁊ digestiuamq; defectat infumositates bño
resq; colericos pueris cito siti generat ⁊ fastidiū odorē oris bo
nū in fetorē ⁊ muttat: maxime si remaneat inter dētel: cū melle sū
pū min⁹ nocet: p̄cipue si assū addat. Qd cū cortice ē quocūq;
mō acceptu; min⁹ nocet: aqua nisi sisami coquūt frondes ca
put si ablueris crines elongat; fursuresq; mūdificat: Apozima
sisami menstrua prouocat: antiq; quidā dñt sisamū ⁊ tra venenū
esse id q; nō impossibile: ego dico: sua enī viscositate atq; vinctu
ositate ⁊ ventositate poros corpīs oēs opillat: nec ad cor vene
nū penetrare p̄mittit. Dioscorides nullā inter sisameleō ⁊ mi
sceleon nullā dīaz facit ⁊ sicut misceleon illud valere testatur:
Baliens non illud non affirmat.

Papaueris due sūt spēs: vna siluestris: alia domestica
Domesticū dñob⁹ modos diuidit: ē enī albu; ⁊ nigrū
vñ opū sūt: albu; laudabili⁹ ac nutritibili⁹ sit nigrū; vō
minus ē frigidū: frigiditas ei. 6. 3. dioscorides de papaueribus
ait quidā papauē vescūt: parū vō nutrit ⁊ duri⁹ ē digeri s; assue
tis dormitiōē obliuionēq; generat: Si aqua in qua cogt ca
put abluas tempatū sōpnū in feb: ib⁹ p̄stat: fac ut d papauē elec
tuariū ⁊ siropu; : valēt ad tussī q̄ ex calidis subtilibusq; p̄cedit
būorib⁹ qñ ex capite in pulmonē pectusq; descendūt. Itē ad
colericā ⁊ diuturnā egōm. Nigri vō everso in potione sunt
nō cibo frigiditas ei⁹ ⁊ siccitas in. 4. 3. dñ: p̄p̄ea uis ei⁹ in ol
bus actōibus maior ē albo p̄sertim in sōpno. Vētrisq; ⁊ stipa
tiōē maxie si sirupū illi⁹ aque pluuiali ⁊ misceat: ideoq; cauen
dū ne sepe vtēt: qm̄ si sit assuefactū maxie cerebro stuporē isert
nālis calor i eis exinguit: succ⁹ aute; papaueris nigri ⁊ lac ei⁹

Aopiu; dñ. Ex lacte tñ factū eo meli⁹ ē quod sit ex suc
co: papauer siluaticū domestico in oibus forcius ē.
Vnus cast⁹ co. ē ⁊ siccū: in 3. 3. dñ: p̄petas ei⁹ dfectat

enumerare libidinē ⁊ concupiscentiā mortificare inflatōez auferre
spma desiccāt: n̄ solū si cibo assumat̄ ul' potu: s; ēt si iacēri alicui
supponat̄ vñ. Batbeniēses suaz tpe festiuitatū agnū castū aī
deos in suis oracul' p̄ciebāt ut oēz libidinē ab eis excluderēt;
hāc herbā greci pētafoliū appellāt: nomē āt supradictū idē ē ag
nus sirie ē dictū ⁊ castitatē mundiciā ve significant.

Ligni semē ea. in p^o g. sicci vō hūidiq; ē mediū pūm
nutrit: digeri ē duz: inflatim nocitū stō. Tñ diure
ticū ē: assū ⁊ cū melle acceptū ē meli⁹: ad tussī v3: pec
tusq; flatu collectōe purificat: cū melle māducatū ⁊ pipe libi
dinē auget: ⁊ ex apozimate ei⁹ cū oleo rosaz distillare factū acce
nasimō morisionēq; v3 itestinoz: si apozimati ei⁹ cale: mulieres
insedeāt apostemate valua earum dissoluntur.

Ficus cetis fructib⁹ laudabilior ē ac nutritibilior hūi
ditatis: tñ sue cā grossos creat hūoēs: nā ei⁹ cala ⁊ sic
cā: quantitates in caliditate ut siccitate diuerse sūt s^m ipsi
us diuersitates: ē āt sic⁹ domestica ⁊ siluestris. Domestica in
vidē bīptis ⁊ sicca. Itē vidis duplex ē mod⁹ qm̄ pfecte ma
turata: ⁊ nō cruda: ⁊ nō pfecte maturata ⁊ cruda: nec pfecte ma
tura ē min⁹ cala: magis grossa p̄p̄t domiatōez frēstris ptis in
earbz tñ hūoēs lactātes q; accuitatē ei⁹ prestāt in s^o g: iōq; lau
dabili⁹ ē: vñ ypocras. sic⁹ qm̄ longinq; ē amaturitate tāto mi
n⁹ cala ē ⁊ grossa magis. Alal; h⁹ s^m medicina: cocta ⁊ ca
taplata facto: crosulas glādesq; dissoluit. Nitro ⁊ aceto om̄i
ta pustulis in capite v3: mixta cū melle. Ad moriōez canis ⁊
pustulis q viscosos hūoēs: papauerib⁹ siluestrib⁹ frondibus
mixta ⁊ ossa fracta ex vulnerib⁹ elicit. Itē cā adbibita apā dis
solvit: si pistata formice vulnerib⁹ apponat̄. sanat. pfecte matu
rata: vidis sic⁹ sicca min⁹ ē cala. Calor est in medio pmi hūidi
tas ⁊ siccitas in eis tēpate sūt. Ex trib⁹ itēq; rerū cōpō existit

colit' cib' videlicet et semis et carnis. semis nutrimentum est nullum: nam
 vero arene vel lapidis: cortex sicca est ut cutis propterea durissima ad
 digerendum: caro nutritibilior solibiliorque existit: super hanc diascorides
 calorem in quo extinguitur: sicut aufert: sudorem puocat. Sicca vero
 sicca est in 2° gradus. sicca in medio promixta quoniam obrem calefacit et sitim
 creat et in colericos mutat humores: ceteris in fructibus nutritibilior est
 minus inflator: si superfluos humores in stomacho inueniat dura sit ad di
 gerendum ad corruptum mutat et inflator viscosusque generat et pessimum
 sanguinem: in superficie aut corporis pediculos creat: si autem humores mundifi
 catos inueniat bene digerit ac sanguinem laudabilem facit: corpusque mun
 dificat humoresque malis vniuersa puocat: pectusque purificat: pulmones
 renes atque vesicam humoribus grossis non tamen inflatoribusque viscositatibus libe
 ra est. Qui vero noxietates omnino vitat ieiunium accipiat et per illam cala
 mitatem inducet aut amicos: sive isopum vel pip. sive zucay et similia
 Colericus per illam oricaram accipiat: quoniam maioris caloris nutrimenti est ve
 lit accipe vel non ut sanguinem laudabiliores generet nunces sit cum amig
 daleo misceat. Item 6ta medicina versus: cum isopo coque: pectus pul
 monibusque mundat et tussi diuturnam enervat. Bargarisma cum
 apozimate eius in canalibus pulmonum aqua dissoluitur: et in lacertis que sunt
 in latere cocta in vino si clistere fiat versus ad dolorem ventris que ex grossis
 humoribus: rursus cocta cum ordeo et fenugreco cataplate scilicet aqua dissol
 uuntur: pistata ac lini semina promixta apozima ad tinnitum aurium versus.

Mala in duo didit. est propterea acerba nec matura et est matu
 ra in sua completa dulcedine: hanc digna est applicatio vniuersa: acer
 ba fra est in 3° gradus. sicca in 2°. substantias in se tres habet di
 uersas: quoniam vniuersa corticis. alba. humoris scilicet. Branorum nam sicca est
 et dura quersiois nullius in digere: sed ex stomacho integra egrediuntur cum
 sua forma: pistata et farina est: eis facta stomachus si bibatur confortat:
 colericam stringit egom maxime si assetur. Cortex grossus est
 et nervosus nec quertitur: propterea non nutrit: humor propter suam

stipticitatē durus est digeri p̄sōitatin⁹ tamē stomachi ⁊ epatis ca
lo ē extinguit sitim auferit: colerā. ru. mīttigat vomitum: egōm
colicā stōi ul epatis pp̄ v̄tutis p̄tentie defectōz strigit: oculi ap
pōitis palpebrarū ḡssos būores attenuat ⁊ d̄siccāt. **Al** itaq; ad
digestioēz puritū oculorū ⁊ aspiratē. diasconides acerbe p̄cepit:
vne succū ante dies caniculares ad solem poni donec sp̄ssetur
mel: h̄ v; vulnerib⁹ ⁊ intestis. būorib⁹ in gulā descendētib⁹ i ḡgi
nas atq; aurīculas: si clisē facias val; vulnerib⁹ in intestis diu
turnisq; būorib⁹ ex vulua descendētib⁹. **Alia** maturata san
guinē laudabilē facit: cēsis fructib⁹ quēadmodū: fic⁹ melior ci
bus ē: plus tñ ficus q̄ vna nutrit. **Itē** h. 4. p̄posita sablatijs
existit: ossa sūt frā ⁊ stiptica: q̄uis acerbe vne in duricie vicina:
h̄nt aut acumē q̄dā obq; cī o egō i d̄uersionem exiit. **Itē**;
cortex ē frigid⁹ ⁊ sic⁹ ad digōm dur⁹: **B.** cortices in q̄t vne ⁊
ficus siles sūt ad digōm: duri pp̄ea vna si cū cortice simi eda
tur ⁊ ossib⁹ idurat egōm ⁊ iflatōm: ventositatēq; gnāt ⁊ būores
grossos a sāguīe longinquos laudabili. **Rurs⁹.** **B.** fic⁹ ⁊ vnas
cēsis fructib⁹ asserit: laudabiliōres: nec enī dure sūt: egōis: sed
poti⁹ d̄v̄siois facilis: maxie si i sua arboē p̄scē sūt maturāte. testā
tur h̄ ortolani: qm̄ fic⁹ ⁊ vne tēporib⁹ suis sat pene eis vtūt: vñ
p̄gues ⁊ clare sūt cutes: facilitate aut earū digōis illarū desinē
tes ab vñ: facilitate marcescūt. **Laro** qppe fic⁹ ⁊ vne iflatia ē
in sui subā ⁊ iō d̄medētū carnes iflant. **Accipit** at diuers⁹ mo
dis vna: vñ nutrimenta ei⁹ ⁊ actōes in corpe sūt diuersa: accipit
a quibsdā hora sp̄a q̄ ex vite carpit: ⁊ dñr vne p̄ssce h̄i: sūt
qui eas suspendūt donec būoris plurimū ex eis aer eliciat: sunt
qui eas in musto uel sapa reponāt. **Adora** sue carpsionis acce
pte si stōz malis inueniat būorib⁹ vacuū: ⁊ fortis ē digō digērūt
bñ ac bonū d̄uertit in sāguinē ⁊ vētris adiunant solū corpa
q̄ mal⁹ purgāt būorib⁹. **Ecōtra** si stōz būorū aut escarū r̄p̄ierit

plenum ⁊ digestio inbecillis ⁊ i eo morant ⁊ iflatioem generat
⁊ rugitū: in būoēs malos overtūt ⁊ fumū noxiū plurimū creant
appense ab aere būo:ū supfluo; delictate cefis vuis sūt lauda
dabilioēs ⁊ subtili. b^o dietis pueniētes: ab iflatōe longe sūt ⁊ ven
tositate ⁊ fumof tate: nec stiptice tū sūt nec solubiles. In musto
vel sapa grosse diete sūt in stō iterius pueniētes ⁊ attenui dieta
longiq; ventositatis inflationem producant: propter extraneos
humores ex musto uel āpa prestitos.

Ale sine carne būores laudabiliores faciūt: minus tū
q̄ hee cū carne nutriūt ⁊ cito digerūt: idcirco vne q̄
carnis pluri sūt q̄ būoris nutritibiliores durioresq; ex
istētes eis que būores q̄ carnis plus hñt. Item vne modis
alijs sūt diuerse: aut saporat: aut calore: aut subtilitate: aut grossi
tudie. Sapor ali^o ē acetosus vicinus acerbitati: ali^o grossus ⁊
dulcis mell^o q̄ vīcīn^o: ali^o medi^o vīnei q̄ saporis. Grossus ac
dulcis calidior ⁊ sitiz gnāt: grossioris ē nutritiēti ad digerēdum
durior: iflatōm faciēs ac rugitū opilatōez splenis ac epatis. Sub
tilis aquosusq; frigidior ⁊ digeri leuior: pforatiuus stōi ⁊ mun
dificati^o a colericū būorib^o sitis mittigat^o ⁊ pueniēs pplexiōib^o
tēpatis. Melior ē qui videlic; vīnei ā saporis: q̄ medi^o ē inf
grossū ⁊ subtilē: sicut enī medi^o ē sapor: ita ⁊ potestatu. Di
uersitatū vne ex coloē quadrisariā pciunt i albū q̄ clar^o ē aquo
sius modicu; caris hñs cortices subtiles: ossa exigua. In nigrū
grosse carnis ⁊ corticis ⁊ būoris pauci ossiū ingenciū. In citri
nū ⁊ ruffū pdictoz medias vna alba leuē nutrit: facile digerit
venas cito pforat: ⁊ vīnā puocat. Nigra dura ē digeri: s; pfor
tatiua stomaci vīnā nō puocat: tū si bñ digerat nutritiēti mul
tū pstat. Ruffa ul citrina media supioz: vñ **Az.** alba vna sub
tiliē nutrit ⁊ cito digerit q̄zobre vīni ei^o ebrietas cito veit ⁊ cito
trāsīt. Nigra grossa nutritiēti pluriq; digōis ei^o tarde: idcirco

vini eius ebrietas cito descendit. Ruffa ul' citrina hanc medie
 sunt: cuiuscumque vini ebrietas cito venit cito transit. Rursus cuius
 que tarde permanet et tarde transit. Passus ad viret per omnia ut si
 eius est sic, ad pariter videtur: lenius autem est sic. Diversum passum autem tribus
 modis: quoniam est dulce perfecte in dulcedine: est acerbitate huius: est potius
 citate pinis et asperitate: h. z. virtutibus huius positum existit: vicia maturam
 di et dissoluedi, alba, stringendi et fortandi: pro tanto, procedit ex
 ossibus: dulce calidum est: et humidum maxime si nigrum sit: idem medium in co
 stipatum et mollificatum. Si malos invenerint humores in stomacho te
 pate et mitigat morosum stomachi: praesertim si carnosum sit et corti
 cis tenuis exiguum: autem ossium: huius autem valde ad dolorem pectoris et
 pulmonis et tussim mitigat et renes mundificat et vesicam. In co
 modum est spleni et epine praecipue si duricem huius et grossitudinem: passus
 tamen acerbitate huius minus nutrit et dulci frigidum est: humidum autem minus
 maxime si album sit: idem stomacho: fortat calorem extinguit: ventrem dissipat pas
 sum diverse accipit cum ossibus videlicet suis et sine ossibus. Sine ossibus
 itaque acceptum modum est tussientibus: et ad pectoris dolorem pulmo
 nis renem ac vesicam ventrem dissolvit sed epine nocet et spleni praesertim si
 duricem habeant. Quia ossibus acceptus stomachum confortat: splenem et
 epine maxime si acumen huius et carnes quodam: ossa magna.

 Dra celli duobus modis sunt: autem cruda et acris si matu
 ra acris autem matura perfecte dulcia: acris nec matura
 ra sunt et sicca: videntur sunt stiptica: et fortat: stomacho et intestino
 et ventrem dissipat: praecipue huius multum sicca valde ad diariam et disle
 teriam: maxime si colere sint. Item eorum succus ad gutturis dolorem vel
 faucium: vel vultus vel multum maxime si cocta sit cum sapa et modico
 zucari. Matura et dulcia ad calorem pinis et humiditatem: plus
 autem ad humiditatem quam ex stomacho eiciuntur cito ventrem humectat urinam
 provocat: si tamen cibum in stomacho autem se acceptum invenerint et eis obsiste
 ribus amovet et in corruptionem convertuntur et stomacho nocent ac capiti:

Si autē stōz vacante inuenerint bene digerunt: s; modicū nutri-
unt: ieiunis accepta refrigerata in aq̄ fra: aut in niue refrigera-
tina sunt valde sicut auferunt et itestione caloris extingunt. Ra-
dix mori cocta cu; aq̄ et potata lūbricos necat et cucurbitinos.
Si frondes siml coquāt et radix et aqua eoz retineat i ore ad
dolores dentiu; v; si i vīno coq̄t et gargarissima fiat v; būori-
bus ad guttā descendētib; et guttur.

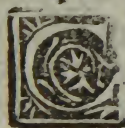
Pistata mori radix ponat-
ur in aceto et ex quatuordecim dieb; relinquatur desiccata
i puluere fdigat: h; dētes pforatos ac putridos euellit.
Runa paz nutrit: eoz duplex est mod;: sūt ei alba et
nigra: alba dura sūt digerit: nocua stō exigū solutia: h; qm̄ gros-
sa sūt comedi n̄ debēt: nisi grādā et bñ maturata fuerit: vñ pri-
ua nigra bifariā pēiunt: an domesticū et agreste. Rurs; domesti-
cū triplex ē: nigrū pfecte maturatū dulce crudū duz vīde pōti-
cū. rufū medie maturatū et crude i sapoe qdā hñs acumē. Ni-
grū itaq; pfecte maturatū et dulce min; ē firm; magis bu. frigi-
ditas ei; i pmi; d; initio būditas i fine: stōz humectat et mollit
vētrē dissoluit: co. ru. eicit: i tñ sepe vīat nimis stō noc;: crudū et
duz: vīde et pōticū ē pessimū i cibo et me;: duz i stō ē nocinum
mie nutrit et fatigat. Rufū nigro frigidū ē mag; min; bu. iō
ffrigerat min;: optia sūt carnosā cōcūcis subtiles et i sapoe acrio-
rē qdā cū pōticitate būtia an cibū supra n̄ nocēt: agrestia sūpti-
ca sūt valēt additiā et dissēteriā: gūmī eoz valē qdā dñt ad la-
pidē i vesica: si cū vīno accipiat: si at cu; aceto tempent ad ipe-
tiginēz valent. De cerasis id quē de maturis pūnis semim;
Crisomula fra sūt et bu. a p; g. vūbilia grossū fia gene-
rāt et viscosū i canitate ep̄. a et spleis: idarco diuturne
cā febat: h; oib; modis sūt pessia: iō an cibū sup acci-
pi dñc nō i anito: p; cibū enī stō pleno i sup; oib; natāt et i ace-
ditatem cito putredinēq; pueruntur: si enīz noxietates eorum

ceteri cupim⁹ ieiuni accipiam⁹: et p⁹ illā a nīfū masticē et vet⁹ vi
nūz ac odorifer⁹: oleū ex nucleis ei⁹ expūū valet emoroidis.

Persica sra sūt et bu. in z⁹: plurimū silia crisoul⁹: s; saporosa nō pueniētia nō enī puerit⁹ ut crisoul⁹: crisoul⁹ silia: q; eodē mō sra generāt. Persica ieiū no sro nocua sūt edenda: et p⁹ vetus vinū odoriferū ē bibēdūz. Persica in. z. diuidit⁹: ē enī grāde albū pilosū: raboris qddam bñs. Est puū. lene ruffū. uel citrinū. Grāde saporisq; dulcis acriorisq; cuiusdā: bñ⁹ būid⁹ ac viscos⁹ ē: qre pueribile ī sra grossū atq; putredinē: manifestat h: qm si p sicū fissū ferro post paulū naribus apponas odorē quasi putredis senciēs: puū odoratim et pueriōe longinquū: frōdiūz ei⁹ succ⁹ potat⁹ lūbricos et cucurbitinos edncit: idē facit si ex eo cataplata feceris vmbilico: si verminose apponas auricule uermes occidit.

Ec poma in duo diuidūt in pletū: maturat⁹ pfecte in sua arboze et in crudū et immaturatū durum et lignum: crudū male nutrit et sro nocet: dolorē gnāt. ppē labore q; sro efficit: ex q⁹ eiectū: venas ut o; n penetrat: assuectio eoz cā sit: febris diurne et duē dissolui: qd d cefis itelligēdū ē fructib⁹ q nō sūt in suis arborib⁹ pfecte maturati. Pfecte maturat⁹ in sua arboze diuersū ē suoz p diuersitate saporum. Est enī sipticū: ē pōticūz rursus ē acetosūz: ē dulce: ē sine sapore. Pōticū subā sra et sic. ē restis: pueniēs eis quoz sro calō et būiditas dñat: qm pōticital sue subē srom pūm: būmiditas ei⁹ plurimū inferiora dimittit q; remaēt desiccāt: quare stomachū pfortat et intestina: in se tñ grossūz est durū digerit: et tarde penetrare in venas inflatōem facit nervis nocet: h enī natura ē in corpe suo. Liquor vō ei⁹ landabiliō ac inbtilior: ul lenior: idcirco srom pfortat et intestina: valz ad sanguis fluxūz dissinteriā ad coloricā egōz et vomitūz: ppēa pomoz bñ⁹ succūz o; mādēdo

exprimi carne; aut pici: aut ingemari. Quō eorū duritia et asp-
 itas auferat: hic itaq; tribus modis fit illud: vel elixādo in aq̃
 ut ex aqua hūiditatē attrahat: aut mollicie: aut sup sumū aq̃ ca.
 suspēdēdo ut humectet ut materet: aut dissecta per mediū g̃
 nia interioribus duris plectis eorū i locos mel aut zucarā spo-
 nēdo: s̃m nām accipiet: ita omixtū est: postea iduendū pasta et i
 cinere calido aut prunis dimittēdū donec pasta extreme excoq̃
 tur ars h̃ mollicie sibi pstat: ac saporita: et ad digerēdū velo-
 citatē. Noxietatē ei⁹ i nervis auferit: Stiptici subā terestris et
 sicca hūiditatē habz p̃p̃ea frigiditas ei⁹ maioris q̃s siccitatis.
 liquor vō ei⁹ subtilior supio: i et corpus ē molli⁹ q̃re p̃ueit que qz
 nō cui nō multa hūiditas dñatur: vis nāq; ei⁹ debilis ē hūidita-
 ti plurimū repugnā: idcirco accō ei⁹ ad ṽetris strictōz et stoma-
 ci p̃fortationē et vomitū ṽz. Itē appetitū vel digestiue sua vis
 est sine labore: nec acetose nā dñat aquosa subā cum c̃estri exi-
 guo hac de cā frigiditas ei⁹ et siccitas tēp̃atōres sūt stiptico p̃p̃-
 ter vicinitatē liquoris aeris nāc ide hūcēs generāt frōs tenuissī-
 mos penetrabiles: accō ei⁹ p̃posita qm̃ p̃stringit et p̃fortat stōm-
 et ṽetres et egōm colericā et vomitum ibibet: h̃ tñ sua stipticitate
 opant: cu; frigiditate vō et tenuitate liquoris sitim extinguit et
 acūmē colere. ru. cū acetositatē cardiacē colē vires auferit et hu-
 morez grossos q sūt iū stō destruit et chunos dulces ac tenues
 qm̃ dulcedo sine acūmē existit: hūcēs grossos diuidit: digōz hu-
 mectat et expellit: dulces vō chunos attenuat: ut totū corp⁹ ha-
 beat penetrā: h̃ poma et añ cibuz et post bona sūt edi: p̃ter pira
 sola: quē admodū. Diascorides asseruit. qm̃ pira añ cibū nocina
 sūt: qm̃ p̃stringūt: p̃ cibū bona sūt edi: d̃ his i loco suo tractabim⁹

Gtonia et mala g̃nata añ cibū accepta si ei sint pōtica
 et stiptica: si stiptica: aut acetosi stomaci p̃fortāt subām
 et intestinorū egōm colericā auferūt: post cibū aut ex

superioribus stomaci ad inferiora deponunt escas: et sumum salientem ad caput: vomitumque colericum reprimunt. Et dulcium sube natura complexionum aquosa ac epata caloris aliquid obtinet: et ideo parum frigeat: et stomachum confortat: ex genere parum: quare et stomacho calido: aut molli peruenit. Nociva eis qui colericam egestionem habent et vomitum. Non saporum pessima sunt: in omnibus qualitatibus: quare nature frigide sunt et humide: magis autem frigide quam humide: propterea nec frigidum cibum valent: nec frigidam medicinam: quippe nec saporibus ut expedit cibo: nec iuuamentum ut medicie quam portica non sunt ut stomachum confortent: nec acide ut acumen colere extingunt: et vomitum: nec dulcedinem habent ut nutriant: sed humores flatuos: crudos gignunt: quoniam ergo de malis piris subomnis et generatis vix diximus: oportet ut de singulis particulariter dicamus.

Cum et suba et natura mala diuersa sunt: quoniam quidam quidam portica sunt terrestria: quidam stiptica: ex terrestri composita et aquosa. Item acida ex aquoso medicoque terrestri composita et aquosa. Rursus dulcia temperata iterum 4. media sunt qualitatibus. Rursus in sapore aquosa: necesse est utique frondes et ramos corticesque eorum pariter esse diuersa. Portica et stiptica sunt frigidiora: et tardiora ad digerendum: magis autem confortata sunt stomachi et restricta egestionis. Porro acetosa quam ceteris minus sicciora sunt: subtiliora sunt: necesse est ac penetrabiliora: quare acumen corum extinguunt et defectum corum ex caliditate confortant: sitim mitigant: stomachum confortant: vim exiccant appetitiuam: eorum vomitumque inhibent colericam: maxime si aieiunus accipiant. Quia cibi anima commesti prohibent ad locum decoctionis descendere: et ideo in superioribus nascuntur: os enim stomachi superioris promouendo Inferius relaxando solui faciunt. In his autem acidoibus portica stipticaque sunt fortiora acidis. Habent tamen acida proprietatem stipticis porticis quod diuersa et discretam si enim in stomacho humores grossos non frigidos inueniunt dissoluit ac dissoluit ad inferiora deponunt atque expellunt. Rursus si cibos dulces: nec acutos reperiunt nec grossos et acutos

et vlam faciunt per totum corp⁹ penetrandi. Sirup⁹ ex eis con-
fect⁹ itidē v3. Dulcia vō que temperata sunt inter: quatuor qua-
litates medias. frigidus sō mīe nocent: ad strictōz siue laxatōm
ventris: vī maifesta nō mutantur. Sunt autē alia inter dulce
et acidū media huiusmodi appellant⁹: actio ei⁹ media ē dulcis et
acid⁹: ad sitim tñ mittigandā calorēq; extinguedū. co. ru. acumē
acid⁹ ē vicinū. Cardiace vō qui ex calore trigit: palā prodest
ppter vineū saporē q; hnt. In saporē eo q; illis aquosa hūi-
ditas nō dñat nec saporitatē h; nec inuamētū. Idcirco ab ho-
minabilia sūt et fastidiū faciūt nec sōm pfortāt: nec ventrē dissol-
vunt. Frōdes et rami corticisq; eoz sliptica sūt: et acida et pfo-
tata sōi: vulnera solidāt: hūoēs q; malos ad ea currētes ibibēt.

Gtonia generalit⁹ diuidunt⁹ in duo. Impfecte videli-
cet maturatum et crudi m: senci m. Itaq; igneum
pessimū est: q; grossū est et fressre durū ad digerendū
huiores generant crudos ac grossos nil nutrit: idcirco ea vtari
oportet. Naturatū vlr frigidū est in pmo gdu: sic. in medio
scbi pterea pōticitas et slipticitas maior ē in cētis malis: iō valz
ad sāguis fluxū et egōm et vomitū: pfortatiū Romaci ē et si mo-
retur in eo multū tñ acceptū fastidiū facit: psertimq; post cibuz
et maxie si cib⁹ grossus sit ac viscosus. Rursus coctana didūf
in sex: spāl in pōticū et slipticū acetosū. Aduzū. dulce. aquosuz
vel in saporēsū. Pōticuz vō cētis grossi⁹ ē: ac fressri⁹ durū
digeri mēbra ppmēs pcpue neruosa: q; caro ei⁹ pessia ē. Adul-
titudinē qppe sue ppressiōis didit mēbra: quasi acute rei acies:
idcirco pbiacumēz illud accidētaliē asserūt: ppra assuescētib⁹
colicam passionē generāt dolorēq; neruorū: verūtamez liquor
ei⁹ nō sūt s; sōm pfortat: vinā puocat: egōm vomitūq; coleri-
cuz stringit: ad fluxuz sāguis v3: hac de cā succuz mādēdo ex p-
mi opōt; carnē at proicit: aut carnē ingeniari: ut eius duricia et

asperitas auferatur aut elixando: aut supra aquarū calidarū appo-
nendo aut scisso mel reponēdo duriorib⁹ electis sicut supra dixi-
mus. Stiptici vero nā et accio vicina est portico debili⁹ tñ te-
nuior: namq; liquor ipius: idcirco illud portico ut p̄cipim⁹ con-
fecto plus efficit. Ba. ait acidū est et subtilissimū et penetrabili⁹.
iō sitim extinguit et acumez colere. ru. cardiacis ex calore valet
egestionē vomitū colericū vrinā puocat: vim appetitiuā auget
Odo: cui⁹ vomitū phibet succus post bibitū vinū fumū depo-
nit: vini salientē in caput: pressioe aut sua dissoluit ventrē: vñ p⁹
cibū multū acceptū laudabili⁹. Stomaci enī supiora op̄rimens in
digestas elcas crudasq; d̄poit. Dulce tñ tēpamū qdā caloris
habet: vñ vis ei maxia nō est sitim aut calore extingēdi. Qu-
rum mediū est acidū et dulcis: vñ nec soluēdi nec vētris strigē-
di v̄tutē bz. Dioscorides muzi et acidū est ea que pontici et stipti-
ci op̄atō de aquoso uel in saparo sufficiat supi⁹ i vñ dieta dispō-
Alaloz d̄ra ac coctanoz p̄prietat duplex ē: coctanoz vna q̄
cū stipticitate sua est diureticū: altera q̄ in corruptōe mutat in
stomacho: mala aut iō corūpūnt: q; hūiditatis supflue et crude
sunt: si coctana accipias mūdificatio nō cibo et hūorib⁹ ventrem
q; stringit: stomachū p̄fortat: vñ ruff⁹. coctana nō ouertūtur in
stom̄ infirmoz q̄sto magis in sanis: diuerse tñ sūt actōes eoz p
diuersis temporib⁹ acceptōis: q; i nō cibo vacuo. Accipiāt et
p̄fortāt et p̄sunt solutōi ad stringendaz et vomitū et sāguinis flu-
xum et vrinā puocat: si vō in nō cibis pleno accipiāt p̄manēt
natātia inferiori stomachi osq; ei⁹ p̄fortāt et exp̄munt supiora ei⁹
atq; ad inferiora deponit cibū cito magisq; ita accepta ad strin-
gēdū vomitū p̄sūt p̄p̄ oris stomachi p̄fortōez. Propterea si sti-
ptica oīa p⁹ cibū accepta solutōez faciūt p̄p̄ supiorum stomachi
p̄strictōz et inferioroz dilataōz: Qui at volūt coctana p̄p̄ nōz
p̄fortādū et egōz strigēdā. Jeuniis accipiāt nō inauito. Qui vō

propter egestionē laxandā et stomachū vacuandū: post cibū acci-
pian: nō multū tñ q̄ntitatis: qm̄ si multū accipiant stōm ḡuant et
digestiōi repugnāt. Solēt qdaz reprehendē et p̄tra dicere qd
in cefis malis nō idē iudicauim⁹ de eoz v̄tute iudiciū: qb⁹ res-
pondem⁹ qd malā supflūā būditatē hñt crudā nec bñ digestaz
h̄ eis p̄stat lubricitatē nec sinit stōz reprimere et cōfortare: eligē-
da ergo sūt coctana p̄ua bene rotunda et odorifera ut ruffus d.

Pirou frondes et rami stiptici sunt solūmō: piroz vō
stipticitas cū aquosa dulcedie cōmixta ē. Pira diui-
dunt̄ i duo. Domesticū et siluestre: siluestre qdē ē cru-
dum: pon- cū et durū grossū nec pdest: nec boni saporis ē: matu-
ratū p̄rū domesticū in p̄: ḡdu fri. in z: sic. gnāt in stō hūorē lau-
dabiliorē q̄s mala coctana p̄p̄t temperamentū suū. Est tñ diuer-
sum 6^m saporē et 6^m p̄p̄tiones suas: qm̄ ergo pōticū f̄estire et gro-
ssū: et ē stipticū p̄positū: ex aerea subā et f̄estri p̄ua: et est dulce
tēpatū ad calorē quēdā p̄tinēs: et ē aquosū: et insaporosū. Pō-
ticū aut min⁹ cefis nutrit sed plus egōm facit: vomitūqz coleri-
cam stringit: magis stōm et intestina cōfortat: pro sua tñ aspitare
et grossitudie vel duricia nocet nervis stomachi: vñ oportet nos
ingeniari ut mollescat et obmittat aspitare: ut videlicet aut elixe-
tur aut 6^m aque calide sumū suspendat ut maturitatie aspitatie
duriciē deserat aut optū pasta asset aut cū melle p̄diat i frustra
cōcissū 6^m complōnē accipiētis: dīascorides ait. Dixim⁹ pira ieiu-
nis nocina esse: nec qrit quō exposuit: neqz qd eoz gñ⁹: nos at
dixim⁹: qd dīascorides vitupruit pira ieiunis accepta: s; 6^m non
medicinā accipiēt: s; 6^m gule appetitū ad saturitatē vsqz sumāt
p̄cipue si pōtica sint: que p̄p̄tetas s̄simultū a ieiunis accipiatur
colericā generāt passionē durā incurabilē maxie si crebro assue-
scant: sed 6^m medicinā ieiunis melius quā saturis p̄medūt: satu-
ris enim solubilia sunt et stōz debilitāt: p̄pter supiorū stomachi

opssioe; et stentine vtutis inferiorū obilitatē: stiptica vero quia
extranea et aquosa et aerea. subā opposita sūt subtiliora et tepanti
ora sūt: magisq; nutritiū: iōq; stō min⁹ nocēt: neq; hui⁹ igeniari
necesse est sicut ponticum.

Mzum vero qđ ad aciditatē ptinet subtili⁹ ac lenius
stomacho ad digerendū facili⁹: acumē etiā co. ru. ex
tinguit et sitim aufert proinde tā ad vomitū qđ ad ege
stionē cobibendā laudabili⁹ est ponticū plus illo stipticū ē. Ex
h sopbiste argumētantē sitim pontica nō extinguūt cū frigidiora
sunt: muzis et nā sit frigidioris sitiz extingūt quib⁹ respondem⁹
tribus ex causis oriri sitim aut ex siccitate in quibsdā mēbris a
stō remotis pp̄t multitudies caloris ignei in illis in certā: aut ex
calori nimio in ip̄o stomacho: aut ex falso vitreo state: ex quacū
q; cā horū exorta: muzū vtili⁹ ē et laudabili⁹: q; liquor ei⁹ tenuis
ē et aerens in sapore grauis: si aut in mēbris procul a stō ex ni
mio calore nascat sitis: liquor acidi tenuis apit et pforat cōcava
mēbra et ad eū subtilis liquor vsq; locū penetrat vbi calor latet
vñ vim icēdiū extinguit: et sitiz mitugat. Rursus si ex calore stōi
sitis inardescat mouet et dispersit liquor acidi atq; calorē vbi
cūq; fuerit mittigāt. Item si ex falso state oriatur p tenuitatē
suā liquor acidi illa diuidit eis: q; mixtus salsuginez didit et sic
fit cā sitis extingūde: qm acciditas salsugini opposita ē. Oppō
āt oppositorū inēti⁹ sūt sup opposita sibi sic i p̄ hui⁹ libri pticla
ostēdim⁹: pōticū enī nō sūt liquor vō ei⁹ gūis ē et dur⁹ digerit
vñ pforare nequit et penetrare ad locū sitis: pp̄ea si ex caloe p
cal a stō in mēbris oriat sitis et eo liquor pontici neqat puenire
auget calorē et sitim: si aut in stō ex caloe generet: pōticitas samū
dificcat et cogit i unū: vñ sit cā augēde sitis. Rursus si ex falso sit
state cogit pōticitas pte flatis solui pbibz rit. a sit cā augēde fle
gmatische actōis. **P**ura dulcia tepate pponit sūt q; min⁹ cecis

fra sūt: qua ppē calefacit et augz digōez: valētqz in his q stō frī
sūt et sic: pprietat ei⁹ ē b⁹: qm si cū fūgis coquāt oēz auferūt
lesionē: pēpue si siluestria sint ppē pōticitatē suā: arboris eorūz
agrestis cinis bibit⁹ i his q fūgoz omestioē suffocati sūt: v3 mī
tum. In saporā pira pessima sūt: qm ppē insaporitatē ab
horretur a natura: idcirco laboriosa et asusua sūt stō.

Multa gñata vtilia sūt esui s3 vtiliora medicie: nutrime
tū qppe eoz et si laudabile sit b⁹: tū puū ē ppē subtili
tatē eoz faciliqz digōez. Ex qtuō pib⁹ posita sūt q
tū oēs sūt sūptice: p⁹ cortex ē ei⁹: b⁹ ē caro: 3⁹ ē liquez: 4⁹ gñā
Liquor frigid⁹ ē s3 diuersis modis b⁹ suos liquoēs: saporē li
qditates. Sūt nāqz pōtica. acida. muza. dulcia et i saporā: sūt lī
quor tenuissim⁹ ac aquos⁹ grossus pu⁹ et mediocris. Pōtica
āt sūptica impossibile ē accipi b⁹ cibū qz ppē a pītātē et duriciāz
ea nā abhorret: nec fēcipit nisi b⁹ medicinā. Proinde b⁹ i gñā
ta si puū insupficie excorticēt: et etorū succ⁹ aut cū vino aut siro
po potēt: laxatio inferiora stōi expmūt: et expellūt hūiditatē pu
trefactā de inferiorib⁹: pēpue si calida cā sit: accō enī eoz i stō
sicut mirabolanoz citrinoz: et p⁹ mūdificatōez stōz pforāt abs
q lesioē ei⁹ neruo: idcirco vallēt ad febrē diuturnā q ex putre
factis hūonib⁹ pcreat pruriginē quoqz et scabiē de putredie sal
si statis natūa: ex stirpat. Acidoz qz sūt pōtica: et si min⁹ cetis
sūt nutrimenti videlicet: malis et piris et roctanis ppē tenuitatez
tū liquoris et tēpatōris sūt nutrimenti: atqz facilia sūt sēui et esui:
b⁹ i at potestat sūt ppē puitatē cēstis subē: vñ i mlt⁹ reb⁹ me
lior sūt qz ēca actōis et sic alijs omnis ē: potestas. co. ru. exti
guēde sitis egōis et voit⁹: ppetatē tū hñt extenuēdi hūoēs eos
qz cū vīa eiciēdi: calorē epīs asrigit: mēbra pforāt et pserit⁹ os
stōi: epar et cor. vñ valēt ad colericā cardiacā: et ad dolorē qui
nascitur i ore stōi ex colorib⁹ rubeis: vñ ypo. in scda particula

pidimarum de muliere paciete in p̄cordijs veteres enī os sto
maci p̄cordia occupabant: paciebatur aut̄ morſū ex colera con
tinuū ex acutis būorib⁹ natuz in herentib⁹ villis stomachi z nil re
ptum est q̄ ei q̄libet refert remediū: nisi farina cū succo ḡnati
acetosi: z iure est id qd ferre p̄piū est humoēs sup̄fluos exlic
care: mali vō ḡnati aceto si būoris acumē extiguē est stomachū
cōfortare. H̄nt etiā p̄piū q̄ oculi ictricoz stillat⁹ citrinū abiciē
ab eis calorē: p̄p̄ea ablata cortice mali ḡnati oia acetosa pistē
tur z succus abtraci⁹ cū melle coq̄t z q̄adinōz vngentū simili
tudinē habeat: valz ad vngū oculoꝝ expulsiōē: purificat aci
em a grossis viscosisq; būoribus: qd si narib⁹ infundat̄ carnem
sup̄fluam corrodit: z si exco ḡgine inungant̄ rosura z oēm fe
torem expellit. **M**ali ḡnati vō dulcis liquor grossior z calidi
or et digestibilior: z p̄p̄ea caloris aliquātulū stō igerit citoq; i
colerā. ru. mutat⁹: z hac de causa nā calida. **I**ncōueniens est z
maxime febricitantib⁹: humectat at̄ ventrē: pectoris lenit aspi
te tussim mitigatōem tribuit: maxime si fuerit assatum cū oleo
violis: z sic agat foramē i sūmitate mali ḡnati. i silitudinē latōis
denarij ipleat̄ oleo violis z sup̄ pinas ponat̄ q̄tūcūq; fuerit
oleum in coctiōe mutatu tū aliud semp adhibeat̄ quousq; vi
deatur nihil: vltra posse suscipe de inde ab igne tollat̄ z abla
to cortice interior pars cōterrat̄ ei⁹q; succus tussientib⁹ adhibē
dus est. **I**sta at̄ p̄cto ventrē humectat: vinā puocat: tussiq;
ex calore mitigat. **E**t si dulcis succus cū acetoso succo miscea
tur bibentib⁹ ventrē humectat: z colerā. ru. p̄hibz calorē febris
extiguat: sed dulcia z acetosa mala ḡnata ilimul: cū eoz pulpis
pistent ac succus bibatur sit ad stomachi cōfortatōem villis z co
lericos būores atq; putrefactos expellit: scianis febrib⁹ itaq;
emistritēis succurrit. **A**dūzum qd est inter dulce z acetosū me
dium ad epatis calorē z stomachi nō minus valz q̄ acetosuz: sed

vim vomitam p̄pescendi ⁊ ventositatem p̄stringendi habet: p̄
 ent sue acetositatis ventris solutōez auferit: dulcedis q̄daz p̄
 stipticū vēnē soluit: vñ sit q̄ inter stipticū ⁊ solubile p̄stat mediū
 In sipidū q̄d est q̄si aq̄ sapor p̄ sui liquoris aquositatis copia
 ad frigiditatem p̄tinet vñ incōueniēs ē f̄m cibū ⁊ f̄m medicinā: f̄m
 cibū: q̄ saporē cibi nō habet: ut a mēbris corp̄is attrahat: f̄m me
 dicinā: q̄ p̄pter a aquositatē nec stōm p̄fortat nec solutōem ibi
 bet: idcirco fastidiū facit: stōz mollē reddit: cibū in stō digerī nō
 p̄mittit: vñ sit causa rugit⁹ ⁊ inflatōis. S; tñ maloz ḡnoz nu
 clei si a succo expressi sunt vtilēs ad strinbendū colericū vomī
 tum ⁊ egōm: p̄cipue si assent eozq̄ puluis bibat calorē ēt stōf
 atq̄ colere rubec acūmē extinguit. Eoz vō cortices frigidi ac
 sicci sunt ⁊ f̄restres: q̄ si cū aq̄ coquat rizo ⁊ o: deo p̄us affatis
 ⁊ ex oib⁹ c̄stere fiat: disintericis ⁊ diarricis comoda erunt:
 Sitr ⁊ ex corticib⁹ elidē apozima factū gl̄uias p̄fortat. Ano q̄
 q̄ ex oleo loto emoroidaz sāguinē stringit ⁊ sanguis fluxū mē
 struoz in mulierib⁹ artat. Cortex aut mali ḡnati cū radice i
 vino coctus lūbricos ascarides ⁊ cucurbitinos educit de vētre
 mortuos. Nuclei q̄dē mali ḡnati stiptōes sunt succo: cortex vō
 stipticior est nucleis flos aut oib⁹ ē stipticio: ⁊ sicce dialcorides
 flos inq̄d maloz ḡnoz aliquātuluz ad solem desiccet⁹ ⁊ in vi
 treo vase p̄ditus ⁊ vase ex oleo alfatino impleto: tribus dieb⁹
 ad solem posito: valet q̄stum olenū rosatum.

Mespila fri. ⁊ sic. in p̄mo ḡ. p̄prietatē hñt stōz p̄fortā
 di colericā egōz ac vomitū auferūt: vñā p̄uocāt ma
 gis p̄riēt ad medicinā q̄ ad cibū: p̄az enī nutriunt
 ⁊ grossos faciūt chimos meliora sunt ante cibū: quaz post cibū

Xumpra stō: q̄ sūt p̄fortatīa euiaq̄: neruis nō nocēcia.
 Glocaracta modicū hñt dulcedis multūq̄ stipticitatis
 quoz subā grossa ⁊ lignea: digōiq̄ obediens: s; vñda

meliora sūt atq; solubilia: nō nocua. Sic vō sunt stiptica et mi-
nus nocentia: hac de re: q; liquores eorū parz hnt acumie: vñ vi-
da sūt vētris solutina: cū aut desiccāt et liquore cū acumie amitt-
tūt: fitq; eorū subā fresris et lignea pinde fit dissipatōis causa et
vine puocatōis: ē tñ eorū pessimitas q; tardissime descendunt et
stō: pplea sunt cā generande si assuete comedātur: vñ B. vñ nā
xilocaracta nō venissēt in ptes nostras alie regionib⁹ ibi enī sūt
solubilia: et ut ad nos veniūt sūt stiptica et nocua cordi.

Clandes frē sūt in p. g. sic. in b. iōq; sūt difficiles di-
gestiōis inobedētis ventris dissipatie sunt tñ vñnam
puocantes et corpis nutritie q; qdā gna: tarde quor-
q; de stō descēdūt: capitis dolorē faciunt: ppe eaz sumū in stō
atq; diafragmate clausū. Porro eaz supicies multū ē stipti-
ca: vñ valz ad fluxū sāguis maxie mulierib⁹: apozima qdem ei⁹
valet intestinoz vulnerib⁹: ē et cōtra venenū: glādes etiā si vñ-
tur et eaz puluis in muliez vulua mittatur: humores putridos

Astane ea. sūt in medio de vulua fluentes exiccat.
omi g. sic. i b. significatō eaz caloris ē dulcedo earū
et saporitas et pōticitas siccitatē innit: s; tñ ad glandiū
comparat; sūt ad digerendū faciles et nutritibiles tussientibus ex
state nō multū nocue: nec multū stiptice: nec multū diuretiche q;
plerūq; nō comedātur: q; crebro esui date inflatōz et capitis fa-
ciunt dolorē ppe digōis duriciē et sumū in stō clausū. S; ut ab
eis nocumētū auferat et stiptōes fiat: assari eas o;: ut eaz cor-
pus rarificet siccitatē tempant pectoris: et vine difficultatē dis-
soluūt: q; si aqua tepida infundat q; eaz pplexio tēpat ex aq;
mollicie et hūiditate: pinde sūt boni chimi in corpe generatiue
Colerici tñ cū zucara eas comedāt statici cū melle. S^m medici-
nā vō vñtē hnt laudabilē: q; ab homiatōis et vomit⁹ sūt restricti-
ne: ieiuni quoq; stōi pfortatie. Rursus si cū modico sale terrāf

et melle tepent ad rabidi canis morsu seu humanu psut: nec tñ
cũ vino aut sapa tepate in magdalionis forma mulierib⁹ suppo
site sanguinẽ strigunt. Catapla qd sit ex eis ordei cũ farina et aceto
sine vino unguentũ factũ et sup mamillas tumentes positũ potest
auxiliat: eaz cõticib⁹ vltis et puluerisat et cũ sapa tepat capi
ti adolefcẽtis admõz cataplastis ei⁹ capillos pfortat et angmetat.

Olive. z. modis diuidũt: sũt eni do et 3 allopiciã v3.
messice et siluestres: domesticæ vō triphariaz diuidun
tur: vno cũ sint põtice vides et nõ dũ mature. 6º cũ sit
nigre pfecta hñtes maturitatẽ. 3º cũ sint inter maturitatẽ et im
maturitatẽ med ocreas rubeũ hñtes co. q̃s dialcorides appellauit in
cinctuas. Vides que sũt pontice et immature: in. z. diuidũt
in aquaticas hñt: ppter fugimur: qm̃ nil vinctuositatĩ in eis
reperitur nisi puissimuz qd nullo modo ab eis potest manat p
pter sui liquoris et aquositatĩ subtilitatez: sunt et alie que abusi
ue vocatur aquatice de quib⁹ sit oleuz olfatinum. Olive vō
que recte aquatice vocatur sunt frestres qd ponticitas sue que
vinctuositatĩ testatur inopia et ab h ad frigiditatẽ et siccitatẽ pti
nent: vnde stõi sunt pfortatiue magis cessis olinis: ventris tñ cõ
stipatine et min⁹ oĩz corpoz nutritiue et ad digerẽdũ tardioz
puitas nutritiue sit p sue vinctuositatĩ iopia: et ob digõis tar
ditatẽ ad frigiditatẽ et duriciã: q̃s multi pparat cũ sale et aceto
qdã vō cũ sale et aq̃ n̄ nulli vō cũ aceto: q̃ sũt cũ sale et aq̃ con
dite a sale accipiũt qdã acumis et siccitatĩ pte vñ sanguini icẽdi
u3 pstat stõit nervos mordeat: sũt et difficiles ad digerẽdũ ppter
grossitudinẽ et duriciẽ: eaz tñ acumẽ pũgit itestia vñ cliti egerũ
tur. Que at cũ aceto pparate sũt tenuiores pinde coleru. ac
men extinguunt appetitum: excitant maxime si in medio prandij
accipiãt que si digestionĩ obediẽtes sunt optime stomachum
confortant et ventrem stringunt. Alie vero que abusiue dicũt

dicūt. prioribus sunt nutritiores minusq; stomachus confortat
 propter eorum vinctuositates: vñ a stomacho facile descendūt. Ni
 gre que ad maturitatē puenerint calide sunt et mediocres inter
 siccū et hūidū. q̄si tñ dialcorides dicit siccitati ptinē. **B.** vñ testa
 tur eas hñe hūiditatē: possibile est q̄ eaz enī saporitas ac vinctu
 ositas innit illā hūiditatē hñe: hac de cā: cibus eaz multū nutri
 bilis et grossus et mollificans stōm tardus: ad digerēdū: facil ad
 egerendū: tarditas digōis fit pp̄ vinctuositatē cibū faciēte: na
 tare insūmitate stomachi et cohibentē ad locū decoctōis descēdē
 facilitas egōis fit pp̄ vinctuositatē in hñ lubricitatē: vñ p̄us q̄
 digeratur descendit a stō: idcirco porū. s. f. resfriū opatōz sunt in
 laudabiles q̄ incōueniētē et illaudabilē generāt chimū p̄serti si
 sint cū sale cōdite: tñ unq; enī i colericā ouertūt. **Yacintines**
 minus nigris sunt nocibiles pp̄ vinctuositatis sue: pōticitatisq;
 inopiā. p̄inde aliq; tulū stōm confortat chimus tñ quē iste sine ru
 bee gnāt oliue: ē s̄m eaz colores. d. nigris videlicet. niger de ru
 beis rube⁹ gnāt cibus: rubee i q̄t **B.** olīe calozē faciūt q̄si vi
 tellū onī. **Frē** idē rubee oliue nec nigredini nec maturati ante
 cedentes stōm confortat et ventrē distipāt: s; nigre p̄fecte maturate
 cito i hñoz corruptōz trāsducūt stōm molliūt et ventrē humec
 tant. **Idē** tñ s̄m medicinā sunt vtilēs q̄ si terant et sup loca ig
 ne vel aqua usta calā pouāt vesicā ibidē nasciturā reprimūt.

Oleum bisarie diuinit: ē enī recēs de oliuaz qd fru
 ctib⁹ nouiter exp̄ssū: ē et vetus tarde de eisdē fructib⁹
 manat **Recens** vñ si sit de oliuis pōticiis et in maturis
 vocatur oleū olfatīnū vñ tñ oleū agnoscat landabil⁹ in odore
 si sit odorifer⁹ in sapore: si sit optimi saporis. s. cui⁹ pōticitas i lin
 gua sentit: acumis idigēs q̄litate q̄ q̄tū pōticitatis h; tñ frigi
 ditati et siccitati ptinet et ab hñ stōz confortat. p̄inde antiq illd alīauē
 oleo rosato: illud q; in multis passionibus vice rosati dederunt

Oleum qđ recens nouiter ab oliuis monatu; nigris ⁊ maturis
calidū ⁊ humidū mediocritē: stōi mollificatiuū ventrē humefaci
ens cito in co. ru. tradat. Oleū vō qđ longe ab oliuis exijt: si ex
oliuis fiat imatris oī carebit malicia: nisi qđ ad aliqd retinebit
pōticitatis: si ablata pōticitate peir⁹ sit nocibile: citoq; in malos
būiores pueribile: atq; mollē faciūt stōz: digesti. nā. tñ vim nō im
pedit qđ si multo magis inueterauerit ut saporis fiat asperioris
ac oribilioris inconueniens erit esui medicine tñ utilis.

Iunbe ca. sūt ⁊ bu. i. p. g. pax nutriūt: ⁊ diffi ciles ad
digerēdū sūt stōz nocue: ⁊ lāguis statici gnāie. Que
tñ cū sunt pōtice ⁊ immature lāguis acūmē extingūt: ⁊
si ad maturatōis tps puenierint pectoris ac pulmōis aspitatē bu
mectāt: vñ B. Iunbe nec sanos custodiūt nec sanitatē egris

Mitili diuersis pponūt vñtib⁹: s; tñ. (restaurant
eos frigiditatē ⁊ siccitatē ptinē. bñt enī pōticitatē ⁊ mo
dicū amaritudinis tenuenq; dulcedinē. Iōq; ppter
sue dulcedis tenuitatē valēt ad tussim de caloē orta abeq; pec
toris ⁊ pulmōis nocumēto: ⁊ ppē suā pōticitatē ⁊ s; lāguis flu
puz ⁊ colericā egōz stōi ⁊ vesice ⁊ itellinoz sūt sfortatue. Rur
sus ppē eoz pōticitatis ⁊ dulcedis amixtōz vinā provocant
ventris dolorē mitigāt: eorum succus nō minus fructibus valet
ad rillozum tñ qui sunt nigri ceteris sunt meliores.

Dima citrina. 4. reb⁹ sūt pposita. p. ē cortex. 2. ē ca
ro. 3. medulla. 4. semē. Cortex qđ calid⁹ ē i. p. g. sic
c⁹ in 6. qđ acūmē ei⁹ odor ostendit: citrinis tñ subā ē
dura ⁊ solidatiō si p cibo accipiat difficilis digerit tarde a sto
macho descēdit: qđ si ppē ei⁹ acūmē ac odorū sanitatē ps tñ p
medicia sumat stōz sfortat ⁊ vim digestinā augz: bonūq; ori p
stat odorez: eritq; s; venenū: q succ⁹ inf pānos miss⁹: eos atinea
suat icolumes. Diascorides cōtex pōi citrini cū vino pmat⁹ po

tenter mortiferū destruit venenū. Rursus Idem cortex pregnan-
tibus datus esul eaz irratōnabilez creat appetitū. Caro aut
fra ⁊ hu. in p.º. 3. du. cui⁹ tñ frigiditas maior est būditate: vñ p-
pter sui frigiditatē flōi ē refrigeratīa ⁊ vñti inobediēs digestiue.
ad egerēdū quoq; difficilis ob euis corpis duriciē: qua ppter
flō inanito necesse ē ut añ oēs sumas cibū: q; si in medio prādi-
ant in sine sumas sit cā dure ac grosse febris: vñ bonū ē añ oēs
cibū cū melle: aut zucara accipias. **A**d edulla subtili est ⁊ aquo-
sa oīq; caret nutritiōe ⁊ ad oīz liquoz compatōz q; si simplex
duob⁹ tñ modis: ē enī sine saporē: nō nūq; pax bñs saporitatis:
ē ⁊ acetosa. Inlipida vō ē fra ⁊ hu. in p.º. 3. magis tñ frigidit-
tati q; būditatē ptinet: vñ calorē refrigerat: sitis tribuit mitigatōz
Acetosa vō fra ⁊ sicca in 6.º. 3. vñtē bz icidētē extenuantē ⁊ re-
frigeratē: idcirco sit ep̄is caloris mitigatīa flōiq; confortatīa: exci-
tat enī appetitū: colē ru. acūmē obtūdat: siccitib⁹ pfecte subneit
suspīratōz atq; tristitiā: de colera cardiacā pcreatā remouz ege-
stionē vomitūq; colericū sedat. Impetiginē ⁊ lērigines cuz ea
fricatas destruit: q; testificat: q; si ip̄a in pānū i causto madefa-
ctū fricet ad pristīnū reducit colorē. Semē aut ca. ⁊ sic. ē i 6.º. 3.
q; sua testas amaritudo: vñ 6.º. cibū ē iuueniēs 6.º. medicinā est
solubile: apātū atq; dissolutū suavis odoris ē: ⁊ 3. venenū si cū
vīno ppinet: frōdes vō arboz citrinorū q; odorifere sūt: ⁊ q;
dā bñs accūs: sūt cōticib⁹ pomorū citrinorū ppīq; i iuuamēto.
Dactili ca. sūt ⁊ hu. i 6.º. 3. grossi sāguis gnātī ⁊ difficil-
digestiōis: sicub⁹ tñ siccis digestibilib⁹ magisq; diure-
tice. s; illo asuescētes ep̄is ⁊ spleis pspīratōz duriciē ⁊
timorē icurrūt: gingiuis ⁊ dentib⁹ sūt nocini: dolores i ore flōi
faciūt diuersas tñ bñt accōes 6.º. regōnū q; litates: qdā enī i fra q;
dā i sicce. qdā in mediocri nascit regīoe. in ea regīoe sūt dulcissi-
⁊ vi. colli: pīde pax nutrit ⁊ cito digerūt vētrē humectāt plus
ēt celis pspīratōz ep̄is ⁊ spleis ⁊ nocumū capiti orisq; flōi faci

unt. Rursus q in tra tra nascūt i sua cruditate ⁊ pōticitate ⁊ sic
estate pdurāt: qre cefis sūt siccores ⁊ min⁹ oib⁹ nutriti ac duri
ad digerēdū: tardeq; a stō descēdētē: cefis tñ pl⁹ stōz pōtāt. In
mediocri nascētes regiōe: licz ipsecta pōtent maturitate: tñ illis
ab ē siccitas ut i maturitate fnari nō qant: qm in eis qdā liquo
ris supfluitas ē: vñ corpa replēt crudis būonib⁹ q sūt mā dūtur
ne ⁊ piodice febris ad dissoluendum inobedientes:

Maza ca ē in medio pmi g. bu. i ei⁹ siue vētrē humec
tat pectoris ac plmois leit aspitate: ⁊ nutrimentū mltū
⁊ grossū: qm affueta facta stō gnāt gūstātē: spleis epīs
q; opilatōz: vñ necesse ē post eu⁹ cōmestione zinziber aditū acci
piat aut oximel: si māducātes sūt nātūre: si calidi oxizacarez

Lāna vō mell i nā ē qsi muza q magis pueit humais corpi
bus q; muza: dulciō ē enī muza pinde vñ ē puocatia renes ⁊
pelicā mūdificat: vētrē humectat pectoris ac plmois lenit aspita
tē subullat būores ⁊ extenuat iflatōz tñ ventris facit: pferri post
ribū sūpta: q si affata def sit melior aspitati pectoris ⁊ pulmois
vētrē tñ aliquātulū iflat: poro si mltū de cāna mell ppinet del
de aq ca. cū medio sale potet vomitū irritat ⁊ stōz d grossis bu
morib⁹ mūdificat idcirco mltū vtil ad creādas febrū putredies

Acara ca. ē i fine p. g. bu. si mō sūmat supiore
i medio colerā dissoluit extenuat ⁊ vētrem absq; ulla
mōsura sui humectat ⁊ stōz mūdificat q; passibilis subā
est nō uūq; tñ in colerā ru. mutat: si colerico tribuat dulciā enī
sūt: ⁊ sic acetositas cole acmē extinguit: si dulcedo q rei acetose

Mel ca. ē ⁊ sic. i. z. g. ali. ē ōria regit ⁊ augz co. ru.
qstulū hīs acumis ab apū nā acqsimz: vñ catobimā
corpa icidit ⁊ mūdificat malozq; copiā būoz ab inte
riorib⁹ corpis p poros excludit venazq; sōdes optie digerit iō
q; nāe sūi ⁊ bu. pēpue seniorib⁹: cito enī i eis in sāguinē mutat
calidis vō iuuenies est maxie si ppo eaz si sit sicca acumen eis
vī incendiosum largitur et in colericum humorem conuertitur

conuertitur si vō in sanguinez vertatur: humores facit eū calidi
orē reddit ⁊ nullū corpibus eoz dat nutrimentū. **M**el tñ diuer
se q̄litas b^m t̄pis q̄litates et diuersitates rerū apes nutriētūz
est enim vernale autumpuale. hyemale. qbus laudabil⁹ est ve
nale: autūpnale vō pei⁹. hyemale vō pessimū. grossū enī ē: vñ
pp̄ sue subē duriciē: vñ in sua deficit accōe. Diuersitas re
rum apes nutriētūz multiplex ē: quaz flos amigdalīn⁹ ⁊ buse
siliis: ⁊ ē collamenti origanū: chimi ⁊ siliatob linchi y sopi eupa
toriū pressūz ⁊ de apolentia ⁊ siliis. mel at apū amigd. laz f. o
res pascentiū cefis tempatis est ⁊ saporī⁹: būidi⁹ min⁹ q̄s acu
tum: vñ min⁹ pectori stomachiqz nociū: vñ ad gule branciumqz
dolores ⁊ ad suffocatōz ut ex eo fiat gargarisma maxime si dis
pumet ⁊ cū amigdaleo mīscet vtile ē ē, suffocatis venenob
fūgis. q̄ si calefactū cū oleo rosaceo mīscet tussi mittigat vñ
ne difficultatē soluit ⁊ vētrē humectat: d̄ coctū loca ipetigiosa n̄
dificat suppositū. Itē cū saria fabe tēpatū lētigiēs quocūqz fiāt
abstergit. **M**el q̄ apū calamētū taliaqz edētū: calidi⁹ cefis ⁊
sicci⁹ est: iō dueit epilēticiis paliticis ⁊ putrefactos dissolutos b̄o
res. Vnlnera saniosa mūdificat: maxie si sit putredo in auricu
la. Rursus absinthiū ⁊ aptanū ⁊ siliā pascentes faciunt mel mī
to magis cefis mūdificatiū aptinū maxie stipatōi stōi epat⁹
⁊ spleis ⁊ ydropicis idcirco sit inuamētū: si cū camelorum lacte
seu sero caprino bibatur: q̄ si dispumat⁹ potetur valet d̄ cais ra
pidi morsum: pp̄ea mellis accō variat b^m sūmentū: diuersi
tates qdā enī illud accipiūt crudū qd coquēt cū multitudie aq̄:
deinde spumā ei⁹ auferunt: illud, q̄ ad p̄unas coquūt ad spissi
tudinem qdā coquūt absqz aqua ⁊ dispumatū accipiunt. **M**el
autem supradictum in sua permanens cruditate manducantib⁹
Inflationē ⁊ ventositatem gnāt: aspitat⁹ pectoris angmētat p
pter sui acumez vomitū ⁊ egōm puocat: mel tñ cū aqua multa

sufficienter coctū: tenui⁹ ⁊ hūidi⁹ ē qua d̄ re nihil acri⁹ in eo
reperitur deinde sua v̄tus sua dulcedie minuit ⁊ ventrem facit
humidū ventris tñ nō est inflatiū neq; vomit⁹ ꝑuocatiū sed
edentiū corpora cito ꝑforat ac velocit̄ nutrit: pectori q; lenit asp̄
itate; ⁊ v̄rinā adducit: mel qd̄ coctū sine aqua ⁊ dispumatū m̄
tum cecis h; acumil: est tñ actio eius vicina virtuti cocti meli
lis cum aqua v̄rie tamen nec dissoluit difficultatem.

Amgdale dulces sūt ⁊ ca. bu. in medio ꝑmī g. vñ g.
būt inqt amigdale amaritudinē sensui oculatā ꝑꝑf sui
aporitate. Merūtū amigdalaz amaritudo venustati
secidetiū palā ostēdit: sit ⁊ eoz accutō velud nuces corporum
nutritiue. dure tñ ac grosse subē digestiōi difficiles ꝑ sue vinctu
ositatis egestate: ꝑinde tarde colericis assimilaf hūorib⁹: ne
q; s̄to ceu nuces sūt nociue hac de causa v̄rtus earum ⁊ scōm
medicinā q̄si v̄tus amaraz amigdalaz pectoris renū q; sordes
mūdificāt: v̄rinā ꝑuocāt epatis opilatōez reseruāt: q; amare
dant ꝑ medicinā: dulces vero ꝑo cibo dant: quaz ꝑꝑe ole
um meli⁹ ē qd̄ ab eis extrahit: q; eaz corp⁹ dux ē: si sup̄ficie
tenuis ex cortice esui q; dentur digerī facili⁹ sūt: maxie si cū
melle aut zucara. Amigdale aut v̄des sūt tenaciores ⁊ laudabi
lioies ꝑꝑf eaz aquositatē: idcirco si in aqua ca. vna nocte iace
ant ex corticate sicut in accōe v̄idibus vicine: porro si v̄des ꝑ
usq; cortices b̄nt elixāt ⁊ edant gīgūal ꝑfortebūt s̄to q; calozē
refrigerabunt. anigdale amare ca. sūt ⁊ sic. in sine. z g. extenu
ant ꝑforāt: ⁊ sūt diuretiche grossoz ⁊ viscosoz hūoz dissolutie
dñis vñ pecc⁹ mūdificāt ⁊ ꝑmōz ex hūoē statico: opilatōz spleis
⁊ epatis aperiūt grossā vinctuositatē i colō itessio ⁊ dissolūt v̄r
nā ꝑuocāt: renū ac matricū sordes mūdificāt ⁊ ēt ꝑstipatōz apl
ūt q̄ qd̄ iteriore cortice ablato s̄pistate i vulnā mittāt mēstrua
potent adducūt: rursus a corporib⁹ putridos expellunt hūores

ventris dolorem mitigant sompnum inducunt. Cum amido
 ⁊ menta potui datis omni cū celeritate sanguis fluxū coartat:
 ⁊ si cū sapa potetur: vie difficultatē dissoluit: lapidē oīo frāgūt
 ⁊ si cū aceto tempētur faciei lentigines abstergunt: potate etiā
 cum vino diurne febrī mitigationem prestant.

Nuces duplī diuidūt: sūt enī vides ⁊ sicce: vides sūt
 minus sicci ca. tñ bñt aliq̃z tulum hūiditatis pp̃e ma
 turitatē ipiectā: vñ parum sunt sicce: pazq; sño nocīue
 Que si a ieiunis comedant cū op̃omagaro ⁊ aceto ventrē hu
 mectāt cū ruta māducate sūt p̃tra venenū. Sicce vō sūt tripl̃r
 quedā sunt ip̃i pducēti eas vicine: qdā remote: ⁊ alie sūt me
 diores: pp̃ia q̃ at sūt hūide paz vinctuositas bñtes atq; qdā
 pōticitatis in ē eis: que q̃to ab eodē elongāt tpe: tātō eaz: cō
 sumit hūiditas etaq; vinctuositas dñatur: q̃ tūc māducate cito
 i hūorē p̃uertūt colericū: qb̃ itaq; vetustiorib̃ existētib̃: vne
 tuositate ⁊ multo magis domināte sit eaz sapor ut vetustissimū
 oleū ⁊ cibi nām augmētāt. Lese qdē nuces corporib̃ nocent
 q̃ difficilī digerūt ⁊ sño nocēt: colericis assimilāt hūorib̃: ca
 lide q̃ inimicāt tussi. Qd si nuces p̃pamus auellanis iuenim⁹
 auellanas nutriti maioris pp̃e sue subē sp̃itudine ⁊ viscosita
 tis puitatē. Nuces min⁹ auellanis sūt nutritibiles: pp̃e suorū cō
 porū raritate ⁊ sue vinctuositatis viscositatisq; coplā: vñ villis
 sñi sēp sūt s̃rie nisi tñ sñi iueniāt tēpatū aut tācūz bñt frigidit
 atis quātū calori nūc repugnāt vñ: idcir cotali sūt sño nutritimē
 ti boni boneq; digōis: calori bñti p̃stāt vsionē i colericūq; ma
 tatur hūorē ac fumos capitiq; dolorē faciūt ⁊ in oculis ṽiginē
 s; ut ab eis oē auferatur nocumētū mūdate in aqua ca. ponāt
 p noctē ut pte; hūiditatis ab aqua sibi m̃tuent sientq; vides
 6^m medicinā vō vñ q̃ si qñ cibū cū sicub̃ edāt p̃tra rē veneno
 sa; corp⁹ defēdūt: qd si ex eo cataplasa feceris cū cepe ⁊ sale ⁊

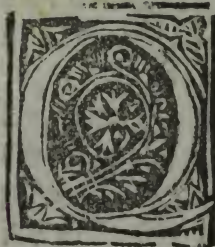
melle morfui rapidi canis pficiet. Rursus ex eis cu3 melle ⁊ ruta catapiata facta sup apāta mlica uel statica imposita mire dissolunt. q̄ ē cū suis cōticib⁹ ēre ⁊ sup ymblicū iposite destruūt apāta itrinsec⁹ i corpōe manētia. Lōticū vō siue frōdiū siue arboris unū exigū cū vino esui datū strāgurie optie subueit: ⁊ cū aceto potet repugnat febibus rigorem habentibus.

Anellane sūt frigidiores ⁊ pontiores: eaz enī corpa sunt spissiora ⁊ solidiora vinctuositate carētia: hac d re plus nucib⁹ sunt nutritie tardiores ad dīgerēdū ⁊ ad deicendū de corpe inflatōz in ventre generāt: maxime si cū teriori cortice comedant: que interiori cortice ablata sūt dige- stibiles etia viles ante q̄z bñtib⁹ tussim: p̄cipue si pistate ves cantur cum melle. Quib⁹ etia cū modico pipe assatis reuma tizantib⁹ cito subueniūt: que at ieiunio sūpte sunt p̄tra venenūz nō tñ assc: p̄fesa si cū exteriori cortice pistet cū veti adipe vili ul' suis calopitosis sūt iuuatie locisqz denudatis capillos fuocāt.

Fistici ca: sūt ⁊ sic. iu medio scōi ḡdu: bonū p̄meden- tibus prestant nutrīm: ntū: quidā tū pōticitatis ⁊ ama- ritudinis habent: vnde sunt epatis p̄fortari: eius etia3 p̄stipatōm apiūt: sūt pect⁹ atqz pulmonē mūdificātes: Qui si cū vino cocti potui dent: sūt ⁊ venenū: ipi quoqz p̄prie fistici ep̄is p̄ueniūt: oleū quidē eorūz capiti dolenti valz: qd p̄iascorides d. nō ēē iuuatiz. B. n̄ affirmat: neqz iuuamētū neqz les. onē nō facē dic. neqz ventrē soluere nec p̄stipare: sed tñ calaz bñtes p̄plexio nē modicū ex eis comedāt: qd si assi fuerit p̄medētū nōz p̄fortāt

Pinee sūt ca. ⁊ i fine. z. g. sic. i ei⁹ initio. q̄z due sunt p̄es. s. masculine q̄ pue sūt ⁊ femie quaz fo: ē magna masculine vō sūt calidiores ⁊ siccores: q̄z calō ē initio p̄miz. acce i eisō fine: q̄ si i aq̄ ca. fūdāt laudabile dāt nutrīm tū ⁊ colioz bñtib⁹ i plmōe ⁊ pectōe subueniūt atqz tussicib⁹ ex

putrido mittigatoz. pstant que cū semib⁹ date cucumeris renū
 ⁊ vesice ardore vinam prouocando auferūt: semine vō masculu
 linis sunt nutritibiles: grossū ac laudabilē faciunt ad dissoluen
 dum nutrimentū: sed tñ viles sunt scdm medicinā sūt enī lene
 tiue mēbrozū asperitatis: humoēs putrefactos dissoluūt ⁊ ex
 tenuāt pp̄ h sunt viles ad mūdificādū pectoris sanie: cū tussiz
 expelleudā: que cum sapa propinate purificant renes atq; vesi
 cam ab oī sanie vinam puocāt lapidē expellunt.

Alia complēuimus in libro. z. de granis le
 gaminib⁹ ⁊ fructib⁹. put oportuit in custodi
 enda salitate ⁊ egrotis valitudine reddēda oīz
 in tercio libro exequi ea que dimissim⁹. sole
 ra p̄dimēta carnes ⁊ pisces ⁊ similia scilicet
 aquam ⁊ vinum: ab herbis ergo incipimus

Elones estiu. z. mod⁹ sunt: rotundi ⁊ longi vsq; vō
 frigidus ⁊ hu. in medio scdi g. Rotundi vero viscosi
 ores ⁊ grossiores sunt: causa rotunditatis est hic: liquō
 eorū q; viscolus ⁊ grossus natando īsuperficie diuidit se circa
 laterā longorū vero liquor: quia subtilis est ⁊ aquosus effluit ⁊
 discurret in inferius: idcirco ⁊ ip̄i elongant q; testificatur huius
 ratione: sapor enim rotundi aliquātulūz dulcedini vicinat: lon
 gi vero sapor q̄si aqua est: sapide dulcisq; rei grossitudo: ⁊ visco
 sitas dominatur vnde longus minus nocib⁹is est parūq; cola
 tin⁹ mūdificatiu⁹. Rotūd⁹ at nostibiliō ⁊ mag⁹ collatin⁹ ⁊ vrie
 puocati⁹ arenas ⁊ lapides a renibus ⁊ vesica expellit qd ei⁹
 saporitas testatur: videm⁹ enī corpora ab eis fricata ab oī mun
 dari sordicie: nūq; tñ ad corruptiōz pari sūt mutanē etiā in būo
 ruz qualitatem in stomacho existentū sine colerici sine flegma
 tici sint: idcirco stomacho nocēt eiusq; neruos mollificant eisq;

neruos mollificant: eisq; lubricitatez prestant. Qd si cibuz in sto-
 macho inuenerint miscent cū eo ⁊ cā lubricitatis cib⁹ egredif
 prius q̄ coquat: in intestis etiā rugitū ⁊ inflatōez ⁊ ventositatem
 faciūt nō nūq; vomitū ⁊ abhominatōz. Qd q; comedat aū cēm
 cibū sō ab hūorib⁹ ianito: nec ali⁹ accipiat cib⁹ quousq; ipi vi-
 deant eē digesti: s. s. ⁊ accipiant digōi obediūt ⁊ bonis cibimis
 assitant licet eoz puerio flatia sit. Quibus e⁹ ⁊ cūis fri pelli-
 mi gnānt hūores: sūtq; cā malaz gnāndaz febrū maxie cole-
 ricis ⁊ calidis nālī: q; sit ob sue velocitatē puerfōis ⁊ mundifi-
 catōez seu mutatōez sui in celericū hūorē. S; ut nocumētū eoz
 auferat dent in fine eoz oxizacara maratrum massi: flatice
 complexionis homies accipiant oximel de⁹ zinziber cōditū aut
 zinziberis succ⁹ ⁊ thuris masculis. aū. 3. i. aut diaciminū ⁊ pazz
 bibat vinū. Semē melonis ⁊ radix minus carne fra sūt: i; cū sic
 cantur: sunt sicca in fine. ⁊: s. adcirco plus carne sunt collatia: se-
 mē aut vniā puocat ⁊ renes ⁊ vesicā ab arenis mūdificat ⁊ la-
 pidē: maiorē tū in renib⁹ q̄ in vesica h; actionē: renes at semp
 carnosī vñ lapides ⁊ arene in eis nascentes sunt moiles: vesica
 q̄ est neruosa durōs gnāt lapides ⁊ arenas. qua de re necesse ē
 fōciōz de⁹ me⁹ vesice q̄ renib⁹. Lōtices at melonū pulueris la-
 te oxi fetorē tollūt: si ex aceto lauet: diascorides igt semē melo-
 nū supficietē⁹ excōticatū ⁊ cū carne melonis ⁊ ciceris ⁊ fabe
 farina repatū ⁊ in modū tortici ppositū ⁊ ad solez siccātū: v; ad
 faciē mūdificādā ⁊ cutē extenuandā. Rurs⁹ radicū eoz puluis
 .3. ij. cū oximelie bibit⁹ vomitū irritāt. Est ⁊ aliud melonū gen⁹
 q; palestī vocāt: q; vulgarit dicūt sarraceni: hūditas istis mior
 ē ceteris frigidiores tū illis sūt: pūde tardiores: duriq; ad puer-
 sionem: dicimus etiam eos corruptioni esse inobediētes: vñ ca-
 lorem habentibus in stomacho atq; febricitatū: vñ pueniūt quia
 grossities eoz q̄ fris repugnado febrab⁹ eoz ardorē exiguūt

Cucumeres fri sunt et hu. in. z. g. du. grossi sunt et duri ad digerendum et tarde a stō descendunt: stō sunt nociui neruositatē ei⁹ percipiunt: q; si cibū in stō aliquē iuenerint cū sui frigiditate eū faciūt crudū: nec sinūt a stō dissolui. S; tñ minus stō nocēt q̄ melocēs: q; cucumeres digestie iobediētes virtuti faciunt in stō laborē. Melones vō stōi subāz mollīz et conuertūt in venenosos hūores qb⁹ stō percipit: si melones bñ digerāt: meliorē q̄ cucu. gnāt chimū: q; cucumeris grossius est chimus: statici vitreo vicin⁹: vñ ypo. cucu. sunt grossi et difficiles ad digerendum et magis q̄ melonū: vinā puocāt vētrē humectāt

Citruli sūt frigidiores et grossiores et duriores et g. uiores cucumerib⁹: frigiditas enī eorū ē in fine. z. g. p. in d. grossū gnāt stā: et magis cucumerib⁹ nocēt neruositati stōi. Rursus pp̄ suā duriciē et frigiditatē sūt grossiorū hūorū et supiorū g. natiui qd̄ certificatur q; citruli in stō morāz faciētes corruptōes et venenosorū hūorū faciūt. Citruli ergo magis stō nocent. Medulla tñ eorum perfectiores generant chimū.

Curbita fra et hu. ē in. z. g. staticū gnāt chimū: p. in d. colerice nāe euerfo: extra frīs nocet: colericis melior ē q̄ sāguineis: q; ei⁹ hūiditas stōz humectat: et sicut colicorū hu. extinguit. S; debem⁹ eam itelligē eē nociuā staticis pl⁹ q̄ melācolicis: q̄ qdē melior ē colerico si h. mō det coq̄ in cotaneis et succo mali granati: aut vne agrestis: aut cum succo malorū citrinorū: aut oleo amigdaleo: aut oleo onifaciol. adiac staticis vō sic dat: elixa i aq. et ab aq. ex p̄ssa: cū sinapi pipe apio et mēta: vtili⁹ dat cū eorū cali. tēp̄es chimū gnāt calz: et adimētū ei⁹ sit cū cotaneis et celis supradictis: vt temperiē accipiat ad extergendum calorē et stōz confortādū: q̄ ē b; actioes medicie g. ruz q; si iuoluat pasta et asse et succ⁹ itrinsec⁹ i pasta iuct⁹ potui detur calorē febris mitigat: sicut extinguit: p̄ca si cum cassia fistula

viola sacra mēna potui def purgat col. pōno si in aqua elixet
eiusqz ius cū melle z modico nitro potui def: eis qb⁹ sta dñari
videt adiuuat z tuet. Cortic⁹ ei⁹ succ⁹ cū oleo. ro. mixt⁹ dolorē
capit⁹ totū ex cala oplone amputat. Rurs⁹ si ex eo d succo i au
re calz apā hñte distillet: mire dolorē mirgat: z apā spugnat sz
tñ colice passioni nocet pp⁹ sue lubricitatis indignationem.

Lactuce duo gnā sūt. domestica z siluestris. Domesti
ca lz frā sit: nō tñ ei vltra dñat: si he. n. qualitates fm
qñtatē dñarent lactuca nā cibi careret: sz actio eius
soli medicine pueniret: magis in fine sui tps cū indurat. Itōqz
antiqui dixerūt eā eē frā in. ii. gradu: z aqs lacuū assilauerūt.
quaz cōplo min⁹ i aquis fluminū frā ē ppter solis calorē eam
vsqz ad pfundū penetrātē z terre vicinitatē z cōmixtionē sui cū
luto. Lactuca vō cum sit mediocrit⁹ frā z hu. melior ē ceteris
herbis ad gnāndū bonū sanguinē in qualitate z quāritate. que
si nō lauet aqua melior ē aq. n. sue humiditati z fritati pbet au
gmētū. Lactuca cito digerit: vīnā puocat: morisionē stōi d co
lera ru. orā extinguit. vñ tussim placās: sanguinis ebullitionem
refrigerat: somnū vigiliās habētib⁹ pstat laudabilē: capitis do
lorē de co. ru. vel sanguine scā amputat. catapla in temporibus
ad supradicta valet: z cocta plusqz cruda esui ē pueniēs qz ei⁹ lac
calore ignis minuit pp⁹ qd somnū erat inducēs. pp hoc ergo
lactuca i suo exordio cū lacte idiget sit vtilior stō: z ad angmētā
dū lac i mulierib⁹ z viris semē icōueniētior cā stō iunās ē puitas
sui acumis pp sui fritat sz hu. qz tēperic: spma z lac angmētāt pp
bonitatē sanguinis quē gnāt i qñtate z quāritatē pfectiōe. Rur
sus ei⁹ actio nec vctris ē solutia nec cōstipatia: idiget ēt acumiē z
salsedie z dulcedie vñ fiat solubil⁹ z sipticitatē z pōticitatē nō hz
p quā cōstipatia indicet. sz tñ cū indurat z lact⁹ copiā hūerit ei⁹
bu. minuit z fit amari saporis: vñ sit apitā: sāguinē tñ generat

pessimuz: idcirco eā asuescentib⁹ sit nocitiua quia tenebrositate
 in eoz oculis facit. spmatis nām corrūpit. cā vīlū obscurans est
 mortificatō enī: vñ visibil spēs extinguit. Lū sua etiā pōtici-
 tate calorē extinguit nāle: iōq; spma coagulat: hac de eā semē
 lactuce nō debet sumi sepe: sed in magna quantitate: de lacte
 ei⁹ enī aqua cāphorata pollutōez hñtib⁹ potui datū sūma celeri-
 tate succurrit cataplā frondū eoz erisipilaz hñtib⁹ subueit: cala
 ēt apā destruit. Lactuca siluestris in forma silī est domestice:
 rami tñ siluestris longiores sunt: frondes subtiliores ⁊ aspiores
 min⁹q; vides ppf būditatis sue puitatē. Qd testatur sue ama-
 ritudis ⁊ pōticitatis multitudo. Idcirco mioris est frigiditatis
 domesticis: est enī q̄si mediocris inter calū ⁊ hñ. fr̄m in p⁹ g.
 cui⁹ actō inuatiā q̄si eupatoriz: lac eius est q̄si papaueris nigri
 minus tñ fr̄m: vñ diaecordes lactis siluestris lactuce. ⁊ semis cū
 succo domestice ⁊ aceto mixto ⁊ potui datū: hu. crudos expel-
 lit: solū ēt lac bibitū sōpnuz inducit: alij dñt menstrua prouocat
Endiua duplex ē domestica ⁊ sil. sua amaritudie.
 est: domestica vō diuerse ē vtutis: hñ enī amari-
 tudine pōticitatē ⁊ insipiditatē: q̄ itez in. z. ptes didit
 Est enī hyemal ⁊ estiuā: hyemal at insipida ē ppf sue amari-
 tudis paucitatē: ⁊ insipiditas eius ppf ipis frigiditatē ⁊ hu. vñ
 fra ē i fine pmi g. alij dñt i pn⁹ z. g. qdā at dicūt eā cē hu. q̄ sē
 sui n̄ pz: ei⁹ enī siccitas palā ē ppf amaritudinē suq; pōticitatē
 s̄m medicinā vō vtil q; cataplā ex ea factū sup flōz posituz mire
 p̄forat: i potu vñ quoq; colericis ⁊ cardiacis. Est enī at amari-
 tudo ē maior: s; mioris frigiditatis: fra ei i p⁹ g. sic i me⁹ eiusdē
 p̄ind peiorē gnāt sāguinē. B. endiua siue lactuca q̄ maioris ē
 amaritudis ipa defiorē sāguinē gnāt: estiuā vō s̄m medicinā ē
 mediocris: qm pl⁹ ē apitā maxie cōstipatis epatis: q̄ si elixa de-
 tur cū oleo magaro ⁊ oleo ad eundē erit nocibilis: si vō cū aceto

flōz pfortat: vētrē cōstipat. Succ⁹ qz ei⁹ coct⁹ z despumat⁹ cū oriza
cara bibit⁹ cōstipatōz apit⁹ z hūores putrefcōs mūdificat sitqz que
niēs diu febricitātib⁹. Siluestris fia est in initio pmi g. sic. i fine
eiusdē: nōqz hz pōticitatē flōm pfortantē. Que si cōmedat⁹ aut suc
cus ei⁹ potest moriui scorpiōis subuenit. catapla ei⁹ idē opat⁹. ra
dix ei⁹ s⁹ venenū ē: q⁹ cū myrrha mixta z i vuluā missa mēstrua

Apiū duplicis ē modi. domesticū z silue⁹ puocat.
stre. Domesticū in. ij. pticulas didit⁹: est. n. quoddā i
aqua nascēz: z aliud i hortis. Aliq⁹tile aut min⁹ ceteris
ca. est z sic. pinde digestibile z min⁹ stipitū: vñ calis nā puenit
valet fm medicinā: qz cataplatū cū panis mica sup flōm ei⁹ ar
dorē mitigat. Qd vō in hortis nascit⁹ ca. ē i initio. ij. g. sic. i me
dio. hoc testat⁹ amaritudo ei⁹ qz actio. Ideoqz coctū seu crudū
esui datū opilationē apit⁹: vinā puocat: vētrē strigit: ppetatez
etiā hz cōstipationē solūdit: z viā hūorib⁹ faciēdi eosqz ad flōm
vuluā z caput attrahēdi: vñ sit epilēticis nocumētū: maxie fetui
i vuluā existēti. vñ. B. pregnātes inqt assuete apiū cōmedētes
sit cā gnāndi i corpe ser⁹ apā z putridas pustulas. Rursus nō
debem⁹ fm cibū apiū laudare. qz hūores totū corpis ad flōm
coadunat: vñ gnāt vomitū. Semē magis frōdib⁹ est durescētū. ra
dix aut magis oib⁹ durescētū. qd si cū lactuca cōmedat⁹ nō adeo
corporib⁹ nocet: qz d lactucayz hūiditate tēperie aliquātulā susci
pit. Nōnūqz in medicinā mittat⁹ semē z pstat mitigationē: atqz
tussientib⁹ remediū sit s⁹ venenū. S; tñ epilēticis apiū vñ nocet.
Succ⁹ apij valet s⁹ amfumerinā febrē si sol⁹ aut cū succo maratri
Item z aliud gen⁹ apij: qd vulg⁹ cerfoliū. Cui⁹ potest
puocat. ca. in. ij. g. s. c. i. ij. Qd potui datū cū mel icrato
vinā z mēstrua puocat: laterū dolorē renū ac vesice
placat: vētris dolorē d grossa vētositate mitigat: flōi z oīz visce
rum ventositatem z opilationē dissoluit.

Petrosilinū ca. z sic. i fine. iij. g. ideoq; diureticū ēz in
cidēs vrinā z mēstrua puocat: vētositatē z inflationē
dissoluit: p̄cipue h ei⁹ semē facit. vii. S. petrosiliū in-
quit cataplatū sup pustulas scabeā z morpbeā mire mūdificat:
vñ sit hydropilis iuuatūū z piodicā febrē patiētib⁹. r. nū ac ve-
sice dolorē placat:q; corpis poros apit z vias rarificat: z hu. ex-
tenuādo cū vrina z sudore p̄icit:epar z vuluā mūdificat: eorum
opilonē apit z ap̄a eoz curat: maxie q̄ sit i remib⁹ vētositatē co-
lice passiois dissoluit. Qd pistatū z i vuluā missū secūdinā z fe-
tū mortuū expellit. quo ē potui dato mūdificat fetū ab hūorib⁹

Ruca ca. in. ij. g. hu. n. pmo. sola Cgrossis z viscosis
cōmesta capitis dolorē gnāt vētositatē z iflonē facit. q̄
si māduces cocta spmati tribuit augmētū pp calorem
cū hūiditate ei⁹ vētrif iflatio sit pp calam vēositatē. S; tñ q; ca-
ti dolorē facit colerici z sanguinei illā caueāt. Diligētib⁹ illā cō-
medere deē cū endiuia: lactuca: portulaca. sola. n. accepta calore
gnāt: digōez corūpit: vētrē d̄lipat: spmat, d̄siccat hūiditatē coi-
tū augmētāt. s̄ris vō nā dūēt q; eoz idigestionē adinuāt: vētrē
hūectat coitū z spma augmētāt. Dial. vrinā puocat. qd hypo-
negauit: dixit. n. vētrē eā humectare: vñ vrinā nō puocat z bene
dixit. nō. n. vim h; apperietē spma ei⁹ nō iflonis gnātūū q; eget
hūiditate: s; cū calore suo coitū augmētāt: pma nō facit crescē.

Drus ca. in medio. iij. g. sic. in fine eiusdē qd certū fa-
cit sua pōticitas. vñ sanguinē manātē a narib⁹ strigit: s;
fm cibū inutilis ē. nocet. n. nō faciēs iflationē ac vēto-
sitatē: z cū sui acumie nervos ei⁹ mordet. h; ēt p̄petatē faciendī
sumū nigrū ml ei ptinētē: qui ad caput salies vīlūi tenebrositatē
facit: atq; soma terribilia ac timorosa inducst. vñ cauēdū ē diuer-
sas nās hūtib⁹ maxie colericis maniacis opilonē i capite hūti-
bus. Quē comedere diligētes accipiāt p⁹ eū portul. lactu. endi

niā z siliā ut ei calor ab istis tēperet: de inde elixet: deinde bis
aut ter lanet z esui priori mō det. Qui tñ fm medicinā v3. cru/
dus. n. cōnestus z arterias a grossis būor b⁹ mūdificat: z epīs
opilationē apit. habētib⁹ oxiregmiā tribuit medelā. Succ⁹ eius
cū aceto z oleo res. thure narib⁹ imissus sanguinē ab eis manā
tē stringit. i. eis q sūt frē nē. In aurē distillat⁹ dolorē placat de
ffritate z būiditate. Crudus cataplatus sup morsū serpētis benē
pdest. Elixus quoqz si pistet z sup emoroidas cataplas⁹ tumorē
d būiditate scm dissoluit. Caput ei⁹ coctū z cū scisameleo uel
amigdaleo additū venerē suscitāt z vētrē humectat: z v3 d colicā
passionē q fit ex grossis viscolisqz būorib⁹. Semē por: sicci⁹ est
z fortioris actiōis. d quo due. 3. potui date cū totidē semis mir
te sanguinē ex pectore excreantib⁹ opitulat: gule tñ z dētib⁹ no
cet. Qd si affet z cū nascitū semē misceat emoroid⁹ pdest: vē
stratē intestinorū dissoluit. vētrē tñ dissipat.

Siluestris vō cal. ē in. iij. 3. z sic. in. iij. p inde grossas
dissoluit bu. opilom apit: vinā z mēstrua puocat. suc
cus ei⁹ in modū pessari vulue iposit⁹ nāz educit. Por
rum triū virtutē acuminis h3. de subā. n. acuta mixta cū grossa
z terrestri būida z aquosa subtili z aerea cōponit. Qd sic pote
runt in elligē. si. n. vñ eoz pistet z colet z aliquātulū i va'e quo
dā dimittat i fūdo calic. fex terrestris acumē habēs inuenit: et
succ⁹ liquorē hñs cū puo colore. q in se differūt: qz cepa calā ē
in. iij. 3. z bu. i. iij. Aliū ea. z sic. i. iij. Porri ea. sūt i. iij. z si. in
iij. Proinde cepa penit⁹ cōmesta cū sui acumie z būiditate ma
los i sō gnāt būores sūt islonē vētosi. capis dolorē z isaniā fac
pp fumū ab ea caput ascēdēre z cerebrū pcutiētē. vñ assuescētes
eā cadūt i manā z frībilia sōnia cernūt ac meli. pfti si eacimdie
exētes māducauerit. si at fm medicinā ut d3 māduca⁹ calorē in
ducit. bu. grossas ac viscosas extenuāt l dissoluit ora vēaz apit

vinā z mēstrua puocat: oxiregmā mītigat: appetitū augmētāt
 supficiē rarificatiō iudorē z egestionez puocat: venerem irritat
 cū sua caliditate z sic. sperma crecēt cū sua hūiditate: malū tū fa
 cit nutrimentū. cruda vō cōmesta nil boni nutrimentū corpi pstat.
 Sed si elixē z aq. plecta in alia coq̃ dat nutrimentū bonū z plu
 rimū: maxie si cū pinguissima cōmedāt carne z cū bono odimē
 to z odorifero odiāt. Alia aut parz nutriūt: nocina sūt coleric
 z oculis z calis nātque cōmesta frīs z hūidis iālr: vinā puocat
 ventrem humectāt. Siccis nā faciūt eōio. S; vt eaz calor nihil
 eis nocumētū faciat elixē bis uel ter: deide cū aceto obsono
 garo odiāt. S; sūt etiā fm medicinā qz morib⁹ canis rabiosi
 remediū pstat. qd si p cōmestione eoz nimii bibitū fuerit va
 let d moriū serpētis. pstat ēt eis q veneno sūt ifecti z frās passio
 nes hūtib⁹ sed cū t riacā magna.

Feniculus bifariā didic. est. n. siluestris z domesticus.
 Domestic⁹ ca. est i medio. ij. g. sic. in medio pmi. in
 obediēs est digōni. s; tū fm medicinā v3. Succ⁹ ei⁹ co
 ctus z deipumar⁹ atq; cū oximelle potui dat⁹: valz d diurnas
 febres: z vinā puocat. Qui desiccat⁹ z cū collirio mixt⁹ sit vtil
 oculoꝝ lumini. Semē ei⁹ calm est in. ij. g. sic. i fine pmi. lact⁹ est
 augmētatiū. opilonis ep̃is: renū: vesice aperitiū: lapidem frā
 git: mēstrua puocat: valetq; d diurnas febres. Siluestris aut
 strāguriolos iuuat: lapidē: vinā: z mēstrua p domesticū curat
 Diasco. Radix feniculi cū suo semie potata d ytericiā v3 z d

Menta ca. ē z sic. i. ij. g. h3 pōt citatē z aro. venenū.
 ma icū odorē: vñ stōm confortat: appetitū irritat: abho
 minationē d putridis hu. āputat. Succ⁹ ei⁹ cū malorū
 granatoꝝ succo cōmixt⁹ z cū aceto pomi citrini singultū z vomē
 tū colericū sedat. linguā lenit asperā si ex eo fricet. catapla sup
 mamillas lacte tumidas tūorē oēz dissoluit esui assueta coitum

Drago ea. et bu. in pmo gra. bz ppetatē le/ suscitāt.
ticiā gnādi. Si i vno missa potet: cor etiā pfortat. p
inde antiq miscebāt eā medicinis cardiace passiōi va
leat. Que quoq; cū aq cocta et melle ac zucaro potui data ca
nales pulmonis et gutturis optime curat.

Omulaca fra ē i. iij. g. bu. i. ij. Rami ei⁹ hñt aliquātū
lū pōticitatē: vñ pp ffitatē frōdiū valet ad icētionem
stōi: matricis: renū: et vesice morphonē. calorē et febrūm
acumen extinguit: pp pōticitatē quā rami hñt stōm et intestina con
fortat. Si vuluā uel i eis uel i vesica nascētia valet. Sanguinis flu
xū vñcūq; fuerit pstrigit. Succ⁹ ei⁹ bibit⁹ cucurbitinos d ventre
excludit: Qui si capiti: frōti: tiponq; inūgat: dolorē calorēq; au
fert. Ramoz aut ei⁹ cōmessio dissinteriā et colericā egēz hñt
b⁹ subuenit. Preterea portulaca dētib⁹ agelatis masticata ec
currit: lenit. n. eos eozq; aspītatē d acetosis natā būonib⁹. Ca
taplata sup emoroidas eoz sanguinem stringit.

Atriplex fra in. i. g. bu. i. ij. parū nutrit. ei⁹ liquoī est
a quosus cito eicit. uenit medicīnē pp sue viscositatē
q; cataplata sup calidū apā illud refrigerat. maxie si
sit erisipila. Semē ei⁹ mūdificatiū ē et collatiū. pīde vtilis est
ytericiā q d epīs est opīlatiōe būnibus. de q due. 33. cū melle et
aq potui datis colerico vomit⁹ puocabitur.

Dinachia fra et bu. in. i. g. ventrem humectat: et gule d
sanguinet co'era ru. dolēti v3 et melior ē stō q3 atriplices

Litis frī. et bu. in. ij. g. landabilē gñt chimū: ventrē hu
mectat. et nē cale uenit: suū extinguit: tussim calidā bume

Malua fr. i. i. g. bu. i. ij. g. B. A. Malua ingt inē f. et at
et bu. est mediocris. qd testat ei⁹ actio q flegmō dissol
uit: et apātis sanie digerit. cui⁹ radix et semē h agit. apo
zima ei⁹ sanguinis fluxui v3. qddā. n. pōticitatis bz. q si cū aq po

tui det grossos soluit hiores renuq; lapides fragit. cataplata cū
anserino adipe vulue apha dissoluit et ad maturitatē sanie pducit

Sela quā vulg⁹ blitā appellat. ca. et sic. i. pmo g. illan
dabile pstat sio nutrimentū pp quādā sui acumis et sue
hūiditatis multitudinē. q̄ tñ si i aq̄ coq̄t et odiat cū ace
to et obsomogaro: carui uel oleo onfacino uel amigdaleo sit di
gestiōi facilis: paz tñ nutrit et vtrē humectat: ep̄s opilationez
apit: maxie si sit d grossis hūorib⁹ et viscosis cocta i aq̄ et sine aq̄
cōmesta sit stiptica. vñ hypo. apozima blitis laxatiuū ē: corp⁹ ei⁹

Caulis fraz sic. in. i. g. turbidū (stipticū. uel stipatiuū.
et mlicū sanguinē gnāt horribilē odorē dātē. Qui du
plex ē: est q̄ silis blitis: et ē q̄ vocat carābia. Vtri qdē
caules duob⁹ sūt modis. hyemales et estiuales. Estiuales vsti
onē gnāt: anguinē colere vste vicinū qd̄ eoz acumē mōstrat:
p̄inde sūt collatiui et mūdicatiui. Hyemales vō nec tāti acu
minis sūt: s; vis eoz vtrē humectat et vīnā puocat. eoz vō cō
pus siccū: vñ stipatiuū. Quare g⁹ ius bibitū vtrē soluit: et sine
iure cōmestit eūdē stipat. Fōq; ut ab eoz nocumēto tēperent
elict et aq̄ piecta i alia coq̄t cū pinguissima carne pecudis uel
suīs: et odiat coriandro: pipe: cymino: et alior esui donēt. Sitr ca
rābie eiusdē actiōis sūt cui⁹ ceteri caules pl⁹ tñ duriz indigesti.

Rapa ca. i. i. g. hu. i. pmo. multū pl⁹ cetis nutrit: dure
n digerit: mollē et ifla inā facit carnē. p̄ide sui vtrōsi
tatē et iflationē coitū suscitāt. q̄ si i aq̄ coq̄t et illa electa
i alia recoq̄t duricia sue subē tēpat et mediocrit̄ inē bonū. ma
lū nutrit. q̄ nō bñ cocta digerit difficile: vtrōsitatē gnāt et i ve
nis et poris opilationē facit. Idcirco vtilis ē bis cocta et vtraq;
aq̄ piecta. si coq̄t cū pinguissima carne. Presca sūm medicinā ē
pgrua. q̄ ei⁹ iure pedes podagricoz et arcticoz loci si fuerit do
lori m. t. gamentum prestabit.

Radix ca. i. iij. s. sic. in. li. min⁹ q³ rapa nutrit pp suum
acumē qd ē forti⁹ acumie rape: nuēmētū ei⁹ grossū ē et
duz digōi: sō ē nociuū. ē ēt icōueniēs oculis: dētibus
guet oib⁹ vulue dolorib⁹. fm medicinā vō puenit: ē. n. lauaria
renūvelice d grossis hūorib⁹. vinā puocat: lapidē frāgit. z si co
cta cōmedat⁹ iussi d hūorib⁹ scē puenit. fm cibū māducata: tor
tionē z iflationē gnāt: z sō sit illaudabilis. qd ruct⁹ ei⁹ putrid⁹ te
stat q max⁹ ie sit an cibū. Jeunio esui data. cibū eleuat z descen
dē. phib⁹ ad locū decoctiois: vñ sit cā idurāde egōis z nālē vtu
tē ibib⁹ cibū i incōrē ptē expellē. qre sit vomit⁹ max⁹ ie eis q ven
tositatē habēt in sō. qz tñ p⁹ cibū accepta minorē agit vētositatē
supius ascēdēre z cū sua gūitate dscēdit iseri⁹ z deponit cibū in
loco decoctiois z digerit: ut o³. vñ sit cā secūdā digōez ofortādi
b. n. grā sue actiois q nō hūtib⁹ vētositatē ipedit p⁹ cibū accepta
Proide volētes eā pp vomitū. accipe an cibū sumāt. s. ppter
supplemētum secunde tertieq³ digōis post cibum māducent.

Parag⁹ ca. z bu. ē in. i. s. q domestica z siluestris ē. Do
mestica tepāto: z cefis nobilior. pīde spma augmentat:
sō pūcit: vinā puocat. Silustis vō calidior: siccior: iōq³ pl⁹ ē col
latiu⁹: apit epis opilationē z renū: z vinā puocat: atq³ ytericis
vz. cui⁹ radix z scēn nīmū vz: qz eoz apozima bibitū araneorum
mo: sib⁹ occurrit. Elix⁹ at dat⁹ vētrē humectat vz. n. dōlorem
dorsi d hūida vētositate ortū. colico dolori pstat mitigatōz. Buc
ca quoq³ eodē apozimate lota dolorē dētū āpurat. qdā at nō
cini dicūt sparagū coit⁹ eē augmētatiū qd z Dias. negat. Ego
dico q si coitū augmētaret: non eēt nisi ex copia sui nutrimēti
nīmū calorē nō hz nec vētositatē vñ vga sustinet.

Bucia. c. ē i me⁹. i. s. bu. i me⁹ pmi: qd duob⁹ modis
ē. Est. n. domestica z silustis: duri grossiq³ nuēmēt: ē
min⁹ q³ rapa nutrit: z hz qdā acuminis: Unde est extenatja

et diaforetis facies: atque vinā et mēstrua puocat hz ē aliquātū
lū istonis: vñ coit⁹ ē iunatia. q̄ assuescā illaudabilē gnāt sangui-
ne: q̄ ut tēpē ōz eā elixari et eiecta aq̄ tertio coq̄t cū lacuca
coniadro: cepat et adiat cū oleo onfacino: aceto: pipe et carui.

Elcalia radix plimū i pte egipti nascēs aliquātulū pō-
ticitatis hz cū acunie: vñ mōstrat eē ca. et sic. Qd si eli-
cet acunē penurā mittit: et viscositas quā pri⁹ hūerat
latent i ea patefiet. Ideoqz duri grossiqz nutriti est gnātina
sz cū sui pōticitate flōm pfortat et ventrē pslipat. et tñ si modera-
te cōmedat bonū gnāt sanguinē vel nutrimentū. v3 dissinteric⁹
cū viscositate quā habet et ponticitate.

Elōgia ea. et sic. est i si. ij. g. qd testificat ei⁹ acumen et
maritudo et morsus quo lingua ificit. idcirco pueritibi-
lis i colericā naturā: h est ei⁹ ppetas. vñ cutē corūpit
lentigenes: et ipetigenes: cācrū: elephātiā durā ad dissoluēdum
apā gnāt et opilones et sūia facit. Qd ut minoris fiat nocumēti
tempe⁹ et findat et sale ipleat: deide diu p⁹ i aq̄ cala dimittat:
p⁹ ea i alia mittat et bis aut ter lauet ut aq̄ q̄ lauat careat oī ni-
gredie: deide elixet et aq̄ eiecta cū pigui carne bouū seu pecu-
dū porcorūqz siliū requoq̄t. illā absqz carne cōmedē volētes co-
quāt cū aceto et obsomogro et similibus.

Lingi fri. sūt et hūidi i tertio g. qd mollicie sui⁹qz hūi-
ditate testificat. q̄ duplices sūt: mortiferi. s. et imortiferi
Imortiferi grossā hūt vētositatē et hūiditatē viscosā
ij. digōi iobediētes: vñ illaudabiles sūt utpote tūorosi: iō bonū ē
ut oīo caueāt quos cōmedē volētes eozqz nocumētū nō timē-
tes: elixet atqz piris aut calamēto misceāt. quoz iure exp̄sso in
alia aq̄ recoq̄t et cū pipe carui. zin3. calamēto origonoz siliib⁹ cō-
diat et elui tribuat. et i sine merū vet⁹ potest. Fri aut natura ac-
cipiant in fine eoz. 33. conditū: diaciminū: diacrien: piper cen

foerugene tiriaca. m. uel aliud h^o mōi nāe. **A**portiferi vō sunt diuerse actionis scdm eoz diuersitates: sunt et qdez mortē inferētes cū sui frigiditate et būiditate velut cū sunt in. 4.º g^o dū. sunt etiā quidē occidentes cū nimia viscositate et opilatōe quā in poris et venis faciūt et ppe būores eoz ad dissoluēdū inobedientes: sunt et quidā cū mala occidentes q̄zitate quā de loco bñt vbi nascunt: sicut illi qui sūt iuxta eruginosū ferrū: aut pannes putridos: aut foramē reptiliū ul arbores grossos viscososq; būmores hñtes. **A**portiferoz signa h sūt: mollicies. s. vīcolitas humiditas et grossitudo: q si pmediū didāt et aliquātulū in aere dimittant: putridi pcul dubio inueniūt. Ignorāt eos pmedentes: ita curēt pira eis esui dentur: aut cinis cum aceto et nutrum cū oleo potui dent esse malos fungos uel sal cuz aceto: stercus galli siue galline cuz aceto et melle: apozima et calamēti origani

C Apari sunt triplicis modi: ē ra isopi et siliū iuuat dix. frondes fruct^o. oēs ea. sūt et sic. in. 2.º g^o. qd eoz testat amaritudo: pōticitas et acumē: idcirco icidi t: dissoluūt et mūdificāt stōm a supfluis et mīstrua puccāt: q viliōis sūt 6^m medicinā q̄ 6^m cibū: q illandabilis sūt nutrimēti: utpote colerici: nigriq; lāguis gnātiui neruos. stōi pcuciant: vñ elixos ōz māducari ablata eis aq̄ pditos cū aceto et oleo. Qui si cū carne aut alia re pmedi ab aliq^o eaz optant: atsq; coriādro ne māducēt: qz coriādrī nā pstat tempie nocumēto caparorum.

Oriandrū diuerse vtutis ē: qd testat varietates sui saporis. hz enī amaritudinē et pōticitatē: oq; ypo. d. eā hñe calozē p sua amaritudie et pōticitate sua: dixit esse stipticū: vñ dixit coriādrū vīde calidū ē et pslipās ventrē oxiregmiā mittitāt: qd p^o cibū acceptū sōpnū pstat: s; diascorides iten dīr fr̄m eē. dixitq; illō scrofulas dissoluē: q B. d. impossibilis esse scrofulas frigiditate curari: q grossi sunt et duri būoris: itētionē

intelligere nō valeo scrophulas frigate curare ⁊ coriandrū frim
esse dicēis. Sapor cui⁹ amarus ē: amaritudo autē significat calorē
extenuatē: s; hī cibū durus digestiōiq; inobediēs. Qd si misce
tur cū aceto ⁊ maligranati agrestis succo tēperie sumit vñ calo
rē extinguit stōi. hī medicina vō aggruit: q; succus ei⁹ mixt⁹ cū
cernsa aceto: litargio ⁊ oleo ro. fit ⁊ calā apata ⁊ colericas pu
sulas. Qd si misceat cū mica panis ⁊ farina lētis: ⁊ crisipilā de
grossis būorib⁹ ortā. vñ **D**ial. qd ⁊. **B**. affirmant: Opz buiōi
inqt cataplatis pfectiōz i statu apatis nō i initio ponit: q; i initio
necia ē res infrigidās ⁊ dolorē mitigās nō dissoluēs ⁊ vulnera

Rita duplex ē: domestica ⁊ siluestris. Silue/ apperics
tris ca. ē ⁊ sic. in. iiii. gradu. domestica in. iiii. vñ dome
stica melior ē ad digerēdū: q; vītutē icidēdi bz: ⁊ gros
sos v. scosolq; būores extenuādī: vētositatē ⁊ iflationē dissolue
re: vētrē humectat pīde iuuat īferiora ītestina. Qd si coq̃t ei⁹
apozima potui det: tortionē tollit ⁊ vētris dolorē de vētositate
viscosiq; būorib⁹ scm. Rurs⁹ si coq̃t i oleo ⁊ clistere ex eo scm
fuerit grossā dissoluit ventositatē: grossisq; ⁊ globosis ītestinis
suspēfaz. In vino cocta potuiq; data sit ptra hypolarcham.

Areos ca: ⁊ sic. in. iiii. gra. bz aliquātulū acumis. vñ sīt
agru⁹ fros būores hītib⁹: vētositatē expulit digestinā
vi pfortat: vrinā puocat: lūbricos cucurbitinos expellit

Pper ca. ⁊ sic. i. iiii. g. v; fros ⁊ būidos hītib⁹ stōs. ad
iuuat digestinā vītutē: ⁊ ē h; medicinā: q; si imiscetur i
eluario optimū sit ptra diuturnā tuss. m. qd d grossis
bu. ē ⁊ pect⁹ pulmo. ⁊ stōm d viscoso flate mūdificat: ventris in

Znciber flationē ventositatē aufert: vrinā puocat.
ca. ē i. iiii. g. būiditatē bz l; sensui nō appeat: qd testifi
catur q; putredini apparatus ē. vtile est ffris. vētrē sol
uit. būiditatem desiccāt. digestinā vītutē adiuvat vētrē būector

Cynamonū. ca. i. iiii. g. est stōm cōfortat qz aromaticū ē opilationez epatis aperit z menstrua puocat z vrinā Rocus. ca. est z sic. in pmo gra. stōm pfortat epīs opilationē apit ābelituosos iuuat vrinā z mēstrua puocat

Cymīnū. ca. in. iiii. g. sic. in. ii. ventositatē dissoluit: dolore z tortionez placat. coctū cū cibarijs ventositatēz gnāntib⁹ eā tempat. Sili mō hoc faciūt nigelle habent aut nigelle aliā ppetatez qz occidūt lūbricos si potent.

Anetū. ca. in. ii. g. sic. in medio. vētositatē z iflationez z tumorē dissoluit. cui⁹ rami si i oleo cocti fuerit diuretica v̄tutis sūt z iflationez dissoluit: laboriosos miti⁹ g. n. somnū pstant: hūida āpara ad sanitatēz pducūt. Semē ei⁹ bibitū vrinā puocat z lac augmentat: ventrez d hūoz putredie mūdificat: dolorem z tumorēz laborēqz dissoluit: bz ppetatem extinguendi singultū d plenitudie. Qd si viatur sūt cal. z sic. i. iij. gra. valet d vulnera putrefacta z diuturna i ventre nata.

Anix. ca. est z sic. in. ij. gradu: stōmachū pfortat: vrinam puocat: z indigestionem adiunat.

Synapis ca. z sic. est in medio. iij. gra. humiditatem capitis z stomachi desiccāt. Qd si cū blito esui detur: stōm d grossis hūorib⁹ mūdificat v̄lis se adnectentib⁹

Aletū moderate ifrigidat z fortit dliccat cā dfectiōis sue f̄ritatis: qz d duab⁹ ppenit natur i. f̄ritate v̄z eēntia li q̄ p sui acetositate est. z accūtali hūiditate acq̄sita d ebullitione z putredine. omne enim acetum est in initio dulce: sed cum coquatur calores solis z aeris z ebulliens non habuerit vim qua custodiatur putrescit z excoquitur eius liquor z in acetositatem versatur. ideoqz acetum ifrigidat in primo gra. z desiccāt in tertio. vñ propter sue humiditatis z f̄ritatis debilitatē pforat velocitē corp⁹ vsqz ad loca f̄miora z facit ibi illud qz i

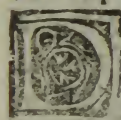
vinū fecerat: cā subtilitatis ē calor quē ad acq̄sierat ab ebullitōe
 Ceteri vero liquores nō hnt illa; subtilitatē sili modo sicut vne
 agrestis liquor: et mali ḡnati: pomi q̄ citrini et siliū: horum actio
 plus in vicinis q̄ in longinqs opatur locis. vñ Ga. volens s̄o
 refrigeraē calore: aut mēbra sibi vicina: maloz ḡnoz: succū aut
 amare aut pomi citrini accipiebat: vñle enī ē q̄ in s̄o morantur
 ppter simplicitatē frigiditatis eoz. Volenti qdem refrigeraē
 mēbra a stomacho remota pueniēs est acetū. habz enī vim viāz
 facientē: qua ad loca longinqua dirigit. Idcirco ē dissolutiuū
 et extenuatiū: qd calefac. ū potui datū: orthomiam hntibus sub
 uenit et sanguinez et lac coagulātū in stomacho dissoluit: sit tra
 venenosa et mortez inferētia: sicut est opiu; iusgam: teuforbium
 et siliatōiū: tussie ūb ex p̄ate occurit: nocet tñ nouiē tussie
 tibus: tussie maxime sicca: et agitat. q̄ si coquat cū cibis ul aq̄
 remanducef: erit stomachi pfortatiū appetibilem vim excitat et
 augmentat: malisq̄ repugnat hūorib⁹ ad s̄om venientibus.

Stomagarus ca. est in pmo ḡdu. v̄tutem habet mū
 dantē et colantē pectus enī purificat: pulmonem atq̄
 stomachū de grossis hūorib⁹ et putridis saporib⁹ cibis
 prestat. ventrez humectat in femore dolorē seu sciaticā hntibus
 mīttigationē tribuit siue manducef siue clistirizef et vulnera s̄i
 dida de eo loto mūdificāt neq̄ p sanas ptes dilatāt: Barus ē
 de p s̄b⁹ mioris ē caloris q̄ ob somagar⁹ piscis ei ffr sūt et bu.

Sil calefacit moderate et iō gar⁹ eoz tēpat⁹ ē.
 mltū desiccāt: quia compositū est ex duabus qualita
 tibus: vna est colatiua et inciditiua: altera vero est co
 adunatiua et stipariua: que vtreq̄ desiccate sunt. Ideoq̄ sal de
 siccat in 3. ḡdu: calefit in 2. qd tamē duobus modis est. De
 tall nū v̄delicet et marini. Maxime autez fit in lacub⁹: q̄ salī
 nas a vulgo vocantur ut sit de aqua maris estino calore cocta

Metallinū laudabil^{is} est maxie qđ caret lapidib^{us}: et sit clarū ob
tusū et eq^ue. **M**arinū vō bonū ē si sit cādidū: nō tñ q̄le metalli-
nū. vñ **D**ia^l. sal metallinū fort^{is} ē marino. qđ. **B**. negauit. dixit
eni actionē illoz sere eq̄le. In initio dissoluūt et mūdificāt gros-
soz supfluitatē et putridoz hūoz. deide q̄ ex eis remanēt desic-
cāt et cōsumūt: qđ finit^{is} nālē corpis coadiunat hūiditatē et cōstri-
ctā cōsuāt et poros cutis claudunt ut illa hūiditas putredini non
appareat. fm medicinā nō cōfert: dat. n. cibis cōdimentū sapor: osi-
tatē atq; acceptabilē humiditatem adiuuantem.

In p̄ma h̄ pticula cōpetentē d̄ aialū naturis dixim^{us}: et
cōplexiōib^{us} iuuamētū et nocum tū vlr scripsim^{us}. Opz
tñ in hac pticula specialit^{er} d̄ singulis apte tractare: ut
hui^{us} pticule intēio cordib^{us} legētū tenaciē infigat. Sit ergo no-
bis necē qđdā supioris pticule repetē. i. de oib^{us} q̄ sub elemētis
cōstat disputare. Que videlz aut sūt nascētia aut aialia: vtrāq; s.
humane nē repugnātia utpote mortifera: veluti d̄ aia ib^{us} sūt ser-
pētes. de nascētib^{us} ēre lolū. Aut sūt humane nē cōpetētia et nu-
tritua. sic d̄ aialib^{us} caro pecudū et suū. d̄ tere nascētib^{us} gna. Aut
sūt humane nē incōgrua nullā tñ lesionē iferētia: ut erici^{us} et lep^{us}.
d̄ nascētib^{us} aut orob^{us} et lupin^{is}. Que aut sūt hūane nē mūrī ia ei q;
nocētia. aut nō sūt bñ nutritibilia sic h̄ q̄ dixim^{us}: aut nullū nutrime-
tū ministrātia: veluti callognide. scamonea: ellebor^{us}: anacard^{us}:
et silia: qm̄ nra ē intēio d̄ nutritib^{us} scribē nō d̄ ut d̄ al o dicat.

Dixim^{us} ergo qđ oē aial gnāl^{iter} bifarie d̄ d̄. aut. n. silue-
stre aut domesticū. Siluria vō aialia sūt calidiora et sic-
ciora et digestibilia: illaudabile nutrimentū gnāntia p-
pter multitudinē mot^{us} et laboris eoz: pp calorem et siccitatē suā in
habitātī aeris: qđ sit pp calorem solis et pp indigētā vmbre ea a
sole operiētis. vñ siluestria aialia min^{us} boni sūt nutrimenti in quāti-
tate et q̄litate nisi sola siluestria ea pnat: qđ supfluitates caloris mo-

tus et laboris quem assueuerunt. eorum naturalis temperata frigiditas. Quodque
multo eorum exercitio saporis carnis et odoris grauitas apparet. ad
interius enim digestie virtuti datur. ut facillime optimeque caro dige-
rat. Cetera vero animalia domestica ad salutis compositionem calorem sic-
citatem habent temperantiorē propter sue quietis et aeris temperiē. proinde sunt nu-
tribilia et laudabilia. grossiora tamen et duriora ad digerendum.
Rursus omnia siluaria uel domestica animalia tripliciter diuiduntur. aut. n.
sunt masculina aut femina aut castrata. Masculina vero omnia: seipsa
sunt calidiora et minoris humiditatis: sunt etiam laudabilia et digeruntur
faciliora. Feia vero quia minorē habent calorem et humiditatem maiorē ad
digerendum sunt tardiora. Castrata vero quibus propter humiditatem feminis
sunt vicina in calore tamen est discordantia: quia calor eorum in unumquodque
sexu est mediocris. Castrata vero animalia maiorē quam feina habent calo-
rem et minorē masculinis. idcirco digestibilia feinis sunt. Rursus
unumquodque eorum feinoz sicutque ac masculinoz: aut est lactes: aut ado-
lescens: aut in iuuetute perfectus: aut decrepitu. Lactes vero calidi et
humidi animalibus omnibus: atque teneriorē habet carnē propter sanguinē mē-
sue compositionis in dominatē. propter hoc igitur sunt quidam animalia in suo genere hu-
mida sicut porci: pecudes que necio de duabus partibus habent humiditatem. ex
etate. scilicet et compositione: quare quod ab eis generatur est viscosum: digerenti difficile
facile tamen de se descendit scilicet, difficillime a membris dissoluitur: viscosum
generans flumina: maxie si non sit ex masculinis animalibus. Quod si non fuerint
animalia in suo genere sicca. sicut capra et bouina suarum compositionum siccitas
cum humiditate etatis temperata. unde sunt leuiores et digerenti cōpetentia: maxie
si masculina sunt. Quodque lactes etiam corpora capra et bouina sunt lauda-
biliora porcinis et pecorinis: quia quod omnia penitus laude indigent. Ani-
malia in iuuetute manentia calidiora sunt lactentibus in qualitate et quan-
titate vero minime est: et eorum caro siccior propter sue naturae remoti-
onem. unde animalia si sunt sicca: sicut boues et capre habent siccitatem ex dua-
bus partibus. scilicet etate et compositione. sunt ergo dura ac indigestibilia ad

dissoluēdū tarda: illaudabile quoq; nutrimentū donātia. Quod si se
 aialia gnē suo humida: sicut pecudes: porci: nālis eoz. būditas
 tū sua siccitate tēperat. Idcirco iuuenes porci et pecudes melio
 res sūt iuētib⁹: bob⁹: et capris. Animalia vō annualia inē lactē
 tū humiditatē et iuētutis siccita ē tēperata sūt. iōq; oīa illa vñū
 annū habētia sūt laudabiliora pp eoz hum' dūtatē et siccitatis tē
 perie. Meliora tñ sūt aialia q nālē sūt calida. calor. n. eoz ad
 iuētū sue digōni dat. vñ laudabile nutrimentū gnānt. Propt
 h ergo aialia porcina: caprina bouina: ceteris sūt meliora vel vti
 liora: qñ nālis calor eoz vehemētior ē et dominātor. Decrepit
 ta qdē aialia sūt sicciora et duriora qñ nālis calor eoz defectissi
 mus ē: extinctioq; ppinqu⁹: et eoz vicin⁹ humiditas finiēda
 et qñ virt⁹ eoz digestiua est defecta: sūt accūtr acq̄sita būditate
 cruda et inutribilia. iōq; ad digērēdū difficilia et ad dissoluēdū
 tardissima: illaudabilē chimū: utpote viscosū flegma gnāntia. s;
 tñ si nālē fuerint calida m nō nocina erūt. Ecōuerso si fuerint
 pessimā inferūt le'ionē. Hac d cā decrepite pecudes min⁹ cap⁹
 sūt nocive. Cōstat ergo sāguinē q d vetulis hircis: capris: agnis
 lactētib⁹ vel silib⁹ ouib⁹ vetulis gnāt: pessimū eē. cā ei⁹ pessimi
 tatis nō est vna: s; diuersa. Hircōz vō et capraz pessimitas: fit
 pp duriciē suaz carniū sueq; tarditatē digōis: et pp acutū sāgui
 nem quem generat. hirci autem peioris sanguinis sunt generati
 qz capre. Pessimitas agnorum lactentium vel ouium vetula
 rum fit propter humiditatis et viscositatis copiam et superflui
 tatem flegmatis quem generat. vnde commesta: priusq; sūt
 digesta stomacho egrediuntur. Adolescentes quidem pecu
 des licz malignitati pertineant etatis: tamen siccitas humidam
 eozū temperat cōplexionem. vnde sunt laudabiles digestionēq;
 faciles et bonū chimū generant. Vituliorum non lactentes

et quod in augmento sunt iuuentuti videlicet vicini sunt meliores et digeribiliores adolescentibus pecudibus et lactentibus. Castrata vero bovina sunt meliora istis propter saporitatem et molliorem suorum carnium unde facillime digerunt. Boes autem et capre in ea qualitate sunt dure carnis et sicce in qua porci et pecudes sunt viscosi et humidi: et propter hoc iuvenes porci et pecudes sunt meliores bobus et capris in iuventute existantibus: sed boes et capre sunt deteriores. Idecirco lactetia hedulina sunt puerientia multas habent copiones propter temperantiam quam habent. Sunt etiam comoda egritudine exercentibus. Sicut modo capras et pecorina bovinis et porcinis animalibus meliora esse fatent. Sufficit illis disputatio de nutrimentis animalium. Quod ergo nos pertinet quod restat subsequemur: et congrua deo favente vnicuique animalis natura et nutrimentum.

Pecudes calidiores sunt bobus capris et porcis. Cum dicamus animalia humidiores: minus tamen porcis humide: caro enim porcina ceteris omnibus animalibus frior et humidior maxime domestica: quod silvris porcina ad domesticam copationem calida est et sicca. unde minoris est nutrimenti. Domestica porcina carne non omnino accipi nisi si raro: et solummodo eius extremitates comedant: sicut pedes aures et nares: habent enim membra sepe in motu sunt. decet enim priusquam comedant exercitari. Quiete vero viventes caveant silvris: multo magis domestica. Item cavende sunt capre et boes exceptis vitulis et hedulis cum fuerint lactantes. Quia cavendi capras porcos non est una sed diversa. quiete enim viventibus et dlectioe assuetatibus: modicum est calor et copia humorum friorum et viscosorum et caro porcina frigida est et humida: sicut et viscosa. unde fit causa augmentandi in eis flos humidum et viscosum calor ergo eorum necesse sit defectus. Capre ergo boes cum habeant carnes grossas digendi quoque inobedientes: et calor quete viventibus sicut diximus sit inbecillis: necesse ab eis non digerunt nisi cum sint lactantes tunc enim digendi obediunt propter suorum carnium teneritatem et etatis parvitatem. Caro pecorina calidior est et siccior porcina: bobus et capris:

calidior et humidior, vñ tenerior et ad digerēdū facilior: facillime de stō dscēdit: vētrē magis capna et bouina hūc facit: min⁹ tñ q̄s porcina humida: nō. n. h̄s humiditatē digōi repugnatiuā sic porcina: neq̄s humiditatē lubrificatiuā vt aīq̄s coquat stōz egredia tur. S; tñ nū. rīmētū ei⁹ diuersū ē in bonitate et malignitate: digestiōis velocitate vel tarditate fm etatis eiusdē cōplōnis diuē sitatē. Diuersitas nutrimenti ex etate: q̄drupl̄r ē: ē. n. lactēs et sue natiuitati vicina vel remota cū adhuc crescēs. vel iuēcula iā cōpleta et decrepita. Lactēs viscositate vicina ē porcis siluris. cā duob⁹ modis ē. vn⁹ vicinitas vultu. alī la. t. s ē hūditas qua nū trit. p̄de caro ei⁹ illaudabilis q̄ idigestibilis et sui lubricitate d stō dscēdit indigō: p̄cipue si comedētes stōm hūidū et defectiuū habuerit. Jōq̄s. B. vitupauit lactētes agnos et oves q̄ viscosum gnātū ita: nūlī māducātes sicce fuerit cōplōnis.

Arietes at i iuēctute manētes minoris hūditatis et viscositatis sūt pp etatis siccitatē eoz cōplōni dīantē. id circo eoz caro melior ē agnis et cui⁹. q̄ si bñ digerac bonū mltūq̄ sanguinē gnāt: maxie si sūt castrati: q̄ caliditas eoz et hūditas rēpata ē. vñ boni sūt aporis nisi cū sūt decrepiti: q̄ p̄culdubio sūt pessimi. q̄ vñ nō castrati sūt eis meliores. oēs. n. decrepiti in calore nālī sūt defecti. Quoz caloris defectio duob⁹ modis ē. ex etate. s. et testiculoz idigētia. Annualis aut mediocrē h̄s cōplōnē inf lactētū hūditatē et iuuenū siccitatē. idcirco ceteris arietib⁹ sūt meliores et ad digerēdū faciliores. sanguinē. n. mediocrē gnāt et iuuenes maxie iuuāt calas et siccas cōplexiōes hūtes et hūates in regiōe calida et sicca. Decrepti vñ ceteris deteriores. Olla. n. decrepita sūt fm gnātiōnē frigidiora et sicciora: sūt ergo lignea et insipida. s; tñ h̄s p̄pter senectutem sūt illaudabilia: q̄ cū elia et bu. fuerint nālī erūt ceteris decreptis meliora et laudabiliora.

Hirci ad cōpationē pecudū sunt frīores et sicciōres: l3 sanguinē gnēt acutū. q. quāto pecudib9 sūt frīores et sicciōres tāto sunt calidiores et sicciōres oīb9 tēpatam cōpōnē hītib9: maxie si hirci sūt iuuenes. iōq3 nō cito putredīni sūt apparati. Castrati vō sūt meliores q: nō sunt tantū acuminis: et siccitas eoz est tēpata. Sūt gō saporiores et ad digerēduz faciliores. s3 tñ nō vno mō sunt nutriētes. qdā at bene qdā male nutriūt. qd sit pp etatis eazq3 cōplōnis diuersitatē. Lactentes quoq3 sunt et vicini sue nativitatī. sūt quoq3 iuuenes et decrepiti. Lactētes vō sunt ceteris aīalib9 laudabiliores in sapore et nuē mēto. ac i digōe ad gnāndū bonū sanguinē. lac. n. nālē eis pstat hūiditatē. vñ carēt oi acumine. eoz cōplexio tēpata ē in calore et hūiditate absq3 sui corruptiōe. facīlē gō et subtilē dāt dietā. vti les gō sunt calidis et siccis et egritudines exeūtib9: et quāto diutius lac sunt accepturi tāto meliores ac teneriores sunt. Hi aut qui sue nativitatī sunt vicini nutrimentū dāt subtile et laudabilem generāt sanguinē. min9 tñ lactētib9 vtilēs sūt. Iuuenes gō grossi ad digerēdū duri pessimū dāt nutrimentū: sanguinez vō gnānt melācolicū. Idcirco. *B.* vitupauit hircos et iuuenes capras: qz generāt sanguinē melācolicū. hirci tñ capris sunt deteriores: qz femine min9 masculis hnt acumē et siccitatē. pp hoc gō femie capre et hirci castrati sūt meliores nō castratis qz hūidiorē et saporosiorē hnt carnē et laudabiliorē generāt sanguinē. S3 videmur reprehēdi a quibsdā. cur inquit hircos castratos nō vituperasit: cū nō castratis frīores sunt castrati. Quib9 rīdem9. sup9 audistis nos dixisse hircos nō castratos acumē habere et intēperatas eē ad cōpationē tēpate hūane cōplōnis. Qui gō cū fuerit castrati priori carebūt acumine: suntq3 temperati temperatas cōplexiones habentibus: maxie si hirci sunt iuuenes. sed si sūt decrepiti pessimi erūt qz ppter frigiditatē etatis fiunt frigidissimi:

Et utque calor fere est defectus. humiditate quoque quam cum castrationis acq̃sierunt propter siccitatem senectutis amiserunt.

Bovina caro ad copationem carnis peccū et porcorum iccissima est, siccior. n. est caprina carne. id sanguinem generat grossū: turbidū et melicū multūque nutrimentū: inobediens digōni tardeque de stō ejicit et a mēbris difficulter dissolvitur et ventrē dissipat si eā vescētes sunt mlice cōplexiōis splenetici erūt: quartanā patient cōplones eorū corūpēt et in hypo sarchā incident: nōnūq̃ nascet in eis scabies et ipetigo: elephantia: lepra: cancer: serpigio: hinc cōplonē quā pparatā his morbis invenit. s. tñ diuersi est nutrimentū propter suarū etatū varietatē. Est enī lactēs: adolescēs iuuenis et decrepitus. Lactēs vō laudabile gnāt nutrimentū: facilis est digōni quia calor et humiditas eius in quātitate multa est propter vulue vicinitatē et lactis bibitionē. Ad circo bonū generat sanguinē colerā et rubcā a stomacho expellit maxie si cōmedētib⁹ nāl s calor dominet: egritudinē exēntibus s; nō noceat: ad digerēdū tñ grauis est propter defecionē virtutis eorū. Adolescētes vō min⁹ q̃ lactētes sūt humidi: duri⁹q̃ digerūt. S; qui ab eis generat sanguis nō est illaudabilis propter fortitudinē sui caloris nāl s et propter sui vicinitatē ad lactentē suęq̃ carnis teneritatē. idq̃ si cū aceto ius ei⁹ cōdiat et bibat stōm cōfortat et intestina. est et vtilis colericas egritudines hūtib⁹. Iuuenes autē p sue natūitatis remotiōe calore et hū ditate caret q̃ de lacte et vulue vicinitate habuerat. Quare sicce cōplonis est: dure et ad digerēdū difficilis: humorē gnāt mlicū maxime si cōmedētū naturas apparatus mlie inuenerit. Decrepitus quidem pessimus est propter nimiam sui caloris quātitatē et siccitatis augmentum in eo ex etate sui⁹q̃ cōplone generatā. vñ caro ei⁹ durissima ac lignea coctiōi repugnatiua: nullum dat nutrimentum: nullūq̃ saporem. Sunt igitur oibus saporiores et laudabiliores lactentes

scdo adolescētes p̄cipue si fuerit instellati ⁊ cū aceto adita. men-
ta. petrosil. coriandro. croco. ⁊ silib⁹. sicut cū pipere ⁊ cimino.

Eruina caro melācolica ē ⁊ dura ad digerēdum: s; tñ
sicut supradixim⁹ diuersa ē fm etates ⁊ cōplones eius
sūt. n. lactētes ceteris landabiliores ⁊ vtiliores. scdo
adolescētes. Iuuenes vō sūt his duriores. decrepiti vō oīum
pessimi. Iuuenes vō si fuerint castrati meliores erūt: qm calor
eorz ⁊ siccitas tēperatur.

Epus h; sit siccus ⁊ grossū ⁊ siccū sanguinē gnārs est
tñ melior iuuenib⁹ hircis ⁊ capris. p̄ide uenit siccus
volētib⁹ habē cōplones. Si vō tenuē frātib⁹ dietā.

Ricius vim h; dissoluēt ⁊ desiccātē p̄p̄e stōm p̄for-
tat: vētrē soluit ⁊ vinā puocat. vtilis quoq; sit eis qui
elephātico morbo sunt apparati.

Dicina caro multū ē nutritibilis: bonū chimū gnāt: ven-
trē humectat p̄p̄e humiditates sueq; viscositatis co-
piā: vinā puocat. nō tñ tenue dietātib⁹ est incōueni-
ens. diuerse tñ quātitatis ⁊ q̄litis ē: p̄p̄e etatis sueq; cōplois
varietatē. Sūt. n. quidā lactētes. quidā adolescētes. quidā iuue-
nes. quidā decrepiti. Lactētes sūt ceteris būdiores. p̄ide sūt
cōuertibiles in malos būores ⁊ in putredinē p̄cipue si inuene-
rint stōm p̄occupatū malis humorib⁹. S; stōm fortē būtib⁹ ⁊ sic-
cis calidisq; cōplōnib⁹ fuerit viles. bū enī digerūt ⁊ p̄fectū mul-
tūq; gnāt nutrimentū. humidis vō naturis sūt pessimi: p̄cipue si
stō⁹ eoz plen⁹ sit putredinis ⁊ malis būorib⁹. flegma enī gnāt
viscosū. vñ sunt cā gnāns podagrā: ylij dolorē: sciaticū morbus
lapidem in renibus: paralesim: ⁊ similia fm cōplexiones ⁊ natu-
ras quas inueniunt. Adolescentes sunt meliores ⁊ bene nutri-
biles. laudabilem enī generāt sanguinē. Iuuenes autē ceteris
sunt meliores. maxime castrati. Decrepiti vō pessimi sūt. sūt. n.

frigidi et durā habēt carnē et ligneam et insipidā. Quibus assue
scētes cadunt in melancoliam et diurnas febres sicut quarta
nam et huiusmodi.

Ecet hec aīalia vlt nō manducēnt: eoz tñ naturam
dicam⁹. Dia aut hec malū dant nutrimentū: generāt
qz pessimū sanguinē. Asinus enī difficile digerit: nō
nocet: vomitū facit. Cetera etiā aīalia sūt agūt. asin⁹ tñ subtilio-
ris est nutrimentū et carnis qz equ⁹: equ⁹ aut subtilior. est camelo.
Asulus aut est ceteris deterior.

Vrina caro est viscosissima: digestioni inobediēs pes-
simūqz dat nutrimentum. vnde plus pertinet medi-
cine qz cibo.

Monina caro ceteris calidior est grossa granis et diffi-
cilis ad digerendum: dolorē et tortionē in vētre gnāt:
et in ventositatem conuertitur.

In supiori pīcula dixim⁹ membra aīaliū esse diuersa
in cōpositiōe: cōmixtiōe: loco: motu: quiete. Adēbra
aut cōpositio triplex ē: aut. n. pinguisima vijs vicina p
quas supīuitates būoz excludūt: aut parū habet pinguedinis
et est remota a vijs humoz fecē expellētib⁹. vel est int hec duo.
mediocris sic aīaliū sūt latera et silia. Pinguisima vō cōposi-
tio est indigestibilis cito de stō descēdēs: ventrē humectat: velo-
citer in corruptionē quertit: stātis viscosi ē gnātua: magis sūis de-
hūidīs aīalib⁹: vt sūt porci et peccēs. Adēbra aut mediocriter
pinguedinis habētia: sūt digestibilia et stō cōpetētia et bonum
sanguinē gnātua. Adēbra aut mediocria int maciē et grassiciē
hūt qualitatē fm vicinīatē extremitatū mēbroz sibi coadherē-
tiū. Diuersitas vō cōpositiō triplex est. aut. n. cōpō est sicca na-
tura sē. ē nera⁹ cutis et iestina: vēter: vulua: et silia. Aut pālī hū-
mida: velut cerebrū: spōdiliū et ossiū: medulla pinguedo et silia:

Aut in vtrūq; mediocris sicut ē caro pinguedine nuda q̄ ē in
cervice coxis ⁊ siliis. Adēbra vō q̄ naturalit̄ sicca sūt dure di-
gerunt̄ tardeq; de stō eijsūf ⁊ min⁹ ceteris sūt nutritiōē. ma-
rie si fuerit de aialib⁹ nālī siccis. sicut bob⁹ capris. q̄ quāvis
bene sūt masticati in stō ⁊ epe bñ digā: siccū tñ gnānt sanguinez
pessimū. tñ nālīf cutis ⁊ nervi sūt meliora: pserū si delectatib⁹ et
humidis nālīf fuerint. Adēbra vō nālīf humida sicut cerebrū
pinguedo ⁊ filia sunt viscosa ⁊ lubricatiua. stōi villos sua hūdi-
tate defectāt ⁊ corūpūt: sunt etiā in malos hūores cōuertibilia:
si materiā inuenerit. Adēbra mediocritatē habētia sic caro pin-
guedine nuda uel vacua sunt tēpatoriora ⁊ saporiora ⁊ digōi fa-
ciliōra ⁊ laudabilē sanguinē generātia. maxie si fuerint de aiali-
bus tēpatas cōplones habētib⁹ sicut sūt heduli: vituli lactentes
⁊ iuuenes porci: ⁊ pecudes itidē iuuenes. Rursus inē vnāquā-
q; istaz extrematū habet aliud mediocre sicut cetera mēbra
tenera. Inē pinguissimā carnē ⁊ pinguedinez nudā mediocria
sunt mamille: testiculī: costarū extrematates: fundamēta lingue ⁊
cernicis teneritates. h sūt inter pinguedinē ⁊ carnē mīdiocria.
testat h eoz color q̄ est inē pinguedinis albedinem ⁊ carnū ru-
borem ⁊ eoz teneritas q̄ est carne tenerior pinguedine vō du-
rior uel siccior. pinde sunt boni saporis ⁊ si bene digerāt nutri-
mētū dabūt multū pinguedinis. Caro si male digesta fuerit liq-
dissimū ⁊ viscosū stā generabūt p qualitate sue subē suozq; ani-
malū. Diuersitas vō mēbroz hīn locū vbi sunt multiplicif est.
sūt. n. quedā acute ⁊ ossibus longinque. sicut vēter: stō ⁊ viscera
sūt quedā cerebro vicina. Alia fundamēto nālīs caloris vicina
alia vō ab eis remota. Sūt etiā quedā mediocria q̄ cuti ⁊ ossi-
b⁹ vicināf ⁊ sūt teneriores carnis minori q̄ pinguedinis: sunt et
sapidiora ⁊ digestib⁹ liōra duob⁹ modis. vn⁹ pp multā subē eius
dissolutionē q̄ egredit p poros cutis cū sudore. Ali⁹ pp collisio

nē que sit ex ossib⁹ ea cōfīcātib⁹. **A**dēbra a cute z ossib⁹ remo-
ta grossiorē habēt carnē multeq; pinguedinis. idcirco sunt indi-
gestibilia z insipida z copīa maloz chimoꝝ gnātua pp̄ duas
res. vna q; vis sunt vicina p̄ quas humoꝝ feces expellūt. alia
pp̄ter longinquitatē p̄dictoꝝ cutis p̄ quos sue hūiditatis super-
fluitas nequit egredi. alia pp̄ ossiū absentia: vñ tenera fieri neq;
collidi possūt. iōq; vēter z intestina z siliā sunt grossiora z male
nutribilia. **A**dēbra quoq; inf̄ cor z cerebrū existētia calori vici-
na nālī: sunt boni saporis digōniq; facilia z bonū nutrāmētū ge-
nerātia pp̄ duas res. vna p̄ vicinitate caloris nālīs supfluita-
tes sui nutrīmēti purificātis. secundo q; bene bonoq; sanguine
cordis z ep̄is sunt nutrita. **A**dēbra vō q̄ caude sūt vicina ta ca-
lore nālī longinqua duriora sunt z indigestibilia min⁹q; sapo-
rosiora. qd̄ sit duob⁹ modis. p̄mo pp̄ calorem naturalē ab eis re-
motā. secundo q; fuerint nutrita sanguine male in epate cocto.
Adēbra vō inf̄ hec mediocria sūt fm̄ vtroūq; extremitates si-
bi vicinātes: de eis. n. qualitates accipiūt. **A**dēbra enī dextre
p̄tis meliora sunt his q̄ a sinistra sunt pp̄ter vicinitatē ep̄is qd̄
est naturalis caloris fundamētū: fortiorē .n. actionē habet circa
loca vicina q̄z circa remota. **A**dēbroꝝ aut̄ diuersitas fm̄ mo-
tū z quietē est multimoda. aut sūt mobilia z modicū hūiditatis
habēt: quare saporosiora facileq; sunt digestibilia. aut dūa et
dūe se habētia. **A**dultū aut̄ membra mobilia sūt lacerti. iōq; pa-
rum humoris habēt s; z bene digestibiles. Quā absolute z vlr̄
mēbroꝝ dispositio est cōpleta eozq; diuersitas p̄sequēt p̄ticu-
lariter eoz nās z p̄petates dicamus.

Extrēmitates aialū q; oīo carēt pinguedine tarde di-
gerunt: sūt enī de subā cutis z neruoꝝ. s; qm̄ sp̄ sunt ī
motu z labore digestibilia: a neruosis mēbris z īmobi-
lib⁹ z nō laboriosis q; nēuosa nec motū nec laborē hūia viscosū

dāt nutrimentū lubrificatiū custodiēs sōm ⁊ a sō ⁊ intestinis ci-
to descendēs. Necesse ergo ut extremitates sile gnānt nutrime-
tū: s; tñ nō tantū. qđ sic pbat: cū. n. coquāt pp suas partes dila-
tant qđ significat leuitatē ⁊ subtilitatem. paru tñ eoz est nutri-
mentū. Pedes autē fm medicinā sūt valiores: pectoris ⁊ pulmo-
nis asperitatē leniūt: atq; s; siccā tussim valent. adiūuāt etiā pati-
entes vulnera vel excoiticaciones in vesica. q; si manducauerint
eos qui dissinteriā patiūt: vulnera intestinorū solidant. ⁊ solutio-
nem accidenta ē osstringunt. natura eoz lubrificatiua est pp vi-
scositatē quā habēt. Pedes tñ anteriores posteriorib; sūt me-
liores pp fundamētū nālis caloris eis vicinātis. Labra autē au-
rib; sūt laudabiliora: q; auricule d cute ⁊ cartilagine sūt cōposi-
te. Cartilagine vō ⁊ si d a a lib; iuuenib; fuerit: ⁊ si bñ coq aē
erūt digest biles. si vō d lactēib; ⁊ bñ sit cocta digestibilis erit.
s; oīuz extremitatib; aialū pedes sūt meliores.

Diximus in pma pticula q̄l r antiqui discordati sūt de
nā cerebri: quidā. n. sūt arbitrati illud accētalr calidū
eē. s; aristot les i libro d aialib; dicit calm eē nāl r ⁊ si i
gi dū accē alie cui; disputationē nō ōz hic nos repetē. Dicimus
gō cerebri nāl calm ⁊ frim accētalie. pīde ē būidū ⁊ viscosū ab-
hoiabile appetitū corūpit in sō citoq; i putredinē ouertit maxi-
me si i fine cibi māducef. vii. B. volētes inqt vomere cerebrū
i fine cibi cū multo oleo cōmedāt. iōq; ōz aī cibū ⁊ p cibū canē
būidas cōplones hñtib; ac debi ē appetitū in sō. vez tñ būtes
sōm puz si illud cōmedāt bñq; in sō digm sit: eis dabit malū
nutrimentū. aī tñ q; cōmedāt cū aceto: pipe. 33. absintio ⁊ mē-
ta ⁊ similib; illud odiāt. Adedulla spōdiliū ad opationē medul-
le oss ū friffima ē ⁊ būiffima. ē. n. sic cerebz durior tñ ē ⁊ mino-
ris būitatis. q; si bñ digerat grossi; ⁊ pl; cerebro dabit nutrimentū
medulla tñ ossiū saporosior s; fastidiū fac. bñ tñ digā multū nuēt

Pinguedo ē mixta cū carne ⁊ ossib⁹ sic q̄ in costis ⁊ la-
teris ⁊ canda ac in siliib⁹ locis repit. Adeps vō a car-
ne est sepat⁹ sic anxugia q̄ ē i renib⁹. Adeps vō gros-
sior est pinguedie cū carne mixta fastidiosior ⁊ solubilior: abo. n.
sūt fastidiū iducētia: ci bīq; instrumētū molliētia ⁊ hūefacientia
maxie villos s̄oi. hñt quoq; ppetatē sup oēs cibos natādi ⁊ ei
bū viscosū grossū digōi q; inobediētē faciēdi ⁊ falsā saturitatē
gnādi: maxie si cū dulcib⁹ comedat. vñ Rufus. q̄cūq; igt mē-
bra piguedinis habuerit abūdantiā paz nutrimentū corpi sugge-
rūt: ps. n. pinguosa p sui lubricitate s̄om ⁊ itestina nō cocta egre-
dit. vñ solummō ex carnosa corpi dat nutrimentū. S; tñ carnosa
melior est nō carnosa piguedine. q; grossioris viscositatis ⁊ di-
gestiōis durioris ⁊ facile putredini apparata: pp̄ea nō ōz eam
dari p nutrimento nisi eā cui caro mixta ē: q̄ etiā p solo adimen-
to donec ut cibus laudabilē saporē faciat. nā carnosa ⁊ nō car-
nosa piguedo p nutrimento data pessima est: opilom gnāt ⁊ hu-
mores flaticos adiuvat. S; tñ flata ab eis gisara in se differunt
carnose. n. piguedinis flā subtili⁹ est ⁊ nutrit lius.

Culi sunt diuersis substantijs cōpositi. habent. n. lacer-
tos: piguedinez: pelliculas: humores. Q; at ex parte
pinguosa p̄inet calori ⁊ hūiditati: ⁊ qd est a pte pel-
culaz at̄inet fritati ⁊ siccitati. idcirco d̄ pinguib⁹ aialib⁹ f̄ri sunt
uel erūt ⁊ humidī. Si vō d̄ macilentis: f̄ri ⁊ sicci. Et l; oculi fa-
cili⁹ ceteris mēbris digerāt: tñ ob piguedinez sibi admixtā ha-
bent: grauedines viscositatis ⁊ indigestiōis quiddā. pp̄ hoc nō
accipiant nisi cum aceto ⁊ obsomogaro: apio: pipere: calamen-
to: zinz. ⁊ similib⁹ cōdiant.

Ares s̄re ⁊ sicce sunt. sunt. n. cartilaginose iōq; digōni
difficiles: parū nutriunt. edāt ergo cū aceto: obsomo-
garo: sinapi: carni: pipere: zinz. ⁊ similib⁹.

Lingua inf lacertos ⁊ tenerā carnē ē mediocris. idcir
co sola cōmesta dat nutrimentū inf durū ⁊ molle ⁊ me
diocre. q̄ si cū lacerto subē iūcto māduces erit laudab
lior: facili⁹ q̄ digeret. Rursus si cū tenera carne sibi iūcta p. q̄
salina ori des ē dit māduces durioris ⁊ viscosioris erit digonist
vñ bonū ē si cū obsomogaro: pipe: aceto: origano. 33. ⁊ siliib⁹ cō

Alter ffr ⁊ sic. q̄ cartilaginolu. p̄de parū (medat.
dat nutrimentū digoni inobediens. hac d̄ cā cū calis aro
matibus decet cōmedi.

O dure est substantie ⁊ nature lacertoz ptinēs: tarde de
stō ejcis bñ tñ digestū multū nutrit.

Almo facilis ē digōis ⁊ facile de stō ejcis pp lenita
tē ac raritatē subē. p̄de ceteris mēbris corpis nutri
mentū gingit: pertinēs flegmatico humori.

Par oib⁹ mēbris aialū grossius ē ⁊ durī⁹ digeri. san
guinē tñ gnāt laudabilē: nutritibili⁹ ē vō carne nō hñte
pinguedinē. s̄ lactetiū epar cetis meli⁹. galline vō me
li⁹ ē q̄; lactetiū. p̄cipue si galline nutrimentū fuerit tritici farina cū

Splen illaudabil ē nutrimentū Clacte distēpata ⁊ sicub⁹.
corruptū ⁊ mli cū sanguinē gnāt: digōi durū ⁊ tarde d̄ stō
ejcis. parz tñ pōicitatis h̄; pp colerā nigrā sibi dominātē. Id
circo assū cōmedetiū ginginas p̄fortat. Splen aū porcini melior
ceteris est ppter sue substantie subtilitatem ⁊ raritatē.

Renes duob⁹ mōis s̄ illaudabiles: vno pp sue subē cor
ruptionē ⁊ duriciā ⁊ grossiciē. secūdo q̄ eoz nutrimen
tum fuerat vñne piguedo. vñ sanguinē gnāt grossū ⁊
N supiori pticula dixim⁹ lac tēpatā cōploni (pessimū
parū eē grossū in calore videlz ⁊ hñtate q̄ sūt in. ij. s̄.
vñ piscib⁹ min⁹ ē humidū. flegmatis gnatiū: vicinū ē
eni sāguini neq; aliud ē q̄ sāguis secūdo coct⁹ in vberib⁹. habz

tñ d māmillis albedinē lapōitātē z habilitatē. Sed repbēdunt
 nos sophistice nobis hāc ppōnē obijciētes. si calm z humidum
 inquit ē lac pp secūdā decoctionē. cur itaqz nō dixisti nervos
 ossa z cetera mēbra q dixisti fra eē calozē z būditatē hre cū san-
 guis silr eoz sit mā. Quib⁹ rñdem⁹ nō bñ pseq eoz ppōnē: qz
 enī dicam⁹ sanguinē eē calm z būdū alijs cū q̄litatib⁹ nō indigz
 cōpositū. n. ē d scda cōpositiōe: z oē qd scdo cōpc. s. n. ē: oēs iue-
 nimus i eo q̄litates: quāvis q̄litati ptineat sibi dñanti. vbi grā.
 Juuenis hō z si colē ru. ptineat: puer quoqz sāguini: senex fle-
 gmatici. alijs tñ būonib⁹ nō vidēt carere. Silr z corpis mēbra q
 p se sūt manētia diuersas hnt cōplones z nās. sic epis ē sangui-
 nē facere. splenis sāguinis fecē z nigre colē vicinū sanguineum
 suscipe. s. z fellis ppriū ē calozis sanguinis vicinā ptē suscipere
 s. lac nō ē ita p se neqz a sanguine separatū. nō. n. ē aliud nili san-
 guis secūdo coct⁹ in vberib⁹. vñ parauit ab vberib⁹ albedinē z
 lapōitātē: qd nā ppauit ad nutrimentū aialū sic eundē sāguinē
 opata ē ad fouēda corpora. Lex tñ lac in substantijs diuersuz ē
 quoddā at subtile: quoddā grossū: z aliud faciēs facile digōem
 ē z aliud tardā. qd sit quatuor modis. pmo fm variā aialū cō-
 positionē ex qb⁹ ē. secūdo pp diuersitatē tēpoz āni. tertio ppē
 ieq̄litatē aialū nutrimentoz. q̄rto p vicinitate uel tarditate mul-
 gēdi. Diuersitas at sue cēntie triplex ē. subtil videlz grossa me-
 dia. z q̄uis inē has extremitates alia hēant media: tñ nō ōz ut
 dicāt. Lac ē in se tres hz subās. vna est subtilis clara quiddā
 bñs acūmē. Alia ē grossa terrestris. tertia est tenuis vinctuosa.
 iō p acumine calore z subtilitate quā hz ē mūdifi at uum secū
 grossozqz humoz subtiliatinū. puocat etiā solom z epis apit
 opilationē. pars vō grossā. i. caseata p sui terrestri subā fritati
 pertinet z siccitati. tñ nō recēs est humiditati pertinere vidēt.
 cum ergo desiccatur est grossa tarda ad digerendum ventris

est patia et grossior et viscosior humorum generatua. Pars quod est
 tuiosa. id est butirosa quod est aerea: cala est et humida mollificata et tepa
 te ventris humectaria est et humane conceptioni utilis. Cuiusque ergo lacti
 subtilis pars dñari aspiciat facilis est digestio. quod autem terrestri subie
 ctum est parti tardam facit digestionem: et quod acri pertinet erit me
 diocre. Lac tui ceteris est laudabilior equaliter has tres in se habet subas
 sic lac muliebre. deinde caprinum quod oppositum est vaccinum. Sed inter
 vaccinum et caprinum pecorinum est mediocre: grossior. id est caprinum et plu
 restre: subtilior vero et aquosior vaccino. quod humidi in omni ratione ostenditur
 lac. nam pecorinum multum facit caseum et gravis odoris est. vaccinum autem
 suavis est odoris. Sed videmur a sophisticis reprehendi. Cur inque
 unt lac pecorinum vaccino dixistis esse subtilior cum pecorinum magis ha
 buet caseo et vaccinum butiro atque butirum sit caseo lenius. Quibus re
 sponsodendum est sic. pecorinum aquosior et calidior est vaccino: quod nam peco
 rum calidius et humida. vaccinum vero minoris est aquositate et calorem
 habet deficiunt quod ei aiali frigus et sic dñat. Est itaque lac aliud in pec
 corinum et caprinum mediocre: sic iumentinum et asininum: horum. nam lac aquo
 sius est pecorino et caprino: sed iumentinum vicinior est pecorino: asininum
 vero caprino quod minoris est aquositate. idcirco nonnunquam agglutinat in
 stomacli nisi cum calidum ab uberibus exiens bibat: aut cum fuerit cum modico
 melle et sale mixtum: tali modo precipitatum nullam agglutinationem dabit.
 Vixit in securi sumus de caprino quin coagulet. ergo non oportet dari
 nisi cum melle et sale. sin autem tali dabitur modo nihilominus semetipsum
 coagulabit et gravitatem in stomacli et in gula suffocationem generabit. unde. B.
 non miror patietes in stomacli gravitatem et in gula suffocationem propter lactis
 coagulationem. Sed vaccinum et pecorinum se coagulant in stomacli propter sui
 grossitatem et terrestritatem. Valde ergo est lac multa humorum aquo
 sitate et parum casei: sicut pecorinum iumentinum asininum nullam in stomacli fa
 cere agglutinationem. Ideoque ventris est humectativum propter
 sue aquositatis abundantiam: et quoniam eius aquositas aliquantulum ha

bet acuminis: est enim ventriū solutiū. Proinde quidā medi-
ci serū. i. lactis aquositate dāt potui. ut inde stō totūq; corpū mū-
des de putredine maloz būoz. Pars vō butirosa q; aëria est
nata sup cibū ut oleū lap aqua: qre cibūq; grossitudinē ēbuit z
viscositate: vñ idigesti manet. cibos etiā digeri icipientes lubricat
z a stō deponit priusq; decoctiōis tēpus cōpleat. Sz fm medici
nā āpara maturādo dissoluit z cutis duriciē mollificat. Terre-
stris quidē ps. i. caleata stōz gūat: digōnē indurat iflationē: gros-
sosq; būores gūat. quare fit cā vngedi opilationē in epe z sple-
ne z i renib; maxie ii eadē mēbra buiōi reb; iuenerit āpara. Sz
si auferat a lacte aquositas ut trestris z aërea pmaneāt: fit pfcā
medi³ hñtib; vulnera i pectore uel in vesica: desiccant. n. eat cōso-
lidat: qd hac rōne testificat. Si. n. lac accipim; statū ut ab vberi-
bus fuerit emulsū: z calefac. ii ferrū seu molēdini lapidē in eo de-
cē vicib; extingui: uel quousq; lactis aquositate cōsuptā aspici-
mus: ad ppinādū dam;. Sz in hoc lac q; in stō caleat ppe aquo-
sitas ablationē: ubet nos inuestigādo luā mutare actionem ut
nu lā in stō coagulationē ingerat. Adisceam; ergo p³ ei decocti-
onē quidē aque tepide: z sic ab oī coagulationē diuidam;. Qz si
redarguāt nos sophistice dicētes. Cur nālē lactis aquosi. a rem
abstulistis z aquā accitālē sibi attribulistis. Rñdem; nālīs aquo-
sitas lactis bz acūmē vñ est laxatiua: z res laxatiua i se hñs acu-
mē est incō. ienēs vulnera in pectore z pulmone hñtib;. nō enīz
incerti sum; quin acuti būores vulnez ad intestina fuētes alia
faciūt vulnera atq; dissinteriā generēt.

Dueritas lactis fm tpa āni ē fm inēqlitatē naturaz
tēpoz quadrifarie diuidit. Est. n. vernale. estiuū. au-
tūnale. hyemale. Vernale qdē lac ceteris meli; z tē-
perāt; duob; modis. vno q; ceteris tpiib; tēperāt; est: ē. n. me-
diocre inē quatuor qlitates. alio pp lactis nām. nā lac tēpori iā

gnātoꝝ aialiu ꝑꝑigū ē aquosū ī idigētiū ꝑꝑ hūc iel ī vulnera co
adunatos a tpe ꝑꝑeꝑtois. ac cū. l. diebꝫ a tpe qꝫ gnēnt alia ꝑꝑon
gent: supfluitas quā habuerūt deliccatꝫ t ꝑꝑumitꝫ t nō restat ī la
cte nisi hūditas nālis t subālis: quare tēpatū est t laudabile: fa
cile digōni t incōuertibile ī putredinē malozꝫ būozꝫ: maxie si
dabit sana hūtibꝫ corpa. Autūnale vō ē dissile: nālis. n. buni
ditas est plurimū finita t caleata ē multiplicata: vñ grossū est et
difficulē digerit: nōm grauat: grossā vētositatē t inflationē ge
nerat: t putredini apparat. Estiuū aut īnc has duas extrema
tes ē mediocre. Hyemale vō raro inuenitꝫ: qꝫ si illū fuerit tē
poris pessimū erit qꝫ sicillimū t grossissimū ꝑꝑē lōginqꝫtatē tē
poris a partu. idcirco sui humiditas nālis ꝑꝑius ē finita.

Diversitas ergo lactis ꝑꝑ nutrimentū aialiu multiplex
est. Aialia. n. recētes herbas pascētia faciūt subtile lac
t aquosū cito digestiū t minꝫ vētositatis t īflationis ge
neratiū qꝫ lac aialiu siccatꝫ herbazꝫ extremitates pascētiū: uel
sicca gnā. Lac. n. aialiu stiptice arboris extremitatibꝫ vēscētium
vtilis est nō ceteris visceribꝫ. Qd aut ex aialibꝫ sit solubilia mā
ducātibꝫ oibꝫ est deteris. ꝑꝑide lac caprinū plus ceteris nō cōue
nit sp eni stipticis herbis vñt. i. extremitatibꝫ arboꝝ mastice vꝫ
quercus: leutisci: olive t similiū. Itē de frōdibꝫ vñt: cū arboꝝ. s.
scamonee: utumalli: ellebori: vñ earū lac pessimū est utpote nō
nociū: ꝑꝑertū sue neruositati. Qd. D. restat. vidi īqꝫ capras el
leboꝝ albū pascētes t ī īnitio pascēdi vomitū pariebāt. cuiꝫ rei
effectꝫ talis ē: qꝫ earū lac bibentibꝫ stomachi defectionē vomitū
atqꝫ nausēā īgerebat.

Diversitas lactis fm tempus triplex est: aut enī vicinū
est vberibꝫ: aut longinquū: aut mediocre. Vicinū uel
est dulce uel liquidū: idcirco ceteris laudabiliꝫ est t di
gestibiliꝫ: citoqꝫ ī sanguinē quēribile: sꝫ ꝑꝑnt oꝫ accipiāt t quā

tū vire⁹ tolerare valuerit. si enī ultra q̄z oportūnū fuerit sumat
 nān grauat: et capiti s̄oq̄ inferiūt nocumētū: dētibus atq̄ gūgi
 uis mollit: ē dabit et putrefaciet ea: q̄ assuefactor multū ebibito
 dētes et gūgue mollificat. vñ putrefiūt. Sit ergo necessariū ut
 os lauet cū vino uel aceto. ut qđ de lacte dentib⁹ inuiscatū fue
 rit mundificet: caput ledit ppter vicinū lactis corruptū in s̄o et
 putrefactū ad caput ascēdentē. Nocet stomacho cū multa sui q̄
 litas ex corruptiōe digestiōis in malos būores puerit in fumor
 sos videlz et acidos. In fumosos si cale nē fuerit. In acetosos
 si s̄o frīam cōpōnē habuerit: q̄ s̄o calitas uel frītas aut ē nālis
 aut accītalit. Naturalis vō est ab initio forme in quo s̄o lac cō
 nertibile ē p̄tinuo. Accīst vō cū in s̄o p̄cauitatē coadunatio ē
 būorū: ut cū cib⁹ añ lactis acceptionē sumit. Lac ergo puerit
 si in s̄o būiōi repit. S; opponi a quibūsdā videt. Cur inquit
 lac in duas q̄litates dīas sit pueribile. in fumosā. s. q̄ calozē si
 gnificat: et acetosā p quā frītatē itelligim⁹. Rñdem⁹ dicētes lac
 in se duas subās dīas habere: aerīā et terrestrē. i. caseatā et buti
 rosā. Caseata vō pars pp frītatē sui q̄z siccitatē indurat ad di
 gerēdū. vñ in acetositatē puerit p̄cipue si iucnerit cibū uel bu
 mores in s̄o acetositati p̄tinētes. Butirosa quā p sui calore ac
 leuitate mutat in fumositatē p̄fert si s̄o sibi simīlē inuenerit.
 iōq̄z nō ōz lac potari nisi s̄o inanito et ab būorib⁹ mūdificato sit
 q̄z lac de sanis aīalib⁹. s; neq̄ crebro neq̄ multū de eo quātita
 tē accipiāt. in būiōi. n. mēsurā susceptū sanguinē laudabilē gnāt
 v̄trē humectat: pect⁹: pulmonē ac vesicā inuat: maxie si suā ami
 serit aquositatē: et aliqñ cū alijs cocū cibarijs māduces: sic risīs
 milio: panico et similibus. quare bene nutrit minusq̄ generati
 um ventositatis: est durum tamen digestiōni. est etiam causa
 generandi in epate et intestinis opilationes et in renibus lapī
 des. nūlominus facit hoc si manducetur cum melle seu zūcero

et l3 pectoris et pulmōis sit iuuatiuū: ep̄is tñ ac intestīnoꝝ opila-
tiōis ē gnātiū. Lac vō acetosū fr̄m et siccū digōni inobediens
grauat gingiuas: dētib⁹ et stō nocet. longū enī tēpus cū ab vberi-
bus fuerit emulsū. vñ. S. iac inqt laudabile uel illaudabile fm
ppinquitatē uel lōginq̄ atē t̄pis cū ab vberib⁹ exierit.

Dixim⁹ in p̄ma pticula nām butiri eē q̄si pinguedinis
q̄ ē cū carne et ossib⁹ cōmixta. p̄pterea vulneribus pe-
ctoris et pulmonis uel diafragmatis est cōueniēs. mun-
dificat. n. et colat atq3 vulnera ad maturitatē perducit. gingiuis
etiā infantiū dolētib⁹ pp̄ dentes eis nascētes dat mitigationē.
Quod si melle mixrū potui def: sit 3 venenū. S3 asinesaciū stō
nocet. q3 villos et stōi asperitatē lenit.

Aseus vlr ē pessim⁹: stōi granatiū: digōi difficil. Id-
circo sepe illo vtētes colicā icidūt passionē et lapides i-
renib⁹ gnāt. S3 tñ diuerso mō ē. quidā enī cōmedunt
illū ipso die quo sit. alij cū siccissim⁹ fuerit et vet⁹. nōnulli cū ē me-
diocris. Recēs aut min⁹ ceteris ē calid⁹ et acut⁹: vñ vicinū ē fri-
giditati et hūiditati q̄si in p̄mo gradu. qd ē pp̄ humectationē et
lactis aquositatē quā i se ptētā. quare ceteris ē nutritibili⁹ et vtrē
humectat: absq3 vllo stōi nocumēto: p̄cipue si sale indiget. Ale-
tus vō et siccissim⁹ ē acumē et calorē palā hñs p̄ sale et coagulū sic-
citate. p̄de cito i fumositatē et colicos ouertū būores. Qd duo-
bus modis ptigit. vno q3 ei vinctuositas i p̄patulo ē ab aquosita-
tis idigētia. alio p̄ acumie qd acquirit a coagulo et sale. iō stipti-
cū ē pp̄ siccitatē quā ab ipsis retinet. Idcirco si cū alijs reb⁹ cō-
medat vtrē subtiliat: et aperitiuā hñtib⁹ sit deterior q3 est cā
lapides generādi i renib⁹. nihil. n. aliud est mā lapidis nisi gros-
sorum copia humoꝝ acumē cū calore habentiū quod semp i ca-
seo iuenit. Caseus ergo talit̄ existēs cauedus est. q3 nō est bo-
nus ad nutrimentū: nec ad bonū sanguinē generādum: neq3 ad

ventrem humectādū. Caseus quidē inē nouū z vetustum me-
diocri sit laudabilis z illaudabilis fm aliquarū extremitatū vi-
cinitatem.

Volatilia vlt subtiliora z leniora oib⁹ carnē habent: b⁹
sunt etiā digestibilia oibus aialib⁹ ambulanti⁹ mi-
nus tñ sunt nutritilia. s; illestria min⁹ domesticis sunt
humida z tenuiorē habēt carnē: sunt z facilioz digestionē. Lā
raritatis carnū vicinitate z subtilitate sui aeris z liccitate. Ne-
cesse est ergo hia hoz habeāt domestica: s; tñ domestica plus
nutriūt z sūt tēperatioz atq; laudabilē generāt sanguinē p sui
humiditate laborūq; tēperie. Porro domestica capos inhabi-
tātia sunt meliora comedētib⁹ in casula p sui motu: z q; escam
inscipiunt que nature sufficit. Rursus volatilib⁹ stoma est subtri-
lior: pulliq; perdix: pulliq; gallinacei. post hoc perdx fasianus z
gallina. Reliquis vō auib⁹ duriores z grauiorē sunt grues et
pauones. vñ nō ōz māducari eos in estate nisi mortuos vno die
in hyeme vō postq; occisi fuerint duob⁹ uel trib⁹ dieb⁹ maneāt
sicq; māducēt ut caro eoz fiat tenera. Hūidior ē ceteris anser
anas: strucio: z pulli colūbini: pcpue si sint in casula nutriti. id-
circo sunt grossi duriq; ad digerēdū. maxie si eoz pascua sūt in
lacub⁹ z in silib⁹ locis. hoc testat sui odoris ac bonibilitas sapo-
ris. pulli tñ colūbini sunt meliores. ppterea anser: anas: strucio
z silia nō sunt nociua. grauat enī z putrefaciūt eū pp sue hūidi-
tatis suphinitatē sui q; labilitatē. S; eoz ale difficles sunt eis
faciles nāq; sunt ad digerēdū z longinque a corruptiōe p sui la-
boris motūq; nimietate. Propter hoc ergo nihil ex eis ē cō-
medendum pter alas z collū. collum enī nihilominus est in mo-
tu z labore: quare subtili⁹ est grani carens odore ac sapore. qm
etiā volatilia nō habēt talia membra ut alas z collū. Aues autē
terrestria loca incolētes meliores sunt in paludibus z lacubus

habitantibus. Omnes ergo anib⁹ aquosa habitantib⁹ loca anates
sunt deteriores. Preterea oib⁹ turtures sicciores sunt que non o³
eos comedi nisi cum vni⁹ anni fuerit: et maducet per occasionem trans
acto die. taliter. n. comestis laudabile gnant sanguine: mediocrem
videlicet in grossum et subtile. Validiores oib⁹ anib⁹ passeris sunt
etque parue aues: stiptici g^o sunt sanguinis et icelini. Pulli gal
linarum leuiiores sunt digoni ceteris domesticis volatilib⁹ et lauda
bile gnant sanguine: appetit⁹ confortat et oib⁹ naturis conuenientes g^o
cum aqua coquantur et cum aceto modicoque cimino adiant mitigatione
ne calidum huiusmodi non infert: eosque ad temperatam reddunt copionem
maxime ab egritudine ad sanitatem. quod si cocti fuerint absque aceto
sunt meliores et utiliores ventri volentibus huiusmodi habere. Rursus
si ius eorum cum aceto vix agrestium: ucco ve malorum puniceorum ace
torumque aut cum sumac coquantur: non est confortatiuum atque colericum huius
modi solutionem et venam debilem huiusmodi ac defectum appetitum calidum
esui datum causa suauitatis odoris suiisque saporis ingens desiderium pro
ea. aliquantis etiam sit nutrimentum. laudabiliores tamen pulli masculi ca
nere incipientes et interperata pinguedine existentes. Ballina vero mi
nus pullis est humidum. propterea huiusmodi ad pullos copationem digoni est diffi
cilis: tamen bene digesta plurius erit nutrimentum. Quod si de ea simplex ius
conficiatur erit melior. quia ab aqua quiddam humiditatis acquirat. vnde non est co
fortatiuum multum dat nutrimentum. Si autem cum succo vix agrestium
vel malorum granatorum agrestium acetosorum sicut superius diximus coquantur
erit contra colicam egestionem. Balli vero iuuenes sunt duriores ad di
gerendum minorisque humiditatis quam galline. Decrepiti autem inueniuntur
mollioris tenerioris sunt carnis: tardi tamen sunt digoni. Qui si coquantur
in. xv. libris aqua multumque salis ibi misceatur et super prunas quousque
assupta fuerit caro ponatur: deinde vna nocte manere dimittatur
mane vero calefactum ius et esui datum sic optime vix contra colicam pas
sionem. caro enim eorum quiddam habet ventositatis quod in coctione solutum

sit cā solonis. **P**orro si ver⁹ gallus findat^r et oia ei⁹ viscera ex-
trahāt et de semie troci bonēsis: polopedio: caulib⁹ silu⁹ sub⁹ im-
pleat^r et in .xv. libris aq⁹ coquat^r donec caro consumat^r: sic ē vtilia
col cā habētib⁹ passionē. vīcolos. n. et flatuos purgabit hūiores
mīlicā etiā hūi b⁹ cōplonē subueni: et grossā sibi ventositatē ex-
cludit: dolorē. n. ei⁹ mitigat: tremorē et artencū dolorē curat et va-
let contra periodice febres et luitatē.

III colubini calidi sūt et copiose hūmīdi: quāobrem
gros⁹ dat nutrimentū: qd⁹ testat^r grauitas ad volādū: sed
volare inchoātes amittūt illā grauitatē: itq⁹ eoz ca-
ro lenior et ad digerēdū acceptabilior. ē etiā pueniēs flatuā ha-
bētib⁹ cōplonē. in cōueniēs colerici nā et hūidis uel calidis. **L**o-
lūbi in iuuetute manētes uel trabētes cā dure sūt digēis et illan-
dabile faciūt nutrimentū: utpote nocumēti gnātiū. **B**. testat^r ex-
tremities volatiliū sicciores hec ēē ad totū cōpationē sic visce-
ra aialū ad eoz corpis cōpatinū. **V**enter oīz volatiliū lacer-
tosus ē durus ad digerendū. s; si digeras multū dat nutrimentū
oībus tū ventrib⁹ anserinis ē laudabilior pp⁹ copiam sui hūidita-
tis aialis. post hūc gallus nascēs. **S**ilr et iecur et hi sūt ceteris nu-
tribiliores et pueniētiōres. **A**lle vō vniuscui⁹q; volantis sūt alijs
mēbris laudabiliores p⁹ sui mor⁹ ac laboris nimietate. **A**stat enī
mor⁹ multitudine hūoz supfluitatē expelli. vñ ala sit saporior ac
digestibilior. **R**ursus iuuenū volatiliū ale sūt meliores puerilib⁹
p⁹ fortitudinē motus eoz. **P**ullos vō ale s; bene nutriāt par-
uum tū dant nutrimentū. **C**olla laudabilis nutrimentū sūt pp⁹ ni-
mū motum quem habent sicut diximus de alijs. sed colla anse-
ris et galline sūt meliora collis omnīū aialū. **S**ilr volatilia ca-
strata oībus animalib⁹ ābulatib⁹ sūt vtiliora: necnō galli castra-
ti omnib⁹ volatilib⁹ pueniētiōres: laudabili⁹ enī nutrimentū et per-
fectum generant sanguinem. **C**erebella eoz nūc minus
cerebellis ambulantium sūt meliora. **C**erebella enim volati-

liū minoris hūiditatis et viscositatis sunt cerebellis ambulātium
pp hoc ergo iudicam⁹ horū cerebella parū eē hūida ad illozū
cōparationē: s; laudabiliōra oīb⁹ cerebellis volatiliū sūt cerebella
pūloz: starnoz: pdicū: ga loz et gallinaz.

Nā hec sūt aialib⁹ volatilib⁹ q; sanguis et sp̄ma sunt
aialib⁹ ābulātib⁹. sicut. n. sanguis et sp̄ma sūt m̄a et nu
trimētū supradictoz aialiū ābulātū: ita oua sunt m̄a et
nutrimentū volatiliū. oua enī volatiliū ma culū succūbētū hec
duo in se re inere vidēt. sp̄ma videlz et nutrimentū. p̄de velo
citer et malū nutriētū et p̄fortia velocit̄ nutriūt pp sue subē sub
tilitatē sui q; liquoris tēperamētū corpis sūt p̄fortia velocit̄ nu
triūt: et quāto plus calor in eo opat̄: tāto magis indurat̄. sic vi
dem⁹ in exteriorib⁹ fieri: quāto. n. calor ignis in eis opat̄: tāto
indurari incipiūt: nutrimentū dant multū: q; tota eoz subā muta
ta mēbris oīo assilat̄. p sui nature hūane vicinitate: maxie eozū
vitella: q; in calore et hūiditate sunt tempata: magis vident̄ esse
hūide cōploni silia: s; tamē si assent̄ ab igne calore suscipiūt et sic
citatē. vñ fuerint desiccata minusq; caloris refrigeratia. Si vō
cū aqua fuerint elixa: humiditatē sumūt. p̄inde min⁹ desiccata
magisq; caloris mitigatiua: Albumē tñ eoz aliquātulū s̄ritatē et
grossitati p̄tinet. vñ est durū ad digerēdū et tardū. Propterea
oua inter se quatuor modis discrepāt. primus p aialiū naturis ē
et eoz etatibus. secundus ppter longinquitatē t̄pis ouozū i aere
manētū. tertius est artificiū coctionis eozū. quart⁹ si plusq; ope
reat vel min⁹ coq̄t. Diuersitas at naturarū ouoz et cetoz aia
liū et etatū multiplex est. q; si oua de tēperatis fuerint aialib⁹
bene carnosus etiā et iuuenilis ceteris sunt laudabiliōra: maxie
si masculis fuerit succūbentia. cōtraria aut ecōtrario. Deinde
oua perdici et galline sunt laudabiliōra. sūt crasse ppter escam
vel quietem quā habēt. si vō fuerint iuuenes et masculos habue

rint: multo plus erūt laudāda. aīalia. n. masculis succūbētia calo
rē habēt vehemē iorē. quare odor eoz oī caret acumie. vñ sūt
facilia ad digerēdū. Post h anseris oua sūt bonitatis quicquid
habētia. 7 h sūt graua duraqz ad digerendū: tñ si calor erit for
tis ip aqz bene digerāt supiorib⁹ dietis nutritibilia magis con
fortātia. Peiora illis oua struci sūt. Sūt. n. grauis odoris: d
circo sūt dura grauaqz digōni. Pessima vō oīz sūt patōis
oua ppter horribilitatē odoris sue carnis vñ sūt indigestibilia
humanēqz cōplōni incōueniētia. S; calidiora ceteris 7 ardētio
rē sanguinē gñatiua sūt passerū. post h colūbaz. minore tñ ca
lorē 7 siccitatē habent.

Dueritas ouoz extra existētiū est triplex. aut. n. sūt
recentia. aut vetera aut mediocria. Recentia vō sūt lau
dabilia qz calor eoz nālis est fortior. hoc testat boni
odoris sūtqz saporis acceptabilitas. pp hoc bñ nutriūt atqz ca
lorē cōfortāt naturalē. Vetusia vō pessima sūt. vñ conuētibile
generāt nūmētū. calor. n. nālis ē defect⁹ atqz ab aere aliū sum
pserūt. iōqz maloz humoz putredinē citi⁹ subeūt: 7 quāto vetu
stiora: tāto erūt deteriora. *Al.* B. nullā inquit iniuriā oua dico
habere nisi q fuerint vetusta. quāqdē eoz nālis calor ē perdit⁹
alio accīdali ab aere sūpto faciēte in eis ebullitiōē: atqz putrefa
ciē ē. Qz si reprehēdūt nos sophiste dicētes. Si oua nihil iniu
rie habēt nisi que vetera sūt: cur dixistis oua galline 7 perdicis
meliora eē p̄cipue si masculos habuerint. Quib⁹ respōdēdū est
falsam pposuisse ppositionē. In supioribus diximus oua esse
idē suoz aīaliū essentiā. vñ nēcio laudabilis aīalis oua sūt lau
dabilia. illaudabilis vō: illaudabilia. Et iniuria quā dixi non
est cēntialis s; accidentalis. idcirco oib⁹ aīalib⁹ pertinet. ergo si
oua aīaliū laudabiliū fuerint vetusta erūt illaudabilia. Si vō sūt
ex illaudabilib⁹: oua erūt pessima. Nōne vides qz in vna cēntiā

inuenit quiddā obediēs digōni ⁊ quiddā inobediēs: vtraq; vō
 sunt in vno gnē ⁊ in vna eētia: ⁊ nō differūt int̄ se nisi in multi-
 tudine ⁊ puritate: ⁊ nō est necē ut cibus copiam dans nuēmē sit
 laudabilis: paruitatē dans sit illaudabilis. Inuenim⁹. n. quedā
 multū nutriētia eē laudabilia ⁊ illaudabilia parūq; nutriētia lau-
 dabilia ⁊ illaudabilia ⁊ tñ vni⁹ generis sūt ⁊ vni⁹ aialio: sic lactē
 fīa vitelina ⁊ camelina: q; vitelina multū nutrimentū sunt landan-
 da: camelina vō multū dāt nuēmē: sed tñ illaudabilia sunt. g.
 in nutrimento conueniētia: in subā vō incōueniētia: q; ista sūt illau-
 dabilia: ista vō laudabilia. Itē duas ppatiōes vni⁹ cibi discre-
 pare inuenim⁹. vna. s. ad digerēdū faciliē: ⁊ alia durā. vbi gratis
 ona in aqua elixat mediocriē cocta facilia sūt digōi. si vō ad du-
 ritatē coquāt: tarde digerūt. sūt g. i subā filia ⁊ i coctōe dissil.

 Dueritas vō ouoz h; artificium multiplex ē. sūt. n. qdā
 assa siue in cinere siue i carbonib⁹: sūt ⁊ qdā in aq; eli-
 xa. alia i sartagine cū oleo frixa vel alia pinguedie. sūt
 ⁊ qdā i aq; ⁊ oleo atq; tali cōmētario ut adimēto. sic cepa: pipe-
 rimino ⁊ silib⁹ cocta: sūt alia cū carne ⁊ herbis viscellata. Assa-
 ta sunt grossiora ⁊ duriora ad digerēdū elixatis: qm̄ calorē ⁊ sic-
 citatē ab igne suscipiūt. fumositatē etiā ac odoris grauitatē. Eli-
 xa vō in aq; sine testis in sua nāli custodiūt hūiditate cū aq; hu-
 mectatiōe sui⁹q; odoris grauitatē amittūt. vñ ceteris onoz ppa-
 ratioib⁹ sūt laudabiliora p̄cipue si mediocriē cocta fuerint. Fri-
 xa vō ceteris deteriora ⁊ grossiora citoq; in fūositatē ⁊ i coleri-
 cos hūores ac putredinē p̄uertibilia. qre sūt cā fastidij ⁊ abhoia-
 tiōis q; p̄uersa i putredinē q̄qd bonoz cibarioz i sō inueniunt
 putrefaciūt. Que vō cū aq; coquūt ⁊ oleoz cōmētariis sūt faciliē
 digestiōe hūitā: coit⁹ augmētatiā ⁊ sp̄matis multiplicatiā. maxi-
 me si cū assa carne fuerit cocta ⁊ calis atq; odoriferis adimētis
 sicut pipere: cimino: zucaro ⁊ silibus.

Dixim⁹ in p̄ma p̄tula hui⁹ libri v̄sem dispositiōē sui
 q̄s generis diuersitatē ⁊ naturas. volum⁹ autē i b̄ libro
 p̄cipia sup̄ioris di. putatiōis repetē ut facillime cordib⁹
 legentū hec disputatio fūdet: neq̄s ouertāt ad sup̄iorē p̄iculā. nī
 si cū certā rōnē volūt oñdere aut argumētare. Dicim⁹ ergo na
 turā pisciū v̄r cē frīa; ⁊ bu. n̄atis gn̄atiua ueniētē cala; h̄ntib⁹
 cōp̄lo; ⁊ sicca; maxie i estino tpe ⁊ cala regiōe icōueniēs v̄o frīa
 ⁊ hūidit̄s cōp̄lonib⁹ ⁊ carnosib⁹ maxie q̄b⁹ molles nerui fuerit:
 ⁊ ad hyemale tēp⁹ venerit uel frīa; regionē habuerit: nātr enī
 eos ifrigidāt ⁊ hūectāt. p̄ide q̄b⁹ colera ru. dīat ⁊ cala; h̄ntib⁹
 cōp̄lonē coitū p̄forāt ⁊ sp̄ma augmētāt. S; diuersat̄ c̄b⁹ modis
 gn̄at̄: sūt. n. marini q̄ nec creat̄ nisi i solo mari. sē ⁊ fluminei nō
 nascētes nisi i fluie ⁊ dulcib⁹ aq̄s sē. sūt. n. qdā ascēdētes a ma
 ri ad dulcē aquā ⁊ delectāt̄ i ea. sē ⁊ alij aq̄s fugiētes dulces ⁊ i
 eis nō delectātes. Qui at̄ nascūt̄ i aq̄s dulcib⁹ salas odio hēnt
 v̄r nō ad eas tēdūt̄: nisi cū cogūt̄ d̄ponilipeti fluētis aq̄. Qui v̄o
 i v̄traq̄ aq̄ creat̄ sē duob⁹ modis: aut de dulcib⁹ i salas aquas
 vadūt̄ uel exuersos; p̄les iuenim⁹ a salis i dulces ascēdētes q̄z
 a dulcib⁹ ad salas p̄p̄ delectionē dulcedis aq̄ quos possim⁹ dis
 cernē. Nā i mari nascētes spinas h̄nt paucas duras ⁊ grossas p̄
 siccitate aq̄ i q̄ nati sē ⁊ sup̄fluitatis mltitudie. q̄ v̄o nati sē i fluie
 subtiliores h̄nt spinas mltas molles p̄ mollicie hūiditatis aque
 in q̄ nati sūt. Multitudo spinaz fuit ut sustētaret mollicie co
 rūq̄z teneritatē. Q̄ si sophe ob̄iciūt̄ dicētes. q̄re spine eoz non
 sunt grosse ut meli⁹ regerent teneritatē carniū. R̄ndem⁹ hūidi
 tas aq̄ eozq̄z teneritas repugnat nē ut neq̄at duras atq̄z gros
 sas creare spinas. idcirco nā multiplicauit p̄ totū corp⁹ spinas ut
 qd̄ deberet sustētare cū spinaz duricie ⁊ grossicie cu; eaz mul
 titudie h̄ possit supplere. Marini v̄o itēz sē dup̄lices. qdā enī
 nascunt̄ in pelago ⁊ in altis locis. sūt enī alij in ripa planisq̄z
 aq̄s nati. Qui v̄o creati sūt in pelago aut petrosis ⁊ barenosis

locis habitabāt aut lutosis z mol'ib⁹. Qui vō nati sunt in ripa z
partib⁹ paucitatē aque habentib⁹ aut lutuosis z mollissimis na
scunt⁹ dulcib⁹ aquis vicinātib⁹: uel sūt nascētes in barenosis et
petrosis locis ab aq⁹ lōgē remotis. qui nō adeo sūt pingue cen
q⁹ in barenosis z petrosis locis pelagi morāt⁹ pp putredinē sord
ditatē terre: sūt ergo subtiliores z laudabiliores oib⁹ piscib⁹ ma
rinis z ad digerēdū faciliores: z ad sanguinē generādū laudabi
liores: q⁹ nati sunt in pelago z habitāt petrosa z barenosa loca:
s³ tñ de stō z intestinis exeūt pp sue viscositatis puritatē. qd testa
tur sue pinguedinis indigētia: sui⁹q⁹ saporis habilitas. Sūt ergo
humanis corporib⁹ pueniētes. ois. n. cib⁹ quāto lōgior a sapidi
tate: tā o min⁹ delectabilior z min⁹ pueniēs hūanis naturis: pp
hoc pisciū hor⁹ spēs: laudabilior z digestibilior magisq⁹ cib⁹ ad
salutē regēdā est efficax pp eoz tēperamētū. nō. n. sunt subtiles
aquosi nec terrestres grossi: s³ aliquātulū hūiditatis pp humore
naturalē in eis dominatē. post hos sūt qdē aliqd bonitatis ha
bētes lutosa z mollia loca maris inhabitātes dulcib⁹ aquis vicinā
tes: nō adeo puri sicut q⁹ barenosis z petrosis locis pelagi morā
tur p⁹ putredinē z sorditatē terre. In tertio loco sūt q⁹ in ba
renosis z petrosis locis ripe habitāt peiores ceteris q⁹ habitant in
ripis maris z lutosis z mollib⁹: p⁹cipue si flūia z paludes eis vi
cina sunt. **P**isces aut aquar⁹ dulciū vlr sūt grossiores z visco
siores tardioresq⁹ ad digerēdū: facili⁹ z stō egrediūt⁹ q⁹ marini
sed tñ nutritiliores sūt. Sūt etiā duob⁹ modis: quidā gnānt⁹ i flu
mine: quidā in paludib⁹ z lacub⁹: p⁹terea sūt fluminei multis mo
dis. Sūt qui in magno flūie creant⁹ z clarissimo sup petras z ba
renas nimis ipetuose fluente. clarissimum enim est propter lon
ginitatem sordiciei ciuitatis. Sunt z qui nascūtur in paruo flu
mine debili⁹ fluēte sup lutū z putredinē ppter ciuitatis sordiciei
sibi vicinitatem. **P**isces autem lacuales sunt diuersi. sunt enim

quidā i quibusda lacub⁹ nascētes ab vna pte mare ingredienti
bus ⁊ ab alia pte flumina ad eos intrāt. sūt ⁊ alij q i lacub⁹ ori
unt^r lōge a mari remotis: flūia tñ in eis decurrūt. sūt ⁊ alij nec
ipsi in mare nec flūia in eis sūt ingred. ētia verūtñ pisces dulciū
aquaz: hi sūt meliores q magna ibitat^r flūia impetuose. f. uētia
quoz fūds ē lapidē ⁊ lōginqua sūt a ciuitatis sordicie q forti
tudine cursus aq cōprimūt pisces sup lapidē. vñ caro ecz tene
rat^r sitqz cā sue digōnis ⁊ ab eis viscositas ⁊ odoris grauitas ex
pellit pēpue si nō sūt altitudo aquaz ut pisces terre sint pping
q: quāto paucitatē aq habuerint tāto a terra frequēt^r pētiunt^r
⁊ aque claritate oi horribilitate carebūt. icqz sūt quasi p fces pe
triosa loca pelagi inhabitātes. Pisces aut parui fluminis sūt luto
sa loca debilit^r currētis ⁊ sordicie ciuitatis vicinātis sūt viscosio
res ⁊ horribilē habēt odorē: sūt ⁊ graniores ad digerēdū ⁊ des
terioris sūt saporis: vñ malū dāt nutrimentū: qz debilitas cursus
aque quietos reddit pisces clauditqz in eoz corpib⁹ ceptosos
hūores: quare sit cā viscositatis horribilis odoris: difficilis di
gestiois. Pisces vō lacuales ceteris sūt peiores: granioris enī
sunt odoris ⁊ graui^r digerūt. maxie si sūt lōge a mari: flūibus
hñt. n. requiē: nec flumē intrat in eos ut eoz putredinē lenet. vñ
piscū hūores augmētāt eozqz porū claudūt. qd sic certificatur
q: cū aquas exierit: cito in putredinē puerūt. eoz viscositatis
multitudo claudit poros ⁊ suffocat ⁊ extinguit calorem intrin
secus locatum.

Dixim⁹ aut in pma pñcula hui⁹ libri piscū hui⁹ di⁹pu
tationē. Suerat. n. qdā lacus artificiose fact⁹ cui⁹ len
gitudō erat. ccl. brachioz: latitudo vō. cc. eiusqz sordi
cies semp spacio decē diez purificabatur: nōnunqz. xx. qua pur
gatiōe facta per duos annos amiserūt multo tēporis intervallo
illotū. vñ multis ramis fuit repletus sordicie: nimiaqz putredine

tandē p solū foramē eo mūdificato: inuenerunt multa gnā ibi
piscū qui adeo erāt crass. & viscosi & lubrificati ut manib⁹ illa
tenus possent teneri. mox etiā a lacu exierūt: mox ebāt. quoniam
viscositas & lubricatio fuerāt ex putredine & sordicie ipsi lac⁹
vñ postq; coquebant nullo modo poterāt māducari pp putre
dinē & horribilitatē odoris & saponis eorū. Quib⁹ itaq; piscibus
meliores qui habitāt in lacub⁹ a mari remotis quos sp flūia in
trant q; partim laui. fluminis aqua. Itē meliores sūt lac⁹ ma
re ingredientēs & fluminib⁹ eos ingredientib⁹. sūt enī pices eorū
vicini piscib⁹ pua flūia inhabitantib⁹ ciuitati vicinātia. vñ Itē yp.
piscēs inquit marini vñ minorē habēt viscositatē & humiditatem
ceteris. Post hoc sunt pisces magni fluminis foris flūentis pi
sces lacu mare introeū iū deteriores ceteris q i lacub⁹ habitāt
a mari & a flūie remotis: sūt enī viscosiores & oib⁹ indigestibilio
res. Rursus ē vñ gen⁹ pisciū mare & flūmina atq; lac⁹ inhabitā
tium. S; marini meliores & laudabiliores: vtriq; tñ laudabilio
res. Alia aut pisciū est diuersitas que in quinq; modis ē. Pri
ma eorū videlz generis varietas: eorūq; cōplonis inēqlitas. Se
cūda ciborū est differētia. Tertia vñ distātia. Quarta rerū
nālr a vñis ductarū est impuritas. Quinta artificij sui māducādi
est dissimilitudo. Diuersitas ergo generis pisciū eorūq; cōplonis
ē biformis. sūt enī qdā habentes squamas alij nime. Squama
aut est grossa dura & multa. uel ē subtilis & mollis & pauca. Sed
piscēs squamas habētes sunt meliores: quā enī significat ho
morū paruitatē & aquositatē indigentia. q; natura supfluitates
humorū ab interiorib⁹ ad exteriora expellit ad nutriendas squa
mas: sicut alium natura tertiā finiēns digestionē exterioribus
mūdat membris quēcūq; sunt conueniētia ad nutrimentū lane
pilorūq; & similiū. Unde pisces squamas habētes duras & gros
sas meliores sunt habentibus molles & subtiles. Squamap. n.

grossicies paruitatē innuit humoz. **E**cōtrario habētes copiam habent humoz. Et per hoc testat qz grossicies iquamarū piscium marinoz maior est iquamis pisciū fluminū. Squama itez dorsi maior est iquamis ventriū. Dorsu enī liccius est vētre. **D**ueritas vō pisces nutritium est multiformis. Sūt enī qdā olea pascētes uel radices aut grana que oia sunt bona: unde bonū dant nutrimentū. fitqz illoz genus pisciū ad cōmedendū vtile. **E**cōtrario sunt cōtraria pascētes. Sunt iterū pisces lutum et imūdiā edentes. ideo corruptibiles sunt malū habentes sapore et horribilē odorem digestionē male obediētes

Dueritas vō piscium ppter vētes multimoda ē. pisces enī in plaga septentrionali habitātes: si insufflati fuerint septentrionali vēto erūt meliores. ab occidentali et meridionali insufflati: qm̄ orientalis et septentrionalis sicciores sunt. vñ sunt cā grossiā expellēs et dissoluēs fumositatē a terra ascendētē. **M**eridionales et occidentales humores sunt: ideo sunt cā sumose grauitatis a terra salētis et claudūt poros cōporis aialū. Silt et pisces fluminū a ventis perflatorū meliores sunt piscibus fluminū a ventis coopertoz: qz fortitudo ne et impetu ventoz mouentū fluminū vacillat aqua. quo circa qz aqua mouet et pisces necio mouēt inuicē se allidētes et pfricātes: qre supfluitas humoz ab eis excludit. fuerūtqz teneriores et vnicōsitatis et odoris saporisqz bombilitas qz habuerit ab eis excludit. **Q**z si venti puluerē uel aerē clarissimū et siccissimū portauerint melius est qz si turbidus sit et humidus

Dueritas ergo piscium pro artificio coctionis multipharia diuidit: aut enī alii cōmedunt aut cū oleo: frixi aut cocti cū oleo et aq̄ et cōdimētis: aut sola aq̄ elixi aut qdē cū oleo frixi mioris sūt būiditatis et viscositatis: vñ non sūt vētriū būecta. i qz duriores ad digerēdū utpote sñoz graui

tes: assi tñ fripsis sūt laudabiliores. qz frigi quiddā hñt viscosita-
tis pp̄ oleū. **D**ilces aut cū aq̄: oleo: ponis aneto z silib⁹ ppa-
raū sūt ceteris digestibiliores z ventriū solutiui. Lū aceto cocti
erūt refrigeratiui in n̄tñ hūectatiui: Qñi vō cū aq̄ sola elixant
sūt oib⁹ laudabiliores: qm̄ eoz viscositate aqua in q̄ fuerāt co-
cti abstruit: p̄cipue si māducēt cū oleo obsomagozo: mēta: apio:
ruta: carui: pipere: .33. z silib⁹. Cācros z oēs pilces hñtes squa-
mas sūt solubiliores: z h̄ testat. **S**olubi es eē pp̄ salitate eoz
qz acumē. p̄inde sñō sunt nociu: maxie sue neruonitati.

Item vidēt eē recordati: maxie **I**lypo. z. **B**. qz aq̄
sūt cōposita de duab⁹ q̄litatib⁹ simplicib⁹. i. s̄ritate z hu-
miditate. p̄inde nullū dat nutrimentū corporib⁹ hūanis
nec augmētū nisi cōposita cū varijs cibarijs fuerit p̄positis sc̄do
d̄ p̄pone 4 elemētōz. **A**qua. n. qz frigida ē z hūda nālī z eē
tālī z nō ad aliaz rerū cōpationē nccio nullū dat nutrimentū
calide z sicce cōplōni. qz hūa ē z repugnat oib⁹ calidis z siccis
nālī. qd̄ cū ita sit nccē est i eis opes nū. l. nisi fm̄ qd̄ opat hūm
hūo z actio cuiuslib⁹ hūi nō est rei sibi hūie augmētatiā uel nutri-
t. uā s̄ repugnatiā z destructiā: sicut videm⁹ aquā igni resistere:
albedinē nigredini. aqua. n. ignē extinguit. ignis vō aquā calefa-
cit. sicut albedo vult albā reddere nigredinē: z nigredo nigresce-
re albedinē. nō cōm̄scēt: s̄ pot̄ inimicādo vñū minuit alterum
palā ergo ē aqua nullū dare nutrimentū corporib⁹. **P**ropterea
dicētes aquā eē simplicē z corpa n̄ra cōposita z simplex nō opa-
tur in cōposito sicut cōpositū in cōposito uel in cōposito. simplex
enī cōposito dissiluit: cōpositū cōposito sile: cōpositū a cōposi-
tō suū sile crescere facit. simplex aut ecōuerso facit illud decrecere
Nutrimentū nūbil aliud ē qz cibi assilatio in corporib⁹ edentiū: qz
simile est potestate. s̄ aq̄ nō ē nutritibilis qz neqz potestati neqz
accētalī est silis calori z siccitati n̄ri corpis. **Q**z si rep̄bēderēt

sophiste dicētes: Si aq̄ est sic dixisti q̄ necitas fuerat, ut aqua da-
ret nē hūane cū nos videm⁹ alia aialia nullo mō posse regi nisi
rarissime absq; aq̄. Quib⁹ rīdendū ē: aque necitas duob⁹ mo-
dis fit, vno q; portat cibū p totū corp⁹ cū sui subtilitate ⁊ liquore
dissoluit aut ⁊ attenuat cibū ut possit venas penetrare ⁊ ceteras
vias corp⁹is. Alio mō q; cū sritate ⁊ sui humectatiōe refrigerat
⁊ extinguit caloris extranei nālis acūmē ⁊ sitim ab eo gnātā mī-
tigat: pp̄ quietatē quā vtraq; habēt. ⁊ dissoluit humum circa cor
accumulatū: qm̄ pfortat nām in actiōe sua. s; tñ si iuenerit fortē ca-
loris qualitatē adeo ut neqat ei repugnare mutat in ipsū patien-
do, sicut videm⁹ in exteriorib⁹ aquā in igne trāsire, mutat enī in
igneā nāz p sui subtilitate, vñ ignis pfortat ⁊ augmētat, vñ nos
ōz ut preuideam⁹ si h infirmo tribuat ingeniare illā admiscēdo
ei v; rē grossam ⁊ eā grauātē q̄ sit in secūda cōplone cōposita:
sic psiliū: panis: loc⁹: ⁊ silia ut fiat grossior ⁊ grauior: neq; calori
obediat extraneo: s; p eā extinguat sitis ab eo gnātā ⁊ calor mī-
tiget. Laudabilis aqua duo i se p̄tinet, vnū ē ex sui eēntia, aliū
est ex sui cursus origine: ex sui essentia: claritas ⁊ hūiditas nullū
hūis colorē ⁊ saporē nec odorē nec fetorē, q; color sapor ⁊ odor
significat quatuor cōpositiōes q̄litatū ab actiōe nē cōpositas in
corporib⁹ in secūda cōpositiōe de hūiditate ⁊ sritate. Nō g⁹ de-
bet habere saporē colorē neq; odorē, q; si hoc habeat significat
aliā rem in ea esse adunatā. Si vō habuerit colorē: necē est ut sit
alb⁹ clarissimus ⁊ nitid⁹. h enī demōstrat aquā eē clarissimā ⁊ te-
nuissimo aere cōm xta. Si vō habeat saporē: necē est ut sit acce-
ptabilis: cōmunis ⁊ facilis sensui. Q; si odorē hēat necē est ut sit
odorifera oī carēs putredine ⁊ gravitate. Quēcūq; aqua talis
est bonū habet saporē: venarū erit penetratiua ⁊ ciboz poratiua
⁊ nullā auget ventositatē: rugitū uel gravitatē. Origo vi cursus
necesse est sit contra orientē aliquātulū septētrionali pertingens

plage ut septentrionalis et orientalis ventus ea perficit. Fluxus eius necesse
 est ut sit fixus et velox currens super lapidem pulvum et harenas clarissimas
 nullam habens imundiciam: aut cursus super cretam lapideam nimisq[ue] mu-
 da: colorq[ue] rubeus aut niger. huiusmodi enim aqua subtilis est et levis: quam posi-
 ta ad ignem seu solem citissime calefit. calefacta vero ad aerem ponatur:
 velociter refrigeratur: quam citissima eius in utero de qualitate in qualitate
 sui est significans levitatem: nec ostendens illam quicquam terrestrem habere.
 Sed omnibus autem aquis pluviialis est electior quam vicine ab aere summa
 te cecidit: munda tamen si fuerit ab omni putredine et ponatur in cisterna
 optime lota. talis enim aqua minus ceteris huiusmodi: et quiddam scriptu-
 ritatis habet. unde non nocet stomacho sed potius eum confortat. Post hanc com-
 mendamur aquam fluvii magni longe a civitate remoti cuius liquor est
 clarissimus super harenas nitidas vel lapides currens tamen melius si
 fluit super lapides quam super harenas: lapides enim illidunt aquam eiusque
 grossiciem attenuant. Que vero super harenas fluit nitidas melior quam
 pluviialis in cisterna longo moras tempore. Adversus aqua in cisterna
 mala suscipit qualitate a fumositate terre. Preterea est fontina
 in quadam bonitate quam fluit ex parte orientis vel septentrionalis. melior
 etiam si ex oriente quam septentrione fluat. sicut Hieronymus et Beatus attestant
 plaga inquit orientalis ca. et sic. et omni mane ibi oritur sol qui est causa
 aeris extenuandi et fumum mundificandi atque grossiciem in modico tempore
 sublevari. Sed volentes aquam probare quam sit gravis aut levis: lineos
 tenues accipiant panes et veteres eosque medios dividant equaliter
 et madefaciunt eos duabus aquis diversis: deinde utriusque panis equaliter aquas
 expressis et uno loco suspendant eodem tempore: qui vero primus erit siccus
 aquam in qua idem missus fuerat sciatur esse levior et tenuior. Sed tamen si
 voluit clarificare aquam et mundificare propter colericos et iuvenes ce-
 terosque calidas nascentes huiusmodi: accipiant eam cum pulvere boli et chimo-
 lee: spodijs et silijz decet purificari. Huiusmodi vero nascentes huiusmodi do-
 net cum amigdalibus amaris et ossibus crisomilloz et alumine mixta

Temperatā vō naturā habētib⁹ donet cū amīgdalīs dulcīb⁹
 ⁊ tritici farina. Qz si necē est ut aqua potet frīssima aut turbida
 ō; eā misceri vino albo sincero acerbo ⁊ clarissimo. qđ si negle
 ctum fuerit in stomacho pueret: stomachoq; defecionē tribuit
 ⁊ cum sō⁹ deficit: malos hūores recipit ad eos fuētes sic vide
 mus assidue ieiuniū ferētes in virtute deficere sō p ieiuniū cale
 facto. qz si h aqua misceat cū supradicto vino: fit tenuis ⁊ dige
 stiua ⁊ malos humores dissoluit ad sōm vēturos. sōm enī pfor
 tat ⁊ adiunat ad expellēdū malos hūores cū egōne. Porro aq
 frīssima pluriū est nervoz pectoris intestinoz pcussiva: gnātq;
 dolorē in vētre ⁊ stricturā in pectore ⁊ oib⁹ instrumentis spūs et
 crepaturaz in suis venis. Quā q assuete biberit incidet spasmū
 ⁊ mēbroz dormitationē patiet ⁊ thebanū atq; epilepsiā. sūn ōz
 ut cū supradicto misceat vino ut tēperet. Necē ē ergo oib⁹ na
 turalis vel acēntalis hūidas nās hūib⁹ cauere aquā: qz si aliud
 nō pō sunt misceant eā cū aliquāto maslice ⁊ coquat ea quousq;
 ad terciā vel dimidā partē redierit. Rursus decet oēs cauere
 aquā salūginē vel vitrositatē habentē: talis enī aq corpora cale
 facit ⁊ desiccāt: ventremq; accidentaliter consipat: eius enim
 actio in initio dissolvit humores grossos ⁊ pungit intestina. vñ
 de fit solutio ventrium. In fine vō humectationem ventris cō
 slipat ei⁹ resistit ne per secessum exeat. fit ergo causa consipan
 di ventris accidentaliter.

Nix frigidior est ⁊ minus aqua humida. quia non est
 aliud nisi aqua pre nimia frigiditate coagulata. vñ sua
 humiditas occultatur: siccitas autem palam est p sua
 intela tūrate. Proinde omnibus corpis nervis nocet ⁊ dētib⁹
 maxie senib⁹ pp defecionē suoz nervoz: pcutit. n. sōm ecz pe
 ctus ⁊ oia viscera. generat spūs instrumentis angustiam: spasmū
 paralesim ⁊ oia h in senibus cito apparētia. Pueris vō ⁊ iuve

nibus vō cito talia eueniūt p.nālteoz calore frītati repugnāte
s; tñ si ea assuecāt nocet eis: p̄cipue nerui eoz in hanc incidunt
passionē de qua nullo mō possūt euadere. idcirco assuetatib⁹ ea
oportet medicū succurrere cū balneo: et postq; sudauerint: cū ie
releon: sanluceleon: anetileō: et silib⁹ vngant: bibāt fortissimū vi
nuz vetus clarissimū. Aqua vō q̄ sup niuē ē refrigerata melior
est niue minusq; nocua. est etiā melior ceteris que ad aerē refri
gerāt: q; nō est mēbris uel neruis nocua. Lū aut in aqua mari
na seu salua exerceri multos reperim⁹: necē est ordinē hui⁹ aque
teneam⁹: q̄ l; diuerse qualitatis sint ab aquis dulcib⁹: tñ vnū et
idē esse in essentia vidēt. Dicim⁹ enī q; aqua marina nimis est
salua incidēs et pungēs. p̄inde ventrē soluit et flatū grossa et vi
scosa mūdificat: nōnūq; potui dam⁹ aut solā: aut. n. melle mixtā
aut cū forti vino et veteri aut dulci et p⁹ v̄etris solutionē: damus
crasse galline ius ut solidet pūcturā et asperitatē quā acumē cole
re ru. fecerat. Et l; glorioſissim⁹ Hypo. in peritoneon noxia/
ton absolute dixisset eā nō eē laxatiuā bñ tñ eē dixisse fatemur.
q; si quodāmodo ē laxatiua et alia rōne pōt esse dissipatiua. si enim
i initio sue actiōis naturalis soluit et diuidit hūorē: pūgit intesti
na ut expellat hūores quos reliquauerat: postea vō q; nō iuenit
qđ liquefaciat et desiccet corporis hūiditatē: sitq; causa dissipatio
nis. Antiqui vō preceperūt dari ius galline crasse in fine egesti
onis ut humectet et solidet asperitatē quā acumē aque marine
fecerat. Valet etiā fm medicinā exteriorib⁹ corpib⁹: q; balneati
in ea pori aperiūt et aqua pforās vsq; ad interiora trahit intrin
secam supfluitatē ad exteriora. morsus scorpionū et aranee curat
qđ etiā inuat dolorē d̄ frate i capite patiētes et granitatē audit⁹:
si fumū ei⁹ odorādo sumāt. qđ silī mō facit fum⁹ aq̄ sup ignē posi
te: et si clistere faciam⁹ valet d̄ sciam de frate grosso et viscoso ge
neratā: et inferiora intestina lauat ab vlcerib⁹.

Inū bonū dat nutrimentū corpī: sanitatē reddīt et custo-
dit si sic accipiat sūm qđ dicitur: et quātū nā valebit suffer-
re: pfortat vītutē nō solū in stō: vērētā secūdā qđ ē i epe

Quare pculdubio phisici pcor dati sūt qđ impossibile sit actionē
vītutis digestiue pfortari absq; caloris nālis fortitudie. neq; nul-
lus cib⁹ inuenit aut pot⁹ qđ adeo sit nālis caloris pfortatiu⁹ et au-
gmētatiu⁹ put vinū ppē familiaritatis pfortiū. qđ cū nā hz et qđ
hūanis ē puenēs corpōib⁹: ei⁹ calor silis ē calori nāli atq; cito
puerit in nāle et mūdissimū sanguinē: qđ h pbat expimēto. vbi
grā. Si duo boīes in nā fra et etate equales et vno tēpe eq̄liter
stomē et vni de vīnū ad potādū alteri aq̄. aquā bibēs in vītute
et digōe debilitat alē vō pfortat. vñ Ruph. Vinū nō solū pfor-
tat calorē nāle: vēr et turbidū clarificat sanguinē et adit⁹ totū cor-
pōis: maxie venaz apit. tenebrōsā fumositatē tristitie gñat uaz
a corde expellit: totiusq; corpīs mēbra coroborat: et nō solū sua
bonitas in corpe oñdit: s; etiā in aīa operat: facit. n. illā obliui-
sci tristitiā et angustia. datq; sibi leticiā: pfortat eā ad inuestigādā
subtilitatē ac difficiē rē: ei⁹ tribuit sollicitudinē et audaciā: neq;
ei sentire dolorē neq; laborē dimittit. palā enī ē sensus et labores
aīeq; motus nec nē p̄tarire. qđ actio nē nō ē aliud nisi p̄patio in
strumētōz ut opes cū eis aīa. qđ testat: qđ videt in arborib⁹: nā
videm⁹ eas nālī dare fruct⁹ et attrahere sibi nutrimentū et augmen-
tari absq; senū sensibili motu. Patet g⁹ inuamētū vīni aīam et
corp⁹ vna cōphēdere. Qđ cū ita sit: necē est ut sit puenēs oībus
etatib⁹: t̄pib⁹ et regiōib⁹. tñ cū sumptū fuerit sūm vīni et p̄uetudi-
nē bibētis et qđ nā ferre poterit. qđ videm⁹ adolecēulos et pue-
ros quādā vīni quātitatē sustinere. iuuenes vō et viros maiorē.
Decrepitis at h eis optimū eē videat ad pfortāda corpa eoz et
pfortādū eoz nālē calorē et excludēdā suorū hūoz sup̄fluitatem
multo min⁹ tñ qđ iuuenes tolerāt vīni quātitatē: ppē defectio n

Diversitas. n. vni gnāl'r ē triplex. aut. n. recēs vni⁹ āni
iel paz pu⁹. aut p⁹. aut ver⁹ a. 4. vsq; ad. 7. trāsiēs an
tos aut mediocre. i. a duob⁹ vsq; ad. 4. Recētī vō est
calor i pmo 3. vñ pmet fritati z būditati. idcirco ceteris ē nu-

Diversitas. n. vni gnāl'r ē triplex. aut. n. recēs vni⁹ āni
iel paz pu⁹. aut p⁹. aut ver⁹ a. 4. vsq; ad. 7. trāsiēs an
tos aut mediocre. i. a duob⁹ vsq; ad. 4. Recētī vō est
calor i pmo 3. vñ pmet fritati z būditati. idcirco ceteris ē nu-

tribili: malos quāt hūiores: iordinata fōnia z vētositatē flōi z in
 testinoz. vii. **B.** Vinū qdēq; recēs fuerit nō hz vim ducēdi ei
 bñ p corp⁹: neq; zinā puocādī. ōz frigidaz hūidas hūtes nās
 illud cauere: vētositatē. n. z inflationē fastidiūq; gnāt. **I**ōq; si ne
 cessitas fuerit vinū eligat clarissimū: aquosū: subtile: diu torculari
 exp̄ssū. **A**let⁹ aut vinū qd trāsit vsq; ad. 7. ānos vel plus calidū
 ē z siccū in. 3. **g.** z hz quiddā amaritudinis. huiōi vinū pax nūē
 citoq; caput ascēdit z mētē pcutit. pp̄ sue pūctiōis acūmē. ma
 xime si multū ex eo bibat z pax aque ibi misceat: pp̄ hoc igit
 caueāt illud neruos debiles hūtes z q sensus acutos habuerint
 magnū i eis pstat nocumētū. nisi tātā in suis corporib⁹ habeant
 hūiditatē q bñ resistat vini acūmini. vii. **B.** multū inquit vinū ve
 tus queniens his quoz vasis multitudo humoz. crudoz ē acu
 mulata. **V**inū vō inf nouūz z vet⁹ mediocre est bonum: utpote
 tēperatū hz qd est ab vtraq; extremitate noui. s. z veteris remo
 tum. **I**n hac mediocritate vinū dissēs dicit calidū z sic. in. ij. **g.**
 p̄inde huiōi vinū eligat. **M**ensissimū vō qd pp̄iū pdit sapo
 rem z amaritudinē hz pernat. **S**it vinū caueāt qd vicine a tor
 culari exierit: qz adhuc ē idigestus z a bullitiōe nō quicuit: neq;
 terrestria ad suū locū descēderunt naturalē: nec ēt acceū ad suū
 locum saluū: s; ad supiora neq; liuor ei⁹ clarissim⁹. mediocriter
 flās mundificat z lucidissimus apparet. **S**z tñ debemus intelli
 gere qz vinum vetustissimūz augmētat calorē vltra tēperamētū
 nocetq; pelliculis cerebri z mētē pcutit: nōnunq; extinguit natu
 ralē calorem cum acūmine sui⁹z siccitate. **R**ecens vō vinum p
 sue humiditatis abundantia z caloris puitate: ppter ebullitiōē
 sui⁹z turbatē malos generat. humores: terribilia somnia indu
 cit: ventositatē z inflationē stomacho nociuam z opilationem in
 vinalib⁹ creat vijs. vii. **B.** decet inqt. vini diuersitates quia re
 cens qd vicinūz est torculari calim ē in pmo gradu. **A**let⁹ vō. 7.

annos trāsies: calm in. 3. **A**dedicere qđ ē a duob⁹ vsq; quatuor
calm in. ij. quāto. n. vinū hz calor s paucitatē tāto hūidi⁹ appro-
bat: et quāto calidi⁹ tāto sicc⁹. **V**ini g⁹ laudabilis alia diuersi-
tas q̄ ē qntupla. vna est color. scđa sapor. tertia odor. q̄rta liquō
qnta dūilitas ei⁹ qz fortitudo. **C**olor gnāl⁹ didit q̄ drisariā. duo
enī colores sūt simplices. i. alb⁹ et niger. et duo ex qb⁹ cōpositi. i.
aure⁹ et rube⁹. Sūt et alij colores inf hos duos inf extremitates
suas. i. glauc⁹ et rose⁹: q sūt inf rubeū et albū: et palme⁹ et subalbi-
dus q sūt inf aureū et citrinū. qđ possum⁹ intelligē sensualit⁹ et in-
tellectualit⁹. vinū. n. de albis vuis factū in p̄mordio ē albū ppter
aquisitatē et cruditatē et detractionē sui caloris nālis. s; cū ali-
quātiſper inueterauerit et vinū ānū trāsierit calor ei⁹ confortat⁹ et
ip̄s⁹ hūiditas minuit⁹: s; itqz caloris subpallidi. q; si pl⁹ ineteraue-
rit ut duos trāseat ānos: multopl⁹ calor ei⁹ augmētat⁹: sui⁹qz hūi-
ditas minuit⁹: sitqz su⁹ color palme⁹. q; si itex pl⁹ fuerit vet⁹ et. 4.
annos trāsierit: nāqz digōnē cōpleuerit et nālis calor in statu ve-
nerit color ei⁹ fit cicorin⁹. Sifr vinū de rubeis vuis in initio cū
adhuc est crudū ei⁹ calor defect⁹ colorē hēbit albedini vicinū:
cūqz vinū trāsierit annū et pfortat⁹ calor eiusqz digō et descēdunt
terrena ad suū locū nālē et icipit clarificari et fit mediocre inf ru-
beū et nigrū. si āt duos ānos trāseat et calor ei⁹ fit pfortatioz suā
qz cōpleuerit digōnē et descēderit terrestre ad inferiora et clari-
ficat⁹: sit rubei coloris. **P**alā g⁹ intelligim⁹ vinū albū et nigrum
esse min⁹ ceteris calm: s; albū magisqz nigrū hūitati p̄tinet p sui
subtilitate et aquisitate sibi dñante: et grossitate atqz terrestritate
nigro dñantib⁹. **H**oc testari videt nigri videlz pōticitas. albi in
sapiditas q in sapore aq̄ videt vicinari. vñ. **B**. nullū inquit vinū
inuenit pōticū et grossū nisi nigrū vel nigredini vicinū. Sifr non
inuenim⁹ vinū subtile et aquisū nisi albū et albedini vicinū. ppter
hoc albū est subtili⁹: min⁹qz cōmixtionē suscipit: est et sensu facile

cito digestiū: et velocius venarum perforatiū et vinā puocatiū: parū tñ nutrit pp sui lenitātē. vñ cito in caput ascēdit debile et facit ebrietatē cito dissoluēdā. Nigrū vō dñū ē isti qz grossi⁹ ē et dur⁹ ad digerēdū et difficile ad penetrādū viā venarū. vinā puocandam grossūqz dat nuēmētū. pīde ad caput ascēdit: s; cū ascēdit facit fortē ebrietatē ad dissoluendū tardā. Alina vō colores mediocri⁹ inē vtrāqz extremitatē bñtia: quāto sint ab vtrīqz extremitatib⁹ remota albi videlz et nigri tāto sūt calidiora. et ecōuerso quāto illis extremitatib⁹ vicinā tātō frigidiora intelligūf. pp h mū qd ē de vuis nigris et aureū qd ē de albis sūt calidiora: qz calor eorū ē in .3. s. atqz sūt ab vtrīqz extremitatib⁹ satis remoti: sātqz i media mediocritate. Rubeū vō ē i grossicie et duricie vicinū. idcirco nuēbili⁹ ē oīb⁹ excepto nigro. parū tñ puocet vinā: et tarde caput ascēdit et durā facit ebrietatē dissoloni difficilī mā. Roseū vō de rubeis vuis facit et palmeū d albis sūt vicina vuis albis in lenitate et digōis facilitate: s; albū ceteris ē lenius qz nībil ab aq differt nisi i aliquātula pōticitate. vñ nō suffert ali quā cōmixtionē. Palmeū vō melioris est saporis et odoris qz cetera. Proinde vasorū ē perforatiū: pectoris et pulmōis cū creati b⁹ mūdificatm. Subalbidū nō adeo laudādū i actiōe. albū vō et squosū pp h secur⁹ dat feb: icitātib⁹ et facile cū vīna fumo et sudore egred f. Jōqz Hypo. iussit volētib⁹ mūdificare pectora subalbidū dare vinū: et dulce vinū meli⁹ ē i hac actiōe qz subalbidū. qm dulce vētrē hūectat. vinā tñ nō puocat: grossū. n. ē et durū ad apiēdos poros. s; subalbidū apit poros citoqz venarū vias apit et veloci⁹ ad vesicā veniēs foras eijcit. cefis g⁹ ad puocādā vinā pueniēt⁹ ē. Litrinū g⁹ et glaucū qz sūt ab extremitatib⁹. i. albo et nigro quātū d; remota: ceteris s; caliora et leniora: facili⁹qz caput ascēdētia et magis cefis caput pntiētia. iplet. n. caput pūgitio fumo facileqz cōmouet ad ebrietatē. s; tñ leuissime

dissoluit. Oppositio talis nobis sit a sophis: *Eur dixistis vinū
citrinū ⁊ glaucū ceteris eē subtili⁹ ⁊ leuius. cū albū videat subti
lius ⁊ quasi aqua. Quib⁹ sic respōdet i multis locis hu⁹ libri di
ctū ē subtile multis modis. aliquādo. n. aliqd dicit⁹ subtile ppter
sue actiōis velocitatē ⁊ fortitudinē sue penetratiōis. sicut pip: ci
namomū. zinz. ⁊ filia. hec. n. in suis actiōib⁹ sūt fortissima. nā sub
tiliāt hūiores: eozq; feces mūdificāt. Est ⁊ alio mō subtile: sic
res facillime passua ad obediēdū nē ⁊ virtuti digē velati sic lau
dabiles pisces ⁊ ona mollia. Est ⁊ alia subtilitatis incētio: quē
admodū eēntia ⁊ nūmētū laudabilis cibi: ceu panis bñ coctus
⁊ mūdus: ⁊ starna: ⁊ pulli gallinacei. h enī laudabilē gnānt san
guinē. Vinū g: albū h sit subtile ppter sui liquoris tenuitatē ⁊ sue
facilitatē digēnis. Rūsū vō ⁊ glaucū ⁊ citrinū subtilia sunt i suaz
actionū fortitudie: feces hūoz attenuātia ⁊ expellētia ⁊ mūdifi
cātia clarūq; faciētia. qd plani⁹ in suo loco dicturi sum⁹. Diver
sitas aut vini pp saporē multiplex ē: gnāl⁹ aut quatuor modis. ē
enī dulce: ē ⁊ acerbū: ⁊ qd abusive dicit⁹ insipidū: ⁊ forte in sapo
re ⁊ odore. Sūt etiā hoz inē extremitates alia mediocria d eo
rum saporib⁹ cōposita sūt ⁊ occulta ad cōphēdēdū eoz nomia.
Dulce calidū in. ij. gradu. siccū in pmo. aliquātulū humiditati
ptinet ppterea est grossū ⁊ illaudabile in sua actiōe: nisi q; ven
trē soluit: q; in oi re dulci vis laxaria ⁊ collatia inuenit. Qd vinū
si aliqd inuenit in corpe qd illi⁹ vini hūū sit actiōi ⁊ cobibet ad
exeūdū. calefacit ⁊ bullit ascēditq; ad supiorē partē stōi quertit
in colericos humores: sitimq; gnāt ⁊ vētositatē: ⁊ supiori parte
⁊ lateri nociuā: opilationē in epē ⁊ splene gnāt: lapidē in renib⁹
creat: maxie si inuenit h mēbra talib⁹ passionib⁹ pparata. aut
digestiuā vtutē debilē. Propt h caueāt illud qb⁹ grossa ⁊ hu
mida donat diēta. q; si assueuerit eo pfecto in hydropicā inci
dūt passionē: q; cū sui viscositate ⁊ grossitate liquoris implet ve*

nas d' grosso sanguine z turbido: z oīz carniū raritate grossā ac
 cumulat vētositatē q̄ ē cā gnādi opilationē. vii. **B.** dulce ingt
 vinū nō solū ē oplatiūū. s; inflatīe vētositatis gnātiūū: in epē v; z
 splene: oīb; q; mēbris excepto plōne. ei; q; opilonē. apit cā epar
 opilās z plōnis opilationē apicō sit pp vias eoz: q; cum venit
 ad epar p largas vias z magnā viā. i. venā q̄ vocat porta trāsīt
 q; ibi digerit. Deide ad subtilissimas veniēs vias q̄ sūt i sua oca
 uitate: nō pōt fex trāsire p āgustas vias q̄ ibi pmanēs opilatio
 nē facit z apata creat s; sui nām: pulmonē at nō sūt dīgiti: quia
 p mū venit p āgustas z subtiles venas: cūq; ibi digerit venit in
 pulmōis canales q̄ sūt largi z portat secū quātū feces habuerit
 p vie largitatē: cā expellit cū sputis z sreatu. pp hoc dulce vi
 nū adiuvāt ad mūdificādā z expellēdā ab eo fecē: ei; q; dissol
 uit opilonē. Illud tñ caueāt qbus gnāt sitis: eoz. n. calorē an
 gmētāt: z hūiditate saline deficcāt z igrossat: sitq; q̄li creta z an
 nectis canalib; pulmōis: vñ idurat ad exēdū. Illud oī etiā vinū
 dulce diuersū ē sapore: odore: atq; liquore. s; tñ hūic vīno. ppūū
 ē dulcedo cū nigredine grossicie z turbate. vii. **B.** Nūq; inue
 nit vinū dulcissimū qd nō sit nigrū z grossū: z quāto a nigredine
 z grossicie remouet: tāto min; ē dulce z vincū bz sapore. Iōq;
 qd cūq; vinū dulce rubori z claritati ptinet z bibitiū quātū opo
 tet z fm qd nature sufficit: sit pueniēs egritudine exētib;: z qui
 bus fuerat necessaria multitudo nūmētū. s; tñ eoz corpa q̄ sunt
 debilia nō possūt ea sustinere. sic **Hyp.** dixit: Facile repleti po
 tu q; cibo. itez. **B.** Nō o; cauere vinū qb; grossitudo cibi pue
 nit: maxie si vinū ptineat rubori z claritati. s; tñ q̄ patiūt i visce
 rib; defcōm epē v; splenez renib;: z quoz corpa hydropisi ap
 parata s; ab oī gnē dulces vīni s; cohibēdi. Pōticū vō vinū q;
 acerbū d' durū ē z. g. nī tardiusq; digerit: venasq; difficilī; dul
 ci pforat q; dulce calidi; ē acceptabiliore sapore bz. pōticū vō. i.

acerbū videt eē terrestre aut parū hñs sapore. vñ difficile ē ad
 pforādū venas neq; viinā neq; egōnē aut sudorē puocat. nō g:
 bonū sanguinē gnāt: vētrē indez ītestina pfortat. strigit g: egōnē
 de sō delectiōe maxie si solo cā calorē fiat. cui⁹ signa sūt rasura
 ītestinoz: vñ. **V**. vinū inqt acerbū diureticū ē s; nescim⁹ q̄ intē-
 riōe h dicit. qđ tñ sic possum⁹ itelligē: q; si paz fuerit pōticū: cla-
 rū z subtilissimū i liquore: multūq; cōmixtū nō est nocinū pecto-
 ri z capiti: sōi calorēq; extinguit z vinā puocat. **V**inū aut īsimpli-
 dū meli⁹ est pōtico: q; tēperatū ad cōpationē sūptici. vñ cōgruit
 calas hñtib⁹ cōplones: maxie tñ sō: paz tñ nutrit citoq; p vi-
 nā ei⁹ cis. **V**inū qđ fortissimū ē ceteris ē calidi⁹ z fortioris actio-
 nis citoq; caput ascēdit ac bullire z feruere facit corpis humo-
 res. vñ fumus caput ascēdēs nocet cerebro: men⁹q; percutit.
 Necē est ergo ut caueāt illud quib⁹ dñat cōplo calida nisi mltū
 fuerit cōmixtū: q; si cōmixtū fuerit quātū ōz ut decet accipiat. i.
 fm qđ conenit etatib⁹: tpi: regionib⁹: p̄suetudini. est laudabile. q;
 grossos dissoluit hūores. vias venaz de putredine mundificat:
 atq; putredinē z sanguinē clarificat. Senib⁹ aut z q̄ eoz etati vi-
 cinat. pp̄ cōadnationē supfluitatis i eoz corporib⁹ sit huiōi
 optimū vinū maxie si puritati fuerit vicinū: q; eoz calorē pfor-
 tat: crudozq; abūdantiā dissoluit hūoz. **P**roinde conenit qbus
 collecti fuerit grossi z crudi hūores. **D**iuersitas aut vini pp li-
 quorē tplex ē. aut. n. subtile aquosū. aut terrestre grossū. aut me-
 diocre. **V**inū autē subtile aquosum semp inuenit cum albedine
 z claritate. vnde facile est in stomacho: cito enī digeritur z ve-
 nas perforat: vīnamq; prouocat. **I**deo vtile febicitantibus q;
 non fortiter calefacit neq; mentem pcutit. nullū etiā cerebro vel
 nervis infert nocumētū. Si vō fuerit mixtū erit meli⁹: maxie ad
 extinguedā sitim. **V**inū vō terrestre z grossū oppositū ē subtili
 z aquoso: vñ q; grossū ē pl⁹ cefis sōz. **I**uat dñz enī ē ad digōnē

faciendā et difficile ad pforādas venas: vinū nō puocat: tardeq;
ad caput a'cedit. ppē sui sumi gravitatē atq; gressiciem. ideo co
nō facit ebrietatē. q; tñ si fuit nō cito dissoluit.

Diversitas vini ppē odore qdrisaria diuidit. aut enī
ē odorifex cito sēsū pforās odorabilē et i pellicul cere
ni stātē. qd sit p sui leuitate et q; aromaticū ē. Et et vi
nū nulli odoris p grossitate sui q; gravitate. Tertiu est inē sub
tile et grossū leue et graue mediocre. Quartū vō horribilē habz
odore sensui q; corrup. iōis illatiuū. Vinū odorifex suū liquore
sigt eē subtilē: tēpatū et oīq; sordicie mūdificatū penit⁹ q; digm
vū claz sāguinē gnāt et laudabilē et mūdū: cordis g^o pfortatū
aiamq; leuificat et āgustia expellit: qm mūdificat sanguinē a sor
dicie in corpe existēte. expulsaq; sanguis sordicie sum⁹ grossus
turbid⁹ et obscur⁹: solū nālis caloris lumē obscuritate expellit:
vñ sit cā leticie: ppē h^o g^o huiōi vinū oib⁹ etatib⁹ et cōplemb⁹ cō
ueniēs si accipiat ut oī et qd a nā sustinet. vñ itē yp. vinū inquit
odorifex subtili⁹ leui⁹ digestibili⁹ ceteris ē ac nut bilit⁹: q; sigt na
turā suā cōpleuisse actiōē et eē hūi ab eo esse ablatū. pīde vñ
nā puocat citoq; ad caput ascendit et facillime ab eo i bnat: s;
tñ cito ab ea liberabit. Vinū quoq; qd nulli odoris ē inuit sue
fumositatis grossitatē: gūitatē et idigestibilitatē. ideo illat dabi
lis ē nuēmētī. pp h^o g^o nec mūdificat nec sanguinē clarificat neq;
pfortat cor: nec creat leticiā: grossos etiā augmētāt hūiores et su
muz turbidū gnāt et ob'cupz. qre sit cā tristicie. s; tñ ppē suā gūi
tatē et grossitatē nō cito i caput a'cedit et ebrietatē gnāt. qd si se
cerit dure tardeq; dissoluit. Vinū inē subtile et grossū est me
diocre cui odoris mediocris sit actio et passio ei⁹ s; m qd ē ppin
quū uel remotū ab eoz extremitatib⁹: si. n. remotū fuerit a bo
nitate malū erit. si vō a malignitate bonū erit. q; si steterit i me
dio eoz erit mediocre. Vinū qd graue et horribilez bz odorez

est pessimū: et huiusmodi sui odoris horribilitatē et gūitatē nocet cerebro
et gūat et percutit mētē: pelliculisq; cerebri insert lesionē et pessimū
gnāt sanguinē: maxie si ē pōtic. vñ. B. d. inqt cauere a vino hor
ribilē naturā et gūitatē hūte: maxie si pōtic. est q; dūz ē digōni:
digestum etiā generat sanguinē malū.

Vinū diuersū ē. aut enī fortissimū uel debilissimū aut me
diocre. sunt. n. inē horz qdā extremitates q; sensus dis
cernē neqt. Fortissimū vō cētis ē calidi⁹ citoq; ad ca
put ascedit et mētē percutitq; caput d mltis et calis implet fumis: qd
Hyp. vocauit ingueuē vinū. Vinū qd ē debilissimū actionē
h; supiori oppositā. vinū qd Hyp. dixit aquosū vinū mediocre
h; actionē h; qd ē vicinū vel remotū a bonitate malignitate ex
trematū illoz. Pono q; cōplenim⁹ singl; et simpl; vini diuer
sitatē: et min⁹ quoq; ppetatē d; nos totū finire vini cōpositi di
sputationē. Impossibile. n. vinū inueniri aliquo sapore colore et
odore carēs. Incipiēdū g; ē ab albo et nigro q; sē oīz extremi
tates et oēs colores quos inuenim⁹ sē ex istis cōpositi.

Albo vino ptinet descō odoris et saporis nullā suffert
cōmixtionē et raro inuenire possum⁹ ut sit dulce uel pōtic
et grossū. Vinū qd ē subtile debile insipidū et nullā su
tines cōmixtionē min⁹ cētis calm ē faciliusq; digōis et cito ve
nas oēsq; corpis penetrat poros et velocit expellit. pde min⁹
ē cētis nūcibile et pl⁹ alijs ifrigidat et calōrē et sitim exiguat et vi
nā puocat. Q; si pōtic fuerit necē ē ut sit grossū: impossibile. n. est
vinū pōtic ut su⁹ liquor nō sit subtilis. q; vinū talit existēs illau
dabile dat nūmētū: dūz ad digerēdū. vinā nō puocat: vētrem
dissipat: tarde ad caput a cēdit: nōz et cerebz sfortat: et pdest ma
las bibētib⁹ aq; figurā corpis disturbātes. eos etiā inuat q; fri
gidissimā potauerit aquā uel niuē: q; si corruptibilis aq; bibat in
malos auertēt būores sic supius i tractatu aq; dixim⁹: vñ sit cā

conūpēdi ⁊ debilitādi stōz. cūq; stō⁹ defecerit a toti⁹ corpīs pti/
b⁹ currūt ad eū mali hūiores colerici sic in stomaticis videm⁹ ie
iunijis assuetatib⁹: ca. esit. n. stō⁹ ppē ciboz idigētiā. stō⁹ g⁹ eoz
necō deficit: q; hūiores ad stōm sunt veniētes: qdā ab eis fumo
sitates caput ascēdit ⁊ dolorē ibi gnāt: sed si aqua cū vino albo
⁊ pōtico bibim⁹ mixtā subtiliat ⁊ attenuat illa suūq; acūmē miti
gat. sic aqua vinū mezz trāqllat: osq; stōi pforat ⁊ adiuuat ad
deponēdū oēm suā lesionē interi⁹. S; aq; fīssima abq; oī cōmī
xtiōe bibita maximū dat nocumē ū sicut iā dixim⁹. Teru⁹ enim
stōi ⁊ pectoris ⁊ siliūz nocet q; si cū pdcō misceat vino tēpabilē
aq; fīrtas stōmq; pforabit. S; cū calām hūtib⁹ nām nō ōz cōmī
sceri: q; fīrtas aq; calorē eoz tēpat. vñ. B. calas hūtib⁹ nās nālī
uel accīlī plus sit pueniēs aq; fīssima vino: ⁊ si i aliquo tpe ne
cessariū fuerit eis vinū albū ⁊ pōticū potēt. Qd si vinū albū dul
cedinē h; mediocre erit ad digerēdū inf albū ⁊ tenuē ⁊ pōticū
durū. n. ⁊ tardi⁹ erit ad digerēdū q; subtile facili⁹ vō pōtico. pin
de vtraq; est nūbili⁹: vctrē humectat: stō tñ nocet: ventositatem
ac rugitū creat. S; tñ oē nocumētū qd facit est debile ⁊ leue sūt
enī dulcedo nō est magna. nā cū albo vino dulcedo nō est pue

Ino nigro p̄tinet grossi. Cuiens: ⁊ si est necio est pua
cies liquoris gūitas odoris. vñ difficile est ad digerē
dū: tarde ad caput ascēdit: mulū nūct: venas. n. d. gros
so sanguine implet ad dissoluendum tardum. vñ. B. Quid ho
mines pallestribus ludis vtentes: hoc vinum frequenter ⁊ con
suete bibere ut ingrossarentur ⁊ fortitudinem acciperent: quod
eos ingrossauit ⁊ magnam vim eis tribuit ⁊ dedit eis nutrimē
tum carni vicinum porcine. Proinde bonum est si iuuenibus
ante cibum datum fuerit. Senioribus est inconueniens. ⁊ ante
cibum ⁊ post cibum: quia ppter defectionem caloris naturalis
eoz generat opilationem ⁊ in renibus lapides si illo assuecant

¶ Hoc quoque vinum est multis modis. aliqui est dulce: nonnulli potius
aliqui utraque sunt in eo: potius est utrumque et dulcedo. sed nulli nigrum inveni-
tur forte. vii. B. oē inquit dulce sed sit nigrum necesse: tñ nō oē nigrum ne-
cessario ē dulce. Nigrum vō inuenim⁹ dulce et nigrum potius: et ali-
qui dulce et potius. Nigrum vō solā hñs dulcedinē calidi⁹ et nutri-
bilis et pl⁹ ceteris vētrē hñectat et vinā nō puocat: vētositatē
et inflationē creat. qd si pp̄ medicinā pax inbibit erit dissipatū
solonis et intestinoz deflectionē gnāns: sitq; nō adeo nocumētū
capiti et nervis pp̄ sue fumositatis grossitatē et granitatē. vii. tar-
dius ad caput ascendit pp̄ h tardissime ab eo qui inebriat diu
ab ebrietate nō liberat. vii. B. vinum inquit nigredini pūns nō hz
tātū caloris quātū glaucū et citrinū: neq; tāta facit ebrietatē. Li-
num vō qd dulce ē et potius grossi⁹ duriusq; digōit magis vēto-
sitatē et inflationē gnāt. lapidē ēt i renib⁹ et opilationē in splene et
epē. magisq; ceteris vomitū puocat et dolorē i capite et nervis
facit. Linū vō rubeū necesse ē dulce vel potius habere sapore et li-
quorū inē grossū et subtilē mediocrē. odor enī ei⁹ sit inē odorife-
rū et graue. vtriusq; ei⁹ forū vicina ē vino. p̄de mediocre ē inter-
lenitatē rufi et grossitatē nigri. hac d cā ad nutriendū ceteris ē tē-
perat⁹ et mutat in sanguinē facili⁹ pp̄ similitudinē quā hz cū eo
i liquore colore et sapore. pp̄ h nigrū dulce hñs sapore ēt pueri-
tur i sanguinē: sed tñ sāguis quē gnāt turbid⁹ est et grossius mlico p-
tines hñor: p⁹ h puerit i sāguinē nimīū rubeū subtilē et claz qz
pp̄ sui liquoris subtilitatē necesse ē ut mores ad coquēdū ut igros-
fescat et i sāguinē mutet: sed tñ sāguis ex eo subtilior et leuior atq;
laudabilior. vii. B. inquit: Lucēs claz et rubeū mediocre ē inē
roseū et subtilē: et nigrū grossū et dulce. pp̄ h nō adeo grossos
gnāt hñores sic nigrū. nec subtiles ut album. quod est huiusmōi
fuerit forte et odoriferū necesse est fum⁹ ei⁹ sit subtilis citoq; ad ca-
put ascendēs. Laneāt g⁹ illud quoz capita vel corpora sūt debilia

Dulce vō et rubeū multū inuat infirma diu hñtes pectora et pul
monē: maxie quos necē ē mūdificari cū sputis et q̄b⁹ sputū ē du
rum et viscosū: huiōi. n. sputū necē ē pmo expelli cū medicriter
calefaciēte. deīde humectatīa. postea subtiliatīa et mūdificatīua:
ne hūiores duri et viscosi repugnādo vīti nō obediāt expulsue
s; poti⁹ gnēt grossā et durā tussim et p eā venarū pectoris fiat cre
patura. pīde si cū vino dulci et rubeo res fuerit mixta pectoris
purgatīa pfecta et opatia medicina erit eidē passiōi. Linū vō
roseū de vuis rubeis et palmeū de citrinis: et huiōi sūt mediocria
inter citrinū et glaucū subtile et albū. idcirco ad compatiōē eorū
sūt nutritibilia et i sanguinē quertibilia. Roseū tñ facil⁹ in pal
meo in sanguinē mutat pp suū calozē sanguini vicinātē: que qz
nūq; inueniri possūt nisi clara in colore et odorifera in odore ne
cessario caput leuē petūt: cerebro tñ et suis pelliculis nō sūt no
cētia pp eorū leuitatē qz facile qz ex eis inebriat et leuissime ex
inde curat. Linū aut aureū et rusū qz medfocris sūt ipis tpata
sunt in septimo gradu cala: cū aut sūt vetusta dñat eis in. 3. gra.
caloz. Sūtq; eorū sapes acuti et clari liquoris et subtilis aroma
ticū hñs odorē: citoq; caput petūt et implēt de calido purgatio
fumo. pelliculis etiā cerebri ossib⁹ nervis nocēt. iō si huiōi vīna
dens eis q nālīe uel accñlīr sūt colerici. tristib⁹ uel laborāt b⁹ uel
reumatib⁹ nō mod: cū inferūt nocumētū qz corpa eorū calefaci
unt: ad febrē ea cōmonēt: dolorē capiti gnānt pp nocumētū qd
cerebro nervisq; faciūt: maxie si esliuū fuerit tēp⁹: regioq; cala.
s; tñ nō debem⁹ arbitrari nec nocumēti faciāt ex mali sanguinis
gnatiōe. s; pp calores q calefiūt et desiccāt eorū corpora q necē
est infrigidari et hūectari. Aliqñ tñ h vīna dolorē capitis d gros
sis hūorib⁹ in sō placāt qz dissoluūt et attenuāt et expellūt humo
res q sūt cā doloris. Propē h si donēt hūidas hñtib⁹ cōplo
nes nālīr siue accñlīr uel q delectationē et requiē amauerit si eis

data fuerit quorū corpora multitudine grossorū būorū sūt accuma-
la: tēpns etiā sūt hyemale: regioq; frida erit. inuamentū opti-
mū erit. q; humores inquit venas ⁊ vasa corpis ab oī mūdifi-
cāt putredie cū vīna ⁊ sudore. S. bonū ē inquit venas plenas
būtib⁹ grossorū būorū colorū p' inētū dari vinū subtile ⁊ album
aut subalbū uel roseū aut palmeū mediocre tēp' būtia. vep'ū
si būores sūt grossi ⁊ fri bonū ē vinū citrinū ⁊ rufū: q; sūt medio-
cris tēp'is necnō roseū ⁊ palmeū cū sūt vetusta.

Vinū vlt' tēpate bibitū fm etatē tēp' regionē: sūetu-
dinē a: q; nām ⁊ quātū nā ferre valebit sanguinē laudo-
bilē augmētabit pp' sui nām liquorē calorē sanguini. si
milantē bonū saporē cibis ⁊ potib⁹ pstat: cibiq; desiderū exci-
tat: libidine ⁊ coitū irritat: q; vitalis ⁊ aīalis virt⁹ p illud pfortā-
tur ⁊ nālis q; est in toto corpe tēpat vigore ⁊ fortitudinē suscipit
nōm adiunat ad cibū retinēdū ⁊ ad digerēdū ⁊ ad feces excludē-
das: cōpositiōes etiā cōplone aīe ⁊ corpis cū sui odore ⁊ mūdi-
ficatiōe regit ⁊ corroborat. qd testat ei⁹ actio q; palā ē. nā p'pici-
mus illud tolerare tristitiā: aīe puocare letitiā: ⁊ mutat vitū nē
aīe in vītutē. vītutē enī ab ipietate ad pietatē ab anaritia ī largitatē
a' upbia ī humilitatē: a' pigricia ī sollicitudinē: de timore ad an-
daciā mētis: etiā desid'ā ⁊ taciturnitatē ⁊ ignamiā ī astuciā fa-
cund'ā ⁊ mutat ingeniū. Rursus testat perfos ⁊ elenos sp' vino
vī volētes disputare nel cū alio rōcinari seu p'liū dare ad regē-
dā rēpublicā ⁊ cognoscebāt q; vinū ē mētis pfortatiū ⁊ rectitu-
dinis ⁊ veritatis dīmōstratiū. Itēleni tū eo vrebāt cū volebāt
vīlus cōponere seu ludere cū instrumētis musice arti p'incētib⁹
q; expimēto inueniebāt mētē eorū acui vino. est rōnē augmētari
eā eē de p'rate ī actū p'uehi. hoc vō fit cū put oī bibit'. S; si vsq;
ad ebrietatē bibitū fuer' t'gnābit p'dictis d'ia. q; ebrietas rōnalis
aīe lumē extinguit: bestialis etenī vis pfortat. vī pmanet corpus

velut nanis stans in mari absq; gubernatorib; et militia idigēs
vitare. pp h sanet rei nō ānude et laudes qd illandādū est. imo
qd dixim⁹ sapiētib⁹ facit. Si stultus et malignis cū ebrietas gene
rat in p̄mordio facit irrōnabilia loqui cū furore ira atq; supbia
et mouet eos de loco ad locū vbi solēt eē et tādē incidūt in adul
teria: ifuria: homicidia et cetera vitia. Jōq; volētes familiā custo
dire o; ut se a vino custodiāt nisi qd expedit nē. S; tū valet fm
medicinā. Est. n. cōpetēs oib⁹ sana hūitib⁹ corpora sanitatē custo
dit. De eo tū dicim⁹ q; de vite ē: et q; mediocris t̄pis. i. a duo
b⁹ ānis vsq; q; uor cui⁹ color int̄ rubeū et citrū est mediocris
odorq; aromatic⁹. Post h vinū cociū ē bonū: calūi⁹ tū et gros
sius et multū nutriēs et diffici e ad penetrādū: carde facit ebrieta
tem: que si fuerit diu durabit.

Apa grossior ē et durior iflatina: q; si digerat multum
dat nutrimentū et ē congrua patiētib⁹ in pectore et pulmo
ne et vulneratib⁹ in renib⁹ et vesica: ē. n. mūdificatia et
solidatia. Sūt et ali; pot⁹ nō de vitib⁹: sic de melle et vuis passis
uel ficib⁹: dactilib⁹ et silib⁹. Linū de melle iflatiū ē vērositatis
gnātiū ep̄is et splenis opilatiū. Linū de vuis passis p̄fortat
stōm sua pōticitate. Linū de ficib⁹ iflat vērē: dissoluit et malos
hūores gnāt flatūco humori p̄tūētes. Linū de dactilib⁹ mīlicos
creat hūores: mētē percutit: dure digerit: opilat splenē et epar.
Lina dē frumēto et ordeo sunt inacceptabilia et indigestibilia:
malos hūores generātia: cōstipant epar et splenē et lapidē in ve
sica creant.

Hic tractatulo de particularibus dietis: excellentissimi
medici Ysaac modus imponitur: cura solerti padue im
pressas: per magistrū Adalbeum Lerdonis de vin
dischgrez. die. 23. Adarcij. j 487.

Incipit tabula sine regi
stru captoꝝ sequētis libri.

De tritico	charta	1
De zipulla	char.	6
Amido		6
Zizania		6
Ordeo		6
Alilio		6
Panico		6
Saba		6
Lenticula		8
Robellia		9
Licere		9
Phaseolis		10
Orabo		10
Lupino		10
Senngreco		10
Scisanium		10
Papanere		11
Agno		11
Semine lini		11
Sico		11
Alua		12
Alora		13
Panno		14
Lrisomilla		14
Persico		14
Pomo		14
Litonis		15
Piro		17
Aluzo		18
Alspila		19

Xilocaracta	19
Blande	19
Castanea	19
Oliua	20
Oleo	20
Yuinba	21
Alirtilo	21
Pomo citrino	21
Dactl. o.	21
Aluza	22
Zaccara	22
Allelle	22
Amigdalo	23
Nuce	23
Rece de olerib⁹ adimēt⁹	
carnibus ⁊ piscibus.	
Alalone	24
Lucumere	25
Litrullo	25
Lucurbita	25
Lactuca	26
Endivia	26
Alpio	27
Petrosilinum	27
Lruca	27
Pomo	27
Seniculo	27
Alenta	28
Boragine	29
Portulaca	29
Altriplici	29
Spinachia	29

Malua	29	Alino	37
Sicla	29	Urso	37
Lanlib	29	Leone	37
Rapa	29	De mēbroꝝ cōpositiōe	37
Radice	30	De extremitatibꝫ aīaliū	38
Sparago	30	De cerebri natura	38
Baucia	30	De pinguedine	39
Calcasia	30	De oculis	39
Delongia	30	De naribus	39
Fungo	30	De lingua	39
Laparo	31	De gutture	39
Loriandro	31	De corde	39
Ruta	31	Pulmone	39
Lareo	31	Epate	39
Pipere	31	Splene	39
Zincibere	31	Renibus	39
Linamomo	32	De lacte	39
Limino	32	De butiri natura	42
Aneto	32	Caseo	42
Mallice	32	De volatilibus	43
Sinapi	32	De pullis	44
Aceto	32	De ouis	44
Obsomagaro	32	De piscibus	45
Sale	32	De natura aque	48
De animalibus	33	De mine	50
Pecudibus	34	De natura vini	51
Ariete	35	De diuersitate vini	51
De bouina carne	36	De vino albo	55
Lerno	36	De vino nigro	56
Lepore	36	De sapia	charta vltia
Ericio	36		
Porco	36		
		Finis	

